

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

สร้อยทิพย์ แก้วตา

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูใน

ศตวรรษที่ 21

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์"

ของ สร้อยทิพย์ แก้วตา

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21
ผู้วิจัย	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ สร้อยทิพย์ แก้วตา
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่, สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

บทคัดย่อ

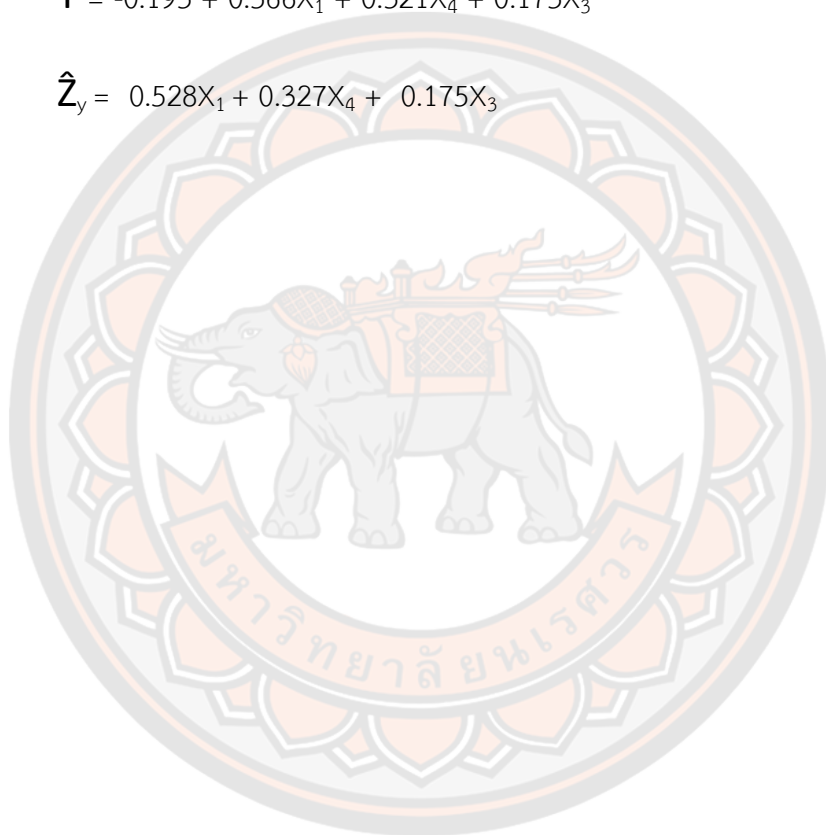
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ 2) ศึกษาระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ 21 และ 4) สร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 310 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร 2) สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหาร

สถานศึกษายุคใหม่และสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.512 - 0.812 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง-สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ด้าน ความมุ่งมั่นพากเพียร ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 78.10 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

$$\hat{Y} = -0.193 + 0.566X_1 + 0.321X_4 + 0.173X_3$$

$$\hat{Z}_y = 0.528X_1 + 0.327X_4 + 0.175X_3$$

Title	THE CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN NEW AGE AFFECTING TEACHER COMPETENCY FOR 21 CENTURY UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE PHETCHABUN
Author	Soytip Kaewta
Advisor	Assistant Professor Anucha Kornpuang, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2022
Keywords	The characteristics of school administrators in new age The teacher competencies in the 21st century

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the level of the characteristics of school administrators in new age under the secondary educational service area office Phetchabun 2) to study the level of teacher competencies in the the 21st century of schools under the secondary educational service area office Phetchabun 3) to study the relationship between the characteristics of school administrators in new age affecting teacher competencies in the 21st century of schools under the secondary educational service area office Phetchabun 4) to create prediv equations the characteristics of school administrators in new age affecting teacher competencies in the 21st century of schools under the secondary educational service area office Phetchabun. The sample group was 310 school administrators and teachers under the secondary educational service area office Phetchabun, academic year 2022. By stratified random sampling. The research tool was a 5-level estimation scale questionnaire. The statistic used in this research were percentage, mean, standard deviation, pearson's correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The results of the research showed that 1) The characteristics of school administrators in new age had the average of all items at the high level. When

considering each aspect, it was found that visionary was the highest mean, followed by the aspect of inspiration and the lowest mean was perseverance 2) The teacher competencies in the 21st century had the average of all items at the high level. When considering each aspect, it was found that curriculum administration and learning management was the highest mean, followed by use of educational technology and the lowest mean was student care and support 3) The relationship between the characteristics of school administrators in new age and teacher competencies in the 21st century had a correlation coefficient between 0.512 - 0.812 with statistical significant equal to .01 4) The characteristics of school administrators in new age , in terms of perseverance, vision and inspiring, affected the teachers competencies in the 21st century under the secondary educational service area office Phetchabun with the statistical significance of .01 The predictive value was 78.10 percent and could be written in the predictive equation of standard scores as follows:

$$\hat{Y} = -0.193 + 0.566X_1 + 0.321X_4 + 0.173X_3$$

$$\hat{Z}_y = 0.528X_1 + 0.327X_4 + 0.175X_3$$

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ประสบความสำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร.นิคม นาคอ้าย รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย และ ดร.พิทยาคม แสงสว่าง กรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจสอบ และช่วยแก้ไขตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร เชาวน์ชัย อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร และ ดร.เริงฤทธิ์ แก้วยศ ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมศิลป์อนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ สละเวลาตรวจสอบ แก้ไขให้ข้อเสนอแนะในการทำเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษาและคุณครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี อีกทั้งขอขอบพระคุณและเทิดทูนคุณคณาจารย์ สาขาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ให้เกิดสติปัญญาเพื่อนำเอาความรู้ไปเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต สังคม และประเทศชาติ

คุณงามความดีและประโยชน์ทั้งปวงอันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้คุณพ่อ คุณแม่ และพี่สาว ที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านการศึกษา ตลอดจนถึงกำลังใจอันเต็มเปี่ยม และแรงบันดาลใจที่ทำให้ผู้วิจัยมีวันนี้ได้ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

สร้อยทิพย์ แก้วตา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21.....	11
ความหมายของสมรรถนะ.....	11
องค์ประกอบของสมรรถนะ.....	12
ประเภทของสมรรถนะ.....	14
สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21.....	17
การสังเคราะห์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21.....	31

หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่	42
ความหมายของคุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่	42
ความสำคัญของผู้บริหารยุคใหม่	43
ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่	46
คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่	47
การสังเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่	58
บริบทเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์	68
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	77
งานวิจัยในประเทศ	77
งานวิจัยต่างประเทศ	84
กรอบแนวคิดในการวิจัย	85
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย	86
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	86
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	87
การเก็บรวบรวมข้อมูล	90
การวิเคราะห์ข้อมูล	91
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	93
บทที่ 4 ผลการวิจัย	94
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	94
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	95
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์	96

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์.....	106
ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพชรบูรณ์.....	112
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวแปรในสมการพยากรณ์ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์.....	114
บทที่ 5 บทสรุป.....	118
สรุปผลการวิจัย.....	118
อภิปรายผล.....	121
ข้อเสนอแนะ.....	128
บรรณานุกรม.....	129
ภาคผนวก.....	137
ประวัติผู้วิจัย.....	174

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21.....	32
ตาราง 2 การสังเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่.....	59
ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	87
ตาราง 4 ค่าดัชนีความสอดคล้อง และ ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม.....	90
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	95
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษา ยุคใหม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ในภาพรวม	97
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร.....	97
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ.....	99
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ.....	100
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านการมีวิสัยทัศน์.....	102
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	104
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ในภาพรวม	107

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การบริหาร หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้.....	107
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน	109
ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้.....	110
ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การบริหาร จัดการ ชั้นเรียน.....	111
ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การใช้ เทคโนโลยีทางการศึกษา.....	112
ตาราง 18 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	113
ตาราง 19 แสดงผลการวิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor: VIF.....	114
ตาราง 20 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพชรบูรณ์ จำแนกตามรูปแบบ (Model).....	115
ตาราง 21 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อ	

สมรรถนะครู ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เพชรบูรณ์..... 116

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 โมเดลภูเขาน้ำแข็ง (ขจรศักดิ์ ศิริมัย, 2554).....	13
ภาพ 2 กรอบสมรรถนะสำหรับครู (Department of Education and Training, 2004).....	24
ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	85

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนาในหลายๆ ด้าน ส่งผลให้เศรษฐกิจ การเมืองและสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพความต้องการของบุคคล จากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบโดยตรงต่อการเรียนรู้ของบุคคลอย่างเลี่ยงไม่ได้ อาจกล่าวได้ว่าองค์กรการศึกษาต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การปรับตัวเป็นตัวชี้วัดในการบริหารจัดการคุณภาพและความสำเร็จของทุกประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญและรับมือกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบด้านต่างๆ อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลในลักษณะก้าวกระโดดที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัยและการพัฒนาทักษะของประชากรไปสู่โลกศตวรรษที่ 21 เผชิญกับความท้าทายและต่างมุ่งเป้าหมายที่จะพัฒนาประเทศไปสู่เศรษฐกิจและสังคมยุค Thailand 4.0 ซึ่งครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบริบทในการจัดการศึกษา การสร้างโอกาสทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษาและการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” นักเรียนจะต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงคนที่คอยออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (วิจารณ์ พานิช, 2555) ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จะต้องเรียนรู้วิชาแกน ซึ่งเป็นวิชาหลัก และเรียนรู้ถึงทักษะชีวิตในการทำงานทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม รวมถึงทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี การที่ผู้เรียนจะสามารถมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้นั้น ครูผู้สอนก็ต้องมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เช่นเดียวกัน และเมื่อโลกเปลี่ยนไป การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ก็ย่อมเปลี่ยนไปเช่นเดียวกัน ครูจะไม่สามารถสร้างผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้ หากยังคงมีการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการเช่นเดิม แต่ครูต้องมีการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและส่งเสริมผู้เรียนให้ได้ทำโครงการฝึกการทำงานเป็นทีม ให้ผู้เรียนได้ลองผิดลองถูก และได้เรียนรู้ด้วยตนเอง (วิจารณ์ พานิช, 2556) ครูจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะหรือทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีและ

การสื่อสารเต็มไปด้วยข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย ทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ได้กำหนด สมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะหลัก
(Core Competency) และสมรรถนะตามสายปฏิบัติงาน (Functional Competency)
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) และคณะกรรมการคุรุสภาได้กำหนดสาระ
ความรู้ สมรรถนะ และประสบการณ์ของผู้ประกอบอาชีพทางการศึกษา อาทิ ครู ผู้บริหาร
สถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ (ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา, 2563) เพื่อเป็น
การกำหนดมาตรฐานแก่ผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว

ในส่วนแผนพัฒนาวิชาชีพครู พุทธศักราช 2545-2549 จึงกำหนดให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู
ให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมถึงได้มีการนำแนวคิดสมรรถนะมาใช้
โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ให้ความสำคัญกับ "สมรรถนะ" ไว้ในทุกกระบวนการของการบริหารทรัพยากร
บุคคล (สีมา สีมานนท์, 2550) กล่าวว่า การพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคลแนวใหม่
จึงเป็นแนวคิดที่มีการนำสมรรถนะมาใช้ในการบริหารผลงานข้าราชการครูโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของ
ผลงานที่คาดหวังจากข้าราชการครู ในขณะเดียวกันก็ยังนำไปใช้ในการบริหารงานทรัพยากรบุคคล
ด้านอื่นๆ เช่น การสรรหา การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนา การกำหนด ตำแหน่ง การให้คุณ
ให้โทษ การเพิ่มประสิทธิภาพและแรงจูงใจ และอื่นๆ จะดำเนินการโดยคำนึงถึงสมรรถนะเป็นสำคัญ
สมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge)
ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน
(Other Characteristics) และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงาน
ได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่นๆ ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ 1) การบริหารหลักสูตรและการ
จัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ
การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อ
การจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

สำหรับกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นแนวทางในการแก้ไขการปฏิบัติงาน
ของครูทั่วภูมิภาค ในฐานะกรอบอ้างอิง ซี-ทีซีเอฟจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาที่ตอบสนองต่อ
วิวัฒนาการความต้องการด้านการสอนในวิชาชีพ ควรมีการตีความหรือให้ความหมายสมรรถนะที่ระบุ
ไว้ในกรอบนี้ ตามบริบทท้องถิ่นและความต้องการจำเป็นเฉพาะด้านของแต่ละประเทศด้วย
ประกอบด้วย 1) ความรู้และความเข้าใจใน 2) การช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ 3) การให้ชุมชนมีส่วน
ร่วม 4) การพัฒนาตนเองเป็นครูที่ดีขึ้นในทุกๆ วัน สมรรถนะสำคัญทั้งสี่ด้านนี้ประกอบด้วย
สมรรถนะทั่วไปอีก 12 ข้อ สมรรถนะเอื้อ (Enabling competencies) 31 ข้อ และตัวชี้วัด 136 ข้อ
สมรรถนะเอื้อเป็นเกณฑ์การปฏิบัติ ขณะที่ตัวชี้วัด เป็นตัวอธิบายพฤติกรรม สังเกตได้จากครูผู้มี

ประสิทธิภาพสูง สิ่งเหล่านี้ช่วยสร้างมาตรฐานในการทำงานที่เหมือนกันให้กับครูทั่วทั้งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2562)

ดังนั้น สมรรถนะของผู้ประกอบอาชีพครูในปัจจุบันและกรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21 ได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูของไทยให้เป็นครูมืออาชีพเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปมากขึ้น นอกจากการเป็นครูที่ดีแล้ว ผู้ประกอบวิชาชีพครูยังต้องผสมผสานระหว่างการจัดการเรียนการสอนกับการวิจัยในชั้นเรียน สามารถบูรณาการสิ่งต่างๆ รอบตัวมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างศิษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรมซึ่งทั้งหมดนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ครูพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะและเสริมสร้างสมรรถภาพที่ดีพร้อมสมบูรณ์ (กิตติชัย สุชาลีโนบล, 2564)

การบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจึงจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ ความรู้ ความสามารถ คุณธรรมและมีใจรักและศรัทธาในอาชีพ จะทำให้ผู้บริหารสามารถจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทและสภาพปัญหาของประเทศได้อย่างแท้จริงโดยยึดหลักการว่าหัวใจแห่งการบริหารสถานศึกษา คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเพื่อตอบสนองความจำเป็นของสังคมได้อย่างเหมาะสม (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ, 2560, น. 11-32) สิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ผู้บริหารกำหนดวิธีการทำงานไปสู่ความสำเร็จได้ตามเป้าหมายมาจากปัจจัยสำคัญที่มีอยู่ในตัวของบุคคล คือ คุณลักษณะและทักษะในการบริหารจัดการผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้บริหารมีคุณลักษณะของผู้บริหารยุคใหม่ที่มีความโดดเด่น สามารถนำองค์การไปสู่ความสำเร็จในอนาคตได้ (Northouse, 2012, p. 25) และจากผลการวิจัยของ จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ (2556) พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จึงถือว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหาร

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะและทักษะที่โดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี มีคุณธรรมและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่สนองต่อการแข่งขันและมีความทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559, น. 301) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ตามแนวคิดคุณลักษณะ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ประกอบด้วย การเป็นนักสร้างสรรค์ นักการสื่อสาร นักคิดวิเคราะห์ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีพลังเชิงบวก มีความมั่นใจ และความพากเพียร มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีทักษะของความเป็นนักประกอบการ เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์และมีนวัตกรรม มีความคิดริเริ่มงาน

มีความสามารถในการสรรค์สร้างแรงบันดาลใจ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีความเป็นต้นแบบ (คมคาย น้อยสิทธิ์, 2561, น. 43-45) ซึ่งคุณลักษณะที่กล่าวมานี้เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกระดับทั้งของภาครัฐและเอกชน สถานประกอบการ บุคคล องค์กรและสถาบันทางสังคมอื่น และมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายและกลยุทธ์ ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตาม ตรวจสอบประเมินผล ตลอดทั้งการนำผลมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเพิ่มขึ้น เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ภายใต้นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ที่ให้ความสำคัญด้านการพัฒนาบุคลากร และสร้างขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ กลยุทธ์ข้อที่ 4 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา และ จุดเน้นที่ 7 ส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญตามสมรรถนะ มาตรฐาน และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์, 2564) ดังนั้นผู้วิจัย จึงสนใจและต้องการทราบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีลักษณะอย่างไรจึงจะทำให้สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาตนเองให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพบริหารงานให้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจึงสังเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ 5 ด้าน คือ 1) ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร 2) ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ 3) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 5) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสังเคราะห์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และ 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ซึ่งการศึกษาดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารยุคใหม่ในการพัฒนาคุณลักษณะของตนเอง เพื่อให้การบริหารงานสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

สมมุติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
2. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่อย่างน้อย 1 ด้าน ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงตัวแปรคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ และ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา อาทิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถนำคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่มีค่าอิทธิพลสูงสุดมา ประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านความมุ่งมั่น พากเพียร ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ วิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ

นักวิชาการหลายคน และได้นำแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยของนักวิชาการจำนวน 10 คน ซึ่งมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ตรงกัน ได้แก่ George Couros eland (2010, p. 304), Maxine (2015, p. 132), Gerald Aungus (2012, p. 210), เนตร์พัฒนา ยาวีราข (2556, น. 194), สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2558), ปทุมรัตน์ สีรูป (2560, น. 7-9), ประทีป มากมิตร (2560), บุญมา แพ่งศรีสาร (2561), วาริน แซ่ตุ (2562) และ ชีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564) โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่ระดับความถี่ ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป

สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนและด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา วิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายคน และได้นำแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยของนักวิชาการจำนวน 12 คน ซึ่งมีสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ตรงกัน ได้แก่ Department of Education and training (2004), ACPA (2008), National Institute of Education, Singapore (2009), General Teaching Council for Northern Ireland (2011), UNESCO (2011), สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (2552), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553), พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2557), ฉัตรชัย หวังมีจมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560), กรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (2562), ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา (2563) และ กิตติชัย สุธาสิโนบล (2564) โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่ระดับความถี่ ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งหมด 1,514 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 3 มิถุนายน 2565)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้นจำนวน 310 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 43) ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนขนาดโรงเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำแนกได้ดังนี้

- 3.1.1 ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร
- 3.1.2 ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ
- 3.1.3 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
- 3.1.4 ด้านการมีวิสัยทัศน์
- 3.1.5 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำแนกได้ดังนี้

- 3.2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- 3.2.2 การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 3.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 3.2.4 การบริหารจัดการชั้นเรียน
- 3.2.5 การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
2. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งในสายการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
3. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนของรัฐที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
4. สำนักงานเขตพื้นที่ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
5. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ หมายถึง พฤติกรรมหรือลักษณะที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นพากเพียร การสร้างความร่วมมือและการติดต่อความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งวัดได้จากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจากแบบสอบถามชนิดประเมินค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

5.1 ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร หมายถึง ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีลักษณะของผู้นำที่มีความพยายาม มีความกระตือรือร้น ในแสดงมุ่งมั่น พุ่มเท ผลักดันให้ครูและนักเรียนเกิด

ความมุ่งมั่นในการทำงาน และไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคต่างๆ เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

5.2 ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ ที่นักการศึกษากล่าวไว้ สรุปได้ว่า ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ประสานงาน พูดคุยแบ่งปันข้อมูล ทำให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ร่วมมือกันได้อย่างสามัคคี ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีภายในองค์กรทั้งทางตรงและทางอ้อม และส่งเสริมให้คุณครูทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีความสุข

5.3 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่กระตุ้นชักจูงให้ครูทำงานได้อย่างมีศักยภาพ เพิ่มความสามารถ ใส่ใจต่อการพบปะพูดคุยกับครูอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ สร้างความกระตือรือร้นส่งเสริมความคิดเชิงบวกในการทำงานให้กับครู แก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยการรับฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากบุคคลและสถานการณ์รอบด้าน มีอิทธิพลในการทำให้ผู้อื่นยอมรับและไว้วางใจ ให้รางวัลหรือยกย่องชมเชยเพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู พัฒนาส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคุณภาพในการทำงานของครู ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

5.4 ด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีการมองการณ์ไกล เพื่อสร้างความก้าวหน้าให้กับองค์กร ซึ่งต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและท้าทาย โดยกำหนดวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และค่านิยมขององค์กรอีกทั้งสามารถวิเคราะห์ทั้ง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคในการพัฒนา สามารถโน้มน้าวจูงใจให้บุคลากรคล้อยตาม มองภาพอนาคตขององค์กร กำหนดทิศทางไปสู่จุดหมายปลายทางขององค์กรที่องค์กรต้องการให้เกิดขึ้นเพื่อก้าวไปข้างหน้าให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกัน

5.5 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานที่แสดงออกถึง การคิดนอกกรอบ สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม สิ่งแปลกใหม่ ไม่ซ้ำเดิมในการบริหาร สามารถบูรณาการวิธีการทำงานที่หลากหลายมาใช้กับองค์กรได้ และมีการกระตุ้นผลักดันให้บุคลากรในสถานศึกษามีการสร้างสรรคผลงานนวัตกรรมทางการเรียนรู้ใหม่ๆ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนและองค์กร

6. สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความรู้ ความสามารถและทักษะของครูในการปฏิบัติงานที่โดดเด่นและสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งวัดได้จากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จากแบบสอบถามชนิดประเมินค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) การบริหารจัดการชั้นเรียน และ 5) การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

6.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การสร้าง ออกแบบ และพัฒนาหลักสูตรในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

6.2 การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สามารถช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

6.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบ วางแผน สร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างส่วนบุคคลของผู้เรียนและมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

6.4 การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นเรียน ครูมีภาวะผู้นำ และการจัดการชั้นเรียน สามารถกำกับดูแลชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.5 การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง ความสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ สร้างพัฒนาและเลือกนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ประเมินผล เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสมรรถนะนี้เป็นสมรรถนะพื้นฐานที่จำเป็นของครูผู้สอน ด้วยรูปแบบการสื่อสารที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือที่ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว แต่เนื่องจากนักเรียนยังขาดวุฒิภาวะ ในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่มากับสื่ออย่างเหมาะสม ครูจึงต้องทำหน้าที่ชี้แนะและแนะนำการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำเสนอ ดังนี้

1. หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21
 - 1.1 ความหมาย ความสำคัญ ของสมรรถนะ
 - 1.2 องค์ประกอบของสมรรถนะ
 - 1.3 ประเภทของสมรรถนะ
 - 1.4 สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21
 - 1.5 การสังเคราะห์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21
2. หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่
 - 2.1 ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหารยุคใหม่
 - 2.2 ความสำคัญของผู้บริหารยุคใหม่
 - 2.3 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่
 - 2.4 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่
 - 2.5 การสังเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่
3. บริบททั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

ความหมายของสมรรถนะ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า คำว่า สมรรถนะ (Competency) ได้มีการให้ความหมาย นิยาม หรือคำจำกัดความที่แตกต่างกันตามความเข้าใจของนักวิชาการหรือหน่วยงานต่างๆ ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะ ซึ่งต่างได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

McClelland (1975) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึงคุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานในงานที่ตนรับผิดชอบให้สูงกว่าหรือเหนือกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดไว้

Boyatzis (1982) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน (Underlying Characteristic) ของบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) ทักษะ (Skill) จินตภาพส่วนตน (Self-Image) หรือบทบาททางสังคม (Social Role) หรือองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานสูงกว่า/เหนือกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดไว้

Boam and Sparrow (1992) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง กลุ่มของคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่บุคคลจำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานในตำแหน่งหนึ่งๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบประสบความสำเร็จ

Spencer and Spencer (1993) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน (Underlying Characteristic) ที่มีอยู่ภายในตัวบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill) ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ จะเป็นตัวผลักดันหรือมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) ให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ/หรือสูงกว่าเกณฑ์อ้างอิง (Criterion – Reference) หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล (2543) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ทักษะ ความรู้และความสามารถ หรือพฤติกรรมของบุคลากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง กล่าวคือ ในการทำงานหนึ่งๆ เราต้องรู้อะไร เมื่อมีความรู้หรือข้อมูลแล้วเราต้องรู้ว่าจะทำงานนั้นๆ อย่างไร และเราควรมีพฤติกรรมหรือคุณลักษณะเฉพาะอย่างไรจึงจะทำงานได้อย่างประสบความสำเร็จ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้องค์กรทราบว่าคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ดีในการทำงานของบุคลากรในองค์กร (Superior Performer) นั้นเป็นอย่างไร

อุกฤษณ์ กาญจนเกตุ (2543) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญด้านต่างๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้บุคคลสามารถกระทำการหรืองดเว้นการกระทำในกิจการใดๆ ให้ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งความสามารถเหล่านี้ได้มาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ การฝึกฝน และการปฏิบัติจนเป็นนิสัย

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2548) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสร้างผลงานที่โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ในองค์กร

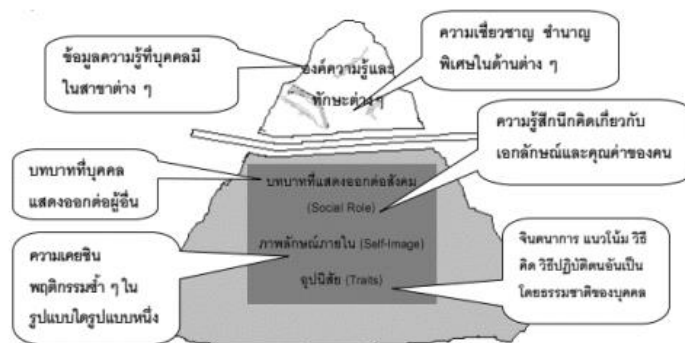
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2556) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ (Competency) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

จากความหมายที่นักวิชาการและหน่วยงานได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของสมรรถนะ ได้ว่า สมรรถนะ (Competency) หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลคนหนึ่งที่มีทักษะ มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งทำให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับผิดชอบให้ประสบความสำเร็จ และสามารถทำให้งานนั้นมีความโดดเด่นกว่าบุคคลอื่นๆ

องค์ประกอบของสมรรถนะ

หลักการตามแนวคิดของ McClelland (1975) มี 5 ส่วนคือ

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น
2. ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดได้นั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้และสามารถปฏิบัติได้อย่างแคล่วคล่องว่องไว
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self – concept) คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น
4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น
5. แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives / attitude) เป็นแรงจูงใจ หรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย หรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

ภาพ 1 โมเดลภูเขาน้ำแข็ง (ขจรศักดิ์ ศิริมัย, 2554)

การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างใดขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่บุคคลมีอยู่ซึ่งอธิบายในตัวแบบภูเขาน้ำแข็ง (ภาพ 1) คือทั้งความรู้ ทักษะ/ความสามารถ (ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ) และคุณลักษณะอื่นๆ (ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ) ของบุคคลนั้นๆ

ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย

1. ทักษะ (Skills) หมายถึง สิ่งที่บุคคลรู้และสามารถทำได้อย่างดี เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะในการขับรถ เป็นต้น

2. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่บุคคลรู้และเข้าใจในหลักการแนวคิดเฉพาะด้าน เช่น ความรู้ด้านบัญชี ความรู้ด้านการตลาด ความรู้ด้านการเมือง เป็นต้น

ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ สังเกตเห็นได้ยาก

3. บทบาททางสังคม (Social Image) หมายถึง สิ่งที่บุคคลต้องการสื่อให้บุคคลอื่นในสังคมเห็นว่าตัวเขามีบทบาทอย่างไรต่อสังคม เช่น การขอความช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น

4. ภาพพจน์ที่รับรู้ตัวเอง (Self-Image) หมายถึง ภาพพจน์ที่บุคคลมองตัวเองว่าเป็นอย่างไร เช่น เป็นผู้นำ เป็นผู้เชี่ยวชาญ เป็นศิลปิน เป็นต้น

5. อุปนิสัย (Traits) หมายถึง ลักษณะนิสัยใจคอของบุคคลเป็นพฤติกรรมถาวร เช่น เป็นนักฟังที่ดีเป็นคนใจเย็น เป็นคนที่อ่อนน้อมถ่อมตน เป็นต้น

6. แรงกระตุ้น (Motive) หมายถึง พลังขับเคลื่อนที่เกิดจากภายในจิตใจของบุคคลที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงาน เช่น เป็นคนที่มีความอยากที่จะประสบความสำเร็จ การกระทำสิ่งต่างๆ จึงออกมาในลักษณะของการมุ่งไปสู่ความสำเร็จตลอดเวลา

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ คือ ทักษะ และความรู้ นั้น ผู้อื่นสามารถสังเกตเห็นได้ง่าย และส่วนที่อยู่ใต้น้ำ คือ บทบาททางสังคม ภาพพจน์ที่รับรู้ตัวเอง อุปนิสัย และแรงกระตุ้น ที่ผู้อื่นจะไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่ายและไม่สามารถประเมินได้โดยตรง

ประเภทของสมรรถนะ

ในการจัดแบ่งประเภทของสมรรถนะ มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ให้ทรรศนะที่แตกต่างกันดังต่อไปนี้

ณรงศ์วิทย์ แสนทอง (2547) ได้แบ่งสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ความเชื่อและอุปนิสัยของคนในองค์กรโดยรวมที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้

2. สมรรถนะตามสายงาน (Job Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ความเชื่อและอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมให้คนนั้นๆ สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้น ๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน

3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ความเชื่อและอุปนิสัยที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป เช่น สามารถอาศัยอยู่กับแมงป่องหรือสพิษได้ เป็นต้น ซึ่งเรามักจะเรียกสมรรถนะส่วนบุคคลว่าความสามารถพิเศษส่วนบุคคล

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์ (2547) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ชีตความสามารถหลัก (Core Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะหรือการแสดงออกของพฤติกรรมของพนักงานทุกคนในองค์กรที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ความเชื่อและอุปนิสัยของบุคคลในองค์กรโดยรวม ถ้าพนักงานทุกคนในองค์กรมีชีตความสามารถประเภทนี้ ก็จะมีส่วนที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้ชีตความสามารถประเภทนี้จะถูกกำหนดจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายหลัก หรือกลยุทธ์องค์กร

2. ชีตความสามารถด้านการบริหาร (Managerial Competency) หมายถึงความสามารถด้านการบริหารจัดการเป็นชีตความสามารถที่มีได้ทั้งในระดับผู้บริหาร และระดับพนักงานโดยจะแตกต่างกันตามบทบาทและหน้าที่ความรู้รับผิดชอบ (Role- Based) แตกต่างตามตำแหน่งทางการบริหารงานที่รับผิดชอบ ซึ่งบุคคลในองค์กรจำเป็นต้องมีในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จ และต้องสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ขององค์กร

3. ชีตความสามารถตามตำแหน่งงาน (Functional Competency) หมายถึง ความรู้ความสามารถในงานซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเฉพาะของงานต่างๆ (Job - Based) เช่น ตำแหน่งวิศวกรไฟฟ้าควรต้องมีความรู้ทางวิศวกรรม นักบัญชีควรต้องมีความรู้ทางด้านบัญชี เป็นต้น หน้าที่งานที่ต่างกัน ความสามารถในงานย่อมจะแตกต่างกันตามอาชีพ ซึ่งอาจเรียกชีตความสามารถชนิดนี้ที่เรียกว่า Functional Competency หรือ Job Competency เป็น Technical Competency ก็ได้อาจกล่าวได้ว่าชีตความสามารถชนิดนี้เป็นชีตความสามารถ

เฉพาะบุคคล ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ พฤติกรรม และคุณลักษณะของบุคคลที่เกิดขึ้นจริงตามหน้าที่หรืองานที่รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย แม้ว่าหน้าที่งานเหมือนกัน ไม่จำเป็นว่าคนที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น จะต้องมีความสามารถเหมือนกัน

จิรประภา อัครบวร (2549) กล่าวว่าทุกตำแหน่งของบุคคลในองค์กรทุกคนจะต้องประกอบด้วยสมรรถนะ 3 ประเภทได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือ พฤติกรรมดีที่ทุกคนในองค์กรต้องมีเพื่อแสดงถึงวัฒนธรรมและค่านิยมขององค์กร

2. สมรรถนะบริหาร (Professional Competency) คือ คุณสมบัติความสามารถด้านการบริหารที่บุคลากรในองค์กรทุกคนจำเป็นต้องมีในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จและสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์วิสัยทัศน์ขององค์กร

3. สมรรถนะเชิงเทคนิค (Technical Competency) คือ ทักษะด้านวิชาชีพที่จำเป็นในการนำไปปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จโดยจะแตกต่างกันตามลักษณะงานซึ่งจำแนกได้เป็น 2 ส่วนย่อยได้แก่ สมรรถนะเชิงเทคนิคหลัก (Core Technical Competency) และสมรรถนะเชิงเทคนิคเฉพาะ (Specific Technical Competency)

ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล (2549) ได้แบ่งสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง ส่วนที่เป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เป็นผลมาจากการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีที่ซับซ้อนและการปฏิบัติงานที่กลมกลืน

2. สมรรถนะในการบริหารจัดการ (Professional Competency) หมายถึง ส่วนที่เป็นความสามารถในการบริหารจัดการซึ่งจะแปรผันตามกลยุทธ์ขององค์กรและหน่วยงาน ไม่หยุดนิ่งเป็นส่วนที่สนับสนุนผลการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ถือเป็นเป้าหมายขององค์กรเป็นหลักและต้องสามารถวัดผลได้

3. สมรรถนะในตำแหน่งหน้าที่ (Functional Competency) หมายถึง ส่วนที่เป็นความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งงานนั้นๆ เพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากรมีความรู้ ทักษะ และความสามารถเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

เทือน ทองแก้ว (2550) จำแนกสมรรถนะออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competencies) หมายถึง สมรรถนะที่แต่ละคนมีเป็นความสามารถเฉพาะตัว คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ เช่น การต่อสู้ป้องกันตัวความสามารถของนักดนตรี นักกายกรรมและนักกีฬา เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้ยากที่จะเลียนแบบหรือหากจะเลียนแบบต้องมีความพยายามสูงมาก

2. สมรรถนะเฉพาะงาน (Job Competencies) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่งหรือบทบาทเฉพาะตัว เช่น อาชีพนักสำรวจ ก็ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ตัวเลข การคิดคำนวณ เป็นต้น

3. สมรรถนะองค์กร (Organization Competencies) หมายถึง ความสามารถพิเศษเฉพาะองค์กรนั้นเท่านั้น

4. สมรรถนะหลัก (Core Competencies) หมายถึง ความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมีหรือต้องทำเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

5. สมรรถนะในงาน (Functional Competencies) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตำแหน่งหน้าที่อาจเหมือนแต่ความสามารถตามหน้าที่ต่างกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดกรอบสมรรถนะ ออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นสมรรถนะร่วมที่ทุกคนต้องมีเพราะเป็นสมรรถนะพื้นฐานของบุคลากรที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานในทุกตำแหน่งหน้าที่ประสบผลสำเร็จ

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรแต่ละตำแหน่ง เช่น ผู้บริหาร ครูและศึกษานิเทศก์ ทำให้สามารถปฏิบัติงานในสายงานนั้นๆ ได้สำเร็จตามเป้าหมาย

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (2553) ได้กำหนดสมรรถนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกเป็น 2 ประการได้แก่

1. สมรรถนะหลัก กำหนดให้ทุกวิทยฐานะ ในสายงานการสอน สายงานการนิเทศการศึกษา และสายงานการบริหารสถานศึกษาหรือการบริหารการศึกษาต้องมีและได้รับการประเมิน 4 สมรรถนะ ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์(Achievement Motivation) การบริการที่ดี (Service Mind) การพัฒนาตนเอง (Self-Development) และการทำงานเป็นทีม (Teamwork)

2. สมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ ความสามารถการวิเคราะห์การสังเคราะห์ การออกแบบการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการชั้นเรียน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2556) แบ่งสมรรถนะออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะทั่วไปที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น การสื่อสาร การคำนวณ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

2. สมรรถนะวิชาชีพ (Occupational Competency) หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะเฉพาะในการปฏิบัติงานในแต่ละสาขางาน หรือสาขาวิชาชีพ

จากการศึกษาเอกสาร นักวิชาการและหน่วยงานต่างๆได้จัดแบ่งประเภทของสมรรถนะไว้หลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปแบ่งประเภทของสมรรถนะออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐานที่ทุกคนต้องมีหรือต้องทำเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
2. สมรรถนะประจำสายงาน หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะสายงาน ความสามารถเฉพาะตัวของบุคคลที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของบุคคลนั้นตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น วิศวกร ช่างไฟฟ้า ครู เป็นต้น
3. สมรรถนะส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะบุคคล ที่ผู้อื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้
4. สมรรถนะการบริหาร หมายถึง คุณลักษณะในการบริหารจัดการที่บุคลากรทุกคนควรมี เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) จากการศึกษาของ McClelland นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดได้อธิบายไว้ว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการทำงานซึ่งจะเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ส่งผลให้บุคลากรให้องค์กรสามารถปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานที่โดดเด่น สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 จะเป็นคุณลักษณะของครูที่สามารถปฏิบัติงานที่สามารถออกแบบการเรียนรู้ และสามารถอำนวยความสะดวกให้กับศิษย์ในศตวรรษที่ 21 เพื่อจะได้เป็นเด็กที่มีความรู้ความสามารถและเกิดทักษะ เพื่อการดำรงชีวิตที่ดีในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดว่า สมรรถนะครูประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation) หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และ ปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพผลงานอย่างต่อเนื่อง

1.2 การบริการที่ดี (Service Mind) หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

1.3 การพัฒนาตนเอง (Self-Development) หมายถึง การศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้าง องค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

1.4 การทำงานเป็นทีม (Team Work) หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาท การเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรงสัมพันธภาพ ของสมาชิก ตลอดจนจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 การพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง การจัด บรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับ ดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน

2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถ วิเคราะห์องค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

2.5 ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมครูที่ แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative – Building for Learning Management) หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี กับ เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา (2563) เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 คณะกรรมการคุรุสภา ได้กำหนดสาระความรู้สมรรถนะและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพครู ดังต่อไปนี้ มาตรฐานความรู้

1. การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

1.1 สาระความรู้

1.1.1 การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลกและสังคม

1.1.2 แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 สมรรถนะ

1.2.1 รอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายใน และภายนอกประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา

1.2.2 ประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

2. จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์ และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

2.1 สาระความรู้ จิตวิทยาเพื่อการวิเคราะห์ และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ครอบคลุม

2.1.1 จิตวิทยาพัฒนาการ

2.1.2 จิตวิทยาการศึกษา

2.1.3 จิตวิทยาให้คำปรึกษา

2.2 สมรรถนะ

2.2.1 เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน

2.2.2 ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้

2.2.3 ให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้

3. เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

3.1 สารระความรู้

3.1.1 เนื้อหาวิชาเอก

3.1.2 หลักสูตร

3.1.3 ศาสตร์การสอน

3.1.4 เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

3.2 สมรรถนะ

3.2.1 รอบรู้ในเนื้อหาของสาขาวิชาเอกที่สอน และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอกสำหรับการเรียนการสอนได้

3.2.2 วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมิน และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้

3.2.3 จัดทำแผนการเรียนรู้ และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริงได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน

3.2.4 บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

3.2.5 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้

3.2.6 แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนได้

3.2.7 ประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

4. การวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน

4.1 สารระความรู้

4.1.1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4.1.2 การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

4.2 สมรรถนะ

4.2.1 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้

4.2.2 เลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

4.2.3 ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนได้

5. การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

5.1 สารระความรู้

5.1.1 การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

5.1.2 การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

5.1.3 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

5.2 สมรรถนะ ใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องในการเรียนการสอน หรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

6. การออกแบบ และการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา

6.1 สารระความรู้ - การประกันคุณภาพการศึกษา

6.2 สมรรถนะ - จัดการคุณภาพ พัฒนา และประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2562) กล่าวถึง กรอบสมรรถนะวิชาชีพครูในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ตามที่ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 34 ระหว่างวันที่ 20 - 23 มิถุนายน 2562 ภายใต้แนวคิด Advancing Partnership for Sustainability หรือ “ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน” ครูถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน และในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ (Quality Education) เป็นเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญไม่ใช่เฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่เป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs) ในการพัฒนาระดับนานาชาติขององค์การสหประชาชาติอีกด้วย ดังนั้น ประชาคมอาเซียนจึงต้องร่วมมือกันพัฒนาวิชาชีพครูให้มีคุณภาพสูง เพิ่มทักษะของครูตลอดช่วงวิชาชีพ เพื่อให้ครูมีสมรรถนะที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน นาย Gatot Hari Priowirjanto ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมิโอ) ได้ประกาศกรอบสมรรถนะวิชาชีพครูในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการประชุม World Teachers' Day Forum 2018 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2561 โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ เพื่อให้ผู้เรียน มีความสุข (Joyful Learner) โดยแบ่งเป็น 4 ประเด็นใหญ่ ได้แก่

1. รู้และเข้าใจในสิ่งที่สอน (Know and understand what I teach) โดยเรียนรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่สอนให้กว้างและลึกซึ้ง เข้าใจกระแสนิยมเกี่ยวกับการศึกษา นโยบายและหลักสูตร รวมถึงติดตามข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก

2. ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ (Help my students learn) ครูต้องรู้จักนักเรียน ใช้วิธีการสอนที่ได้ประสิทธิผลสูงสุด นอกจากนี้ยังต้องประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะกับนักเรียน

3. ให้ชุมชนมีส่วนร่วม (Engage the community) โดยร่วมมือกับพ่อแม่และผู้ปกครอง สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนมีความเคารพและเข้าใจในความหลากหลาย

4. เป็นครูที่ดีขึ้นในทุกวัน (Become a better teacher everyday) ครูต้องรู้จักตนเอง และผู้อื่น ปฏิบัติตนเป็นคนดีและเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน อีกทั้งยังต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสอน

โดยกรอบสมรรถนะดังกล่าวจะเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ต่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านในการนำไปเป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และนำไปสู่การเป็นครูผู้มีสมรรถนะที่มีมาตรฐานเดียวกันกับผู้ประกอบวิชาชีพครูในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อไป

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2552) ได้ดำเนินการจัดทำโมเดลสมรรถนะ (Competency Model) สำหรับผู้บริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์และตำแหน่งครู ขึ้นในปี 2551 เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งเป็นต้นแบบในการจัดทำโมเดลสมรรถนะของกลุ่มตำแหน่งที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้ทำโมเดลสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา (Teacher and Educational Personnel Competency Model : NIDTEP Thailand) โครงสร้างสมรรถนะตำแหน่งครู ประกอบด้วย 9 สมรรถนะ ดังนี้

1. การออกแบบการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน (Learning Design and Learners Development) หมายถึง ความสามารถออกแบบการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน พัฒนาหลักสูตร กำหนด แผนกิจกรรม เลือกใช้ สร้าง พัฒนาสื่อนวัตกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประเมินการเรียนรู้ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม พัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกาย สุขภาพจิต ปลูกฝังการเป็นประชาธิปไตย ความภาคภูมิใจในความเป็นไทยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพตามธรรมชาติของผู้เรียน

2. การบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง ความสามารถบริหารจัดการชั้นเรียน จัดบรรยากาศการเรียนการสอนการเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาใช้ทรัพยากรนวัตกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด จัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้น ประจำวิชา รวมทั้งกำกับดูแลชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

3. การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (Caring and Helping Learners) หมายถึง ความสามารถจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน รวบรวมข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล คัดกรอง จัดกลุ่ม ช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมและป้องกันแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามธรรมชาติของคน

4. จริยธรรม (Integrity) หมายถึง ความสามารถครองตน ครองคน ครองงานถูกต้องตามหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ กฎหมายเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมและสร้างศรัทธาในวิชาชีพ

5. การสั่งสมความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ (Learning Management Expertise) หมายถึง ความสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้มาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นำเทคโนโลยีมาพัฒนาปรับปรุง ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเชี่ยวชาญทางวิชาการและวิชาชีพ จนเกิดสัมฤทธิ์ผลเชิงประจักษ์เป็นแบบอย่าง เป็นที่ยอมรับต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

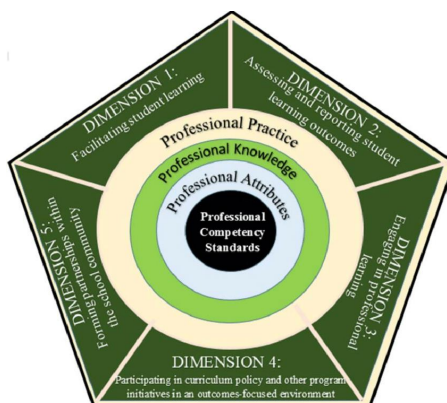
6. การสื่อสารและจูงใจ (Communication and Influencing) หมายถึงความสามารถสื่อ กับบุคคลอื่น เขียน พูดโน้มน้าวจูงใจ ใช้วิธีการหรือสื่อต่างๆ รวมถึงทำให้บุคคลอื่นประทับใจ สนับสนุนความคิดและแนวทางของตน เพื่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน

7. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Applied Technology for Learning Management) หมายถึง ความสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้สร้างพัฒนาและเลือกนวัตกรรม ในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ประเมินผล เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

8. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ (Community Collaboration for Learning Management) หมายถึง ความสามารถติดต่อ ประสานงาน สร้างความร่วมมือ ความสัมพันธ์ที่ดี เข้าร่วมกิจกรรมชุมชน ชักจูงโน้มน้าวผู้ปกครอง ชุมชนและแหล่งเรียนรู้ให้เห็นด้วย ยอมรับ เพื่อสร้างความร่วมมือร่วมใจ สนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้เต็ม ศักยภาพและตามธรรมชาติของผู้เรียน

9. การประเมินผลและติดตามผลการจัดการเรียนรู้ (Assessing and Monitoring Learning Management) หมายถึง ความสามารถออกแบบ วางแผน สร้างและพัฒนาเครื่องมือ วัดประเมินผลรวมทั้งติดตามผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลการประเมินอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการจัดการเรียนรู้

Department of Education and Training (2004) ได้มุ่งมั่นส่งเสริมวิชาชีพครูใน โรงเรียน การวิจัยของกรมส่งเสริมการศึกษาและการฝึกอบรมเป็นสิ่งยืนยันได้ว่า ครูเป็นปัจจัยสำคัญ ที่สุดที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในโรงเรียน กรอบสมรรถนะสำหรับครู (Competency Framework for Teachers) เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ และ เอื้อต่อการพัฒนาผลลัพธ์ของนักเรียน กรมส่งเสริมการศึกษาและการฝึกอบรม (Department of Education and Training) ได้กำหนดกรอบสมรรถนะสำหรับครู (Competency Framework for Teachers) ของออสเตรเลียไว้ดังภาพที่ 2

ภาพ 2 กรอบสมรรถนะสำหรับครู (Department of Education and Training, 2004)

กรอบสมรรถนะสำหรับครู ประกอบไปด้วย คุณลักษณะวิชาชีพ ความรู้วิชาชีพและปฏิบัติการวิชาชีพ โดยกำหนดสมรรถนะครูออกเป็น 5 ด้าน และกำหนดมาตรฐานสมรรถนะ ออกเป็น 3 ระยะ (Department of Education and Training, 2004) ดังนี้

1. อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน (Facilitating Student Learning) มาตรฐานสมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

- 1.1 จัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์ตามจุดมุ่งหมายและเหมาะสม
- 1.2 จัดรูปแบบการสอนที่หลากหลายและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การสอน
- 1.3 ใช้ระยะกลยุทธ์การสอนที่เป็นแบบอย่างและเทคนิคที่ตอบสนองความต้องการของ

นักเรียนแต่ละกลุ่มหรือการเรียนรู้ของนักเรียนในกลุ่มการตอบสนองสูงและครอบคลุม

2. การประเมินและการรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียน (Assessing and Reporting Student Learning Outcomes) มาตรฐานสมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

- 2.1 ติดตาม ประเมินผล บันทึกและรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียน
- 2.2 ประยุกต์ใช้ระบบของการประเมินผลและรายงานกลยุทธ์ที่สัมพันธ์ เพื่อความสำเร็จ

ของผลการเรียนรู้

- 2.3 ใช้กลยุทธ์การประเมินผลและการรายงานที่คุณภาพสูงและครอบคลุมอย่างต่อเนื่อง

3. มีส่วนร่วมในการเรียนรู้วิชาชีพ (Engaging in Professional Learning) มาตรฐานสมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

- 3.1 สะท้อนผลประสบการณ์วิชาชีพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพวิชาชีพ
- 3.2 สนับสนุนพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

3.3 ให้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้วิชาชีพที่หลากหลายซึ่งจะช่วยส่งเสริมการสะท้อนตนเองและการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้

4. มีส่วนร่วมในนโยบายหลักสูตรและการริเริ่มโครงการในสภาพแวดล้อมที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (Participating in Curriculum Policy and Other Program Initiatives in an Outcomes focused Environment) มาตรฐานสมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

4.1 มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายหลักสูตรและโปรแกรมการทำงาน เป็นทีม

4.2 ให้การสนับสนุนนโยบายหลักสูตรหรือโปรแกรมทีมอื่น ๆ

4.3 ภาวะผู้นำในโรงเรียนกำหนดให้มี บทบาทสำคัญในการพัฒนากระบวนการโรงเรียน รวมถึงการวางแผนหลักสูตรและการกำหนดนโยบาย

5. สร้างหุ้นส่วนภายในชุมชนโรงเรียน (Forming Partnerships within the School Community) มาตรฐานสมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

5.1 ความร่วมมือกับนักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและผู้ดูแลอื่น ๆ

5.2 สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านความร่วมมือและการทำงาน เป็นทีมกับกลุ่มสมาชิกชุมชนของโรงเรียน

5.3 อำนวยความสะดวกในการทำงานเป็นทีมภายในชุมชนของโรงเรียน

The American College Personnel Association (ACPA, 2008) ได้สรุปสมรรถนะวิชาชีพไว้ในรายงานของคณะกรรมการเกี่ยวกับความสามารถในการเป็นครุมืออาชีพ ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะวิชาชีพทั้งหมด 8 สมรรถนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือ (Advising and Helping) คือ ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการให้การสนับสนุน แนะนำทาง สะท้อนผล ตีชม และชี้แนะรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

2. การวัดผล ประเมินผล และการวิจัย (Assessment, Evaluation and Research) คือ การออกแบบและการดำเนินการตามวิธีการวัดผล ประเมินผลและการวิจัยที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ของนักเรียน ความพึงพอใจ ปัญหาขององค์กรและการพัฒนา การพัฒนาอาชีพและการฝึกอบรมการพัฒนาการศึกษา และปัญหาอื่นโดยใช้ทั้งเทคนิคเชิงปริมาณและคุณภาพ สมรรถนะ นี้ยังรวมถึงความสามารถในการดำเนินการและการวิเคราะห์วิจารณ์และการออกแบบในระดับที่เหมาะสมกับประสบการณ์ของคนและความคาดหวังของงาน

3. จริยธรรม (Ethics) คือ การทำความเข้าใจและการใช้มาตรฐานด้านจริยธรรมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4. รากฐานทางกฎหมาย (Legal Foundations) คือ การทำความเข้าใจและประยุกต์ความรู้จากประเด็นทางกฎหมายเพื่อสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ในการทำงานของคน

5. ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการ (Leadership and Management/Administration) คือ การจัดการทรัพยากรทั่วไป การจัดการทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาองค์กร

6. พหุนิยมและการรวมตัว (Pluralism and Inclusion) คือ ในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนย่อมต้องการเพิ่มระดับสมรรถนะที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาสถาบันให้มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมจะต้องมีความเข้าใจในกลุ่มที่มีความหลากหลายควบคู่ไปกับการมีส่วนร่วมของพลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคมเช่นเดียวกับความเข้าใจในความสำเร็จของวัฒนธรรม

7. การเรียนรู้และการพัฒนาของนักเรียน (Student Learning and Development) คือ ความรู้และความเข้าใจในแนวคิดและหลักการของทฤษฎีการพัฒนาของนักเรียนและความสามารถในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการปรับปรุงและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ

8. การสอน (Teaching) คือ ความรู้และความเข้าใจในแนวคิดและหลักการของการเรียนการสอนและทฤษฎีการฝึกอบรม ประยุกต์ใช้ทฤษฎีเหล่านี้กับกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา นักเรียน

National Institute of Education, Singapore (2009) กล่าวถึง สมรรถนะครู ภายใต้แนวทางการปฏิบัติงานของครู 3 ด้าน คือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (Professional Practice) ภาวะผู้นำและการจัดการ (Leadership and Management) และประสิทธิ ผลส่วนบุคคล (Personal Effectiveness) ในการปฏิบัติงานแต่ละด้านประกอบด้วยสมรรถนะหลัก (Core Competency) ดังนี้

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (Professional Practice) ประกอบด้วย 4 สมรรถนะหลัก คือ

1.1 ดูแล อบรมนักเรียน

1.2 จัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้กับนักเรียน

1.3 จัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้กับนักเรียนในกิจกรรมหลักสูตร

1.4 ปลุกฝังความรู้ในวิชาที่เรียน การคิดไตร่ตรอง การคิดวิเคราะห์ความคิดริเริ่ม การสอนอย่างสร้างสรรค์ และมุ่งเน้นอนาคต

2. ภาวะผู้นำและการจัดการ (Leadership and Management) ประกอบด้วย 2 สมรรถนะหลัก คือ

2.1 เข้าถึงสภาพจิตใจของทุกฝ่าย เข้าใจสภาพแวดล้อม และการพัฒนาอื่น ๆ

2.2 ทำงานกับคนอื่น คือ ร่วมมือกับผู้ปกครอง และการทำงานเป็นทีม

3. ประสิทธิภาพส่วนบุคคล (Personal Effectiveness) ประกอบด้วย 1 สมรรถนะหลัก คือ รู้จักตนเองและผู้อื่น คือ ให้นักถึงใจเขาใจเราแล้วนำมาปรับใช้กับตัวเอง มีความซื่อสัตย์ในตนเองและ

ความรับผิดชอบทางกฎหมาย มีความเข้าใจและเคารพในสิทธิ์ของผู้สิ้นสุดท้ายคือต้องมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว

General Teaching Council for Northern Ireland (2011) ได้จัดสมรรถนะวิชาชีพออกเป็น 3 ส่วนหลักๆ ดังนี้

1. สมรรถนะด้านค่านิยมวิชาชีพและการปฏิบัติ (Professional Values and Practice) คือ ครู ควรสร้างความเข้าใจและส่งเสริมค่านิยมหลัก พึงระลึกถึงค่านิยมหลักและปฏิบัติวิชาชีพ

2. สมรรถนะด้านความรู้และความเข้าใจวิชาชีพ (Professional Knowledge and Understanding) คือ ครู จะต้องพัฒนาความรู้และความเข้าใจในการอภิปรายร่วมสมัย ทันทต่อเหตุการณ์ธรรมชาติ วัตถุประสงค์ของการศึกษา สังคม และแนวนโยบายที่เป็นเป้าหมายของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้และดำเนินการแล้ว อีกทั้งครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในพื้นที่การเรียนรู้วิชาที่สอน ประกอบไปด้วย กลวิธีเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และความคิดริเริ่มเพื่อพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ทักษะการคิด การจัดการหลักสูตร วิชาเรียนและความรู้เกี่ยวกับการสอน การสะท้อนผลที่เป็นปัจจุบัน การเรียนรู้ด้วยตนเองและการมีส่วนร่วมกับเพื่อนร่วมงาน มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน การวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร และสร้างแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาผู้เรียน

3. ด้านทักษะวิชาชีพและการประยุกต์ใช้ (Professional Skills and Application) คือ มีการวางแผนและชี้แนะแนวทางการเรียนสำหรับการพัฒนานักเรียน การจัดการเรียนการสอนมีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และครูต้องมีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสม

The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO, 2011) กำหนดกรอบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูขึ้นมาเพราะเห็นว่าครูยังมีสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เพียงพอที่จะสามารถสอนนักเรียนได้ ซึ่ง UNESCO ได้กำหนดสมรรถนะไว้ในกรอบ 3 ด้าน คือ ความรู้ด้านเทคโนโลยี (Technology Literacy) ความรู้ในเชิงลึก (Knowledge Deepening) และการสร้างความรู้ (Knowledge Creation) รายละเอียดดังนี้

1. สมรรถนะความรู้ด้านเทคโนโลยี (Technology Literacy) คือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. สมรรถนะความรู้ในเชิงลึก (Knowledge Deepening) คือ การทำให้นักเรียนได้รับความรู้ในเชิงลึก สามารถนำมาประยุกต์และปรับใช้ได้ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

3. สมรรถนะการสร้างองค์ความรู้ (Knowledge Creation) คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชน นักเรียนนักศึกษา และแรงงาน สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่จำเป็นมากขึ้นเพื่อตอบสนองและสังคมที่เจริญรุ่งเรือง

ฉัตรชัย หวังมีจมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560) ได้ศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะของ ครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 พบว่า ปัญหาที่พบของครูผู้สอนในปัจจุบัน มี 2 ประการ คือ 1. ครูยังคงใช้รูปแบบการสอนแบบดั้งเดิม และ 2. ครูผู้สอนยังขาดจิตวิญญาณในความเป็นครู สำหรับสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 มีสมรรถนะ 7 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง วิธีการที่ครูผู้สอนใช้สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านความรู้และทักษะการทำงาน คือการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ซึ่งเป็นการกำหนดรูปแบบการทำงานอย่างเป็นระเบียบและมีกระบวนการขั้นตอนที่ชัดเจน ผู้เรียนสามารถสร้างชิ้นงานหรือสร้างนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง ดังนั้น ครูคือผู้ที่บทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

2. ด้านการวัดประเมินผลเพื่อการพัฒนาและคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ผู้สอนจะคำนึงความสอดคล้องตามจุดประสงค์ประเมินตามสภาพจริง วิธีการและเครื่องมือ ต้องมีความสอดคล้องกัน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน และสามารถนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง และการวัดประเมินผลจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจะต้องนำผลจากการวัดประเมินผลนั้นไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน

3. ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และการรู้เท่าทันสื่อ ครูทุกคนจะต้องมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ระดับพื้นฐานและความสามารถด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นสมรรถนะพื้นฐานที่จำเป็น และรูปแบบการสื่อสารที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น เครื่องมือ ช่องทางการติดต่อสื่อสาร โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือที่ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว แต่เนื่องจากนักเรียนยังขาดวุฒิภาวะ ในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่มากับสื่ออย่างเหมาะสม ครูจึงต้องทำหน้าที่ชี้แนะและแนะนำการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง

4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีคุณธรรม จริยธรรม เนื่องด้วยพุทธศาสนา คือศาสนาประจำชาติไทย ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจ เป็นที่รวมของกิจกรรม พิธีการต่างๆ ในการดำเนินชีวิต จึงทำให้ศาสนาเป็นพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมของคนในด้านต่างๆ ดังนั้น คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพจึงเป็นสมรรถนะที่จำเป็นต่อครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21

5. ด้านการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ความสามารถในการสอนของครูแต่ละคนย่อมมีความสามารถที่แตกต่างกัน แต่เดิมครูเพียงผู้เดียวจะสามารถสอนได้ทุกวิชา และสามารถที่จะท างานธุรการหรืองานอื่นๆ ควบคู่ไปด้วยได้ แต่เมื่อยุคสมัยและสังคมเปลี่ยนไป ครูผู้สอนที่มีความสามารถเข้ามาสู่โรงเรียนมากขึ้น เป็นครูยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะมีความเก่งเฉพาะด้าน

ที่ตนเรียนมา ซึ่งความสามารถของครู ที่แตกต่างกันนั้น จำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานหรือวิธีการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด โดยใช้ความร่วมมือกันที่จะ สอนและพัฒนานักเรียน พร้อม ทั้งส่งต่อและเข้าใจนักเรียนที่มีความแตกต่างเป็นรายบุคคล

6. ด้านการข้ามวัฒนธรรม ความทันสมัยของการคมนาคมและการสื่อสารในรูปแบบใหม่ๆ ทำให้โลกปัจจุบันแคบลง การย้ายถิ่นฐานสามารถทำได้สะดวกขึ้น ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์เพื่อการทำงาน การสร้างครอบครัวใหม่หรือแม้แต่การศึกษา จึงทำให้ในโรงเรียนมีความหลากหลายของเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องมีความเข้าใจในเรื่องของวัฒนธรรม ต้องสามารถที่จะยอมรับ เคารพในความหลากหลายของชาติพันธุ์ สังคม วัฒนธรรม และภาษา

7. ด้านการเป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะแนวทางในศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีสารสนเทศก้าวหน้าไปมาก เดิมครูมีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์ แต่ครูในศตวรรษใหม่ จะต้องเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แทน โดยมีหน้าที่ในการวางแผนกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้คิด เป็นผู้ลงมือปฏิบัติในการแสวงหาความรู้และค้นพบคำตอบด้วยตนเองให้มากที่สุด

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพยาว์ ยินดีสุข (2557) กล่าวว่า ครูในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีทักษะ 7C ซึ่งเป็นทักษะที่ได้จากการวิเคราะห์สิ่งที่ครูจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพัฒนาให้เป็นครูมืออาชีพ ได้แก่

1. Curriculum development (การพัฒนาหลักสูตร)
2. Child – centered approach (การเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง)
3. Classroom innovation implementation (การนำนวัตกรรมไปใช้)
4. Classroom authentic assessment (การประเมินตามสภาพจริง)
5. Classroom action research (การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน)
6. Classroom management (การจัดการชั้นเรียน)
7. Character enhancement (การเสริมสร้างลักษณะ)

กิตติชัย สุชาลีโนบล (2564) กล่าวว่า สมรรถนะของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก และปัจจุบันครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานบางคนยังไม่สามารถที่จะก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลกได้ ซึ่งสามารถสรุปและตีความได้เป็น 7 สมรรถนะ ดังนี้

1. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง ครูมีบทบาทสำคัญที่ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้กับเพื่อนและบุคคลอื่นที่นอกเหนือจากครู ครูต้องคอยให้คำแนะนำและคอยเสริมความรู้โดยยังไม่บอกคำตอบให้กับผู้เรียน

ทันที เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง ครูผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนตนเอง ครูจะต้องเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ เปลี่ยนจากผู้สอน เป็นผู้ฝึก และทำหน้าที่อำนวยความสะดวก

2. สมรรถนะด้านการวัดประเมินผลเพื่อการพัฒนาและคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล หมายถึง ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องของจุดประสงค์ ประเมินตามสภาพจริง วิธีการและเครื่องมือ นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การวัดประเมินผลจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล โดยการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจะต้องนำผลจากการวัดและประเมินผลนั้นไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีมีความแตกต่างกัน

3. สมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และการรู้เท่าทันสื่อ ครูทุกคนควรจะต้องมีสมรรถนะในด้านนี้ เพราะเป็นสมรรถนะจำเป็นขั้นพื้นฐานของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้า และรูปแบบการสื่อสารที่ทันสมัย ครูผู้สอนจึงต้องทำหน้าที่ชี้แนะและแนะนำการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง สามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันเทคโนโลยีอยู่เสมอ เรียนรู้เทคนิคหรือวิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จะต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาร่วมกับครูผู้สอน ปรับตัวทันกับผู้เรียนในยุคนี้ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านไอซีทีของผู้เรียน ให้รู้จักคิดวิเคราะห์และเลือกสื่อที่สร้างสรรค์ เหมาะสมกับช่วงวัยของตนเอง มีวิจรรณญาณในการรับสื่อรวมไปถึงการใช้สื่อเพื่อการศึกษาเรียนรู้ พัฒนาตนเอง มากกว่ามุ่งใช้เพื่อความบันเทิง นอกจากนี้ยังมีการอบรมทักษะให้ครูผู้สอนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและเนื้อหาการเรียนรู้ในรูปแบบดิจิทัลแล้ว ครูผู้สอนควรมีความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ศักยภาพของการนำไปใช้ในลักษณะของเครื่องมือ (Tool) การจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งเน้นทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนด้วย

4. สมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ หมายถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีรวมทั้งการวางตนให้เหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทาง กาย วาจา และจิตใจ มีความรักและความเมตตา โดยครูผู้สอน ให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริม ให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์อย่างเท่าเทียม เข้าใจเด็ก รักเด็ก ต้องมีความเสียสละ พยายามที่จะทำเพื่อลูกศิษย์ โดยเสียสละทั้งทรัพย์ส่วนตัวและอุทิศเวลาให้ลูกศิษย์ทั้งในและนอกเวลาราชการ เพื่อให้ผู้เรียนยึดถือและนำไปปฏิบัติ ตามแบบอย่างของครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21

5. สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน หมายถึงความสามารถในการสอนของครูผู้สอนแต่ละคนย่อม มีความสามารถที่แตกต่างกัน แต่เดิมครูเพียงผู้เดียวสามารถที่จะสอนได้ทุกวิชาและสามารถที่จะทำงานธุรการอื่นๆ ควบคู่ไปด้วยได้ แต่เมื่อยุคสมัยและสังคมเปลี่ยนแปลง ครูยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานหรือวิธีสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด โดยใช้ความร่วมมือร่วมกันที่จะสอนและพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งส่งต่อและ

เข้าใจผู้เรียนที่มีความแตกต่างหลากหลายเป็นรายบุคคล ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ Professional Learning Community เป็นการร่วมมือ ร่วมใจกันของครู ผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองผ่านการวางแผน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมหรือชุมชนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียนหรือต่างโรงเรียนกัน เป็นชุมชนนักปฏิบัติ ซึ่งปัจจุบัน เรียกว่า PLC

6. สมรรถนะด้านการข้ามวัฒนธรรม ความทันสมัยของการคมนาคมและการสื่อสาร รูปแบบใหม่ๆทำให้โลกปัจจุบันที่แคบลง การย้ายถิ่นฐานทำได้สะดวกขึ้นไม่ว่าจะเพื่อประโยชน์ทางการงาน การสร้างครอบครัวใหม่หรือแม้แต่การศึกษา จึงทำให้ในโรงเรียนมีความหลากหลายของเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องมีความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้

7. สมรรถนะด้านการเป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะแนวทางศตวรรษที่ 21 ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศก้าวหน้าไปมาก หากจะให้ครูสอนแบบเดิมอยู่คงเป็นไปได้ยาก การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์จึงถือเป็นสิ่งสำคัญ ครูในศตวรรษใหม่จำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แทน โดยทำหน้าที่วางแผนจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนคิดลงมือปฏิบัติจริง แสวงหาความรู้และ ค้นพบคำตอบด้วยตนเองให้มากที่สุด

การสังเคราะห์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

จากผลการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัย เพื่อการสังเคราะห์ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 จากทัศนะและผลการศึกษาวิจัยของนักวิชาการ และหน่วยงาน ดังกล่าวมานั้น ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 บางตัวมีความหมายเดียวกันแต่นักวิชาการเรียกชื่อต่างกัน ดังนั้น เพื่อแสดงในตารางสังเคราะห์ให้มีความเหมาะสม ผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อที่มีความหมายเดียวกันแต่เรียกชื่อต่างกันเพื่อสะท้อนให้เห็นถึง ความหมายเดียวกันและครอบคลุมชื่อที่ใช้แตกต่างกัน เพื่อกำหนดเป็น สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของ Department of Education and training (2004), ACPA (2008), National Institute of Education, Singapore (2009), General Teaching Council for Northern Ireland (2011), UNESCO (2011), สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (2552), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553), พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2557), ฉัตรชัย หวังมีจงมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560), กรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (2562), ประกาศคณะกรรมการครูสภา (2563) และ กิตติชัย สุภาสิโนบล (2564) จากทัศนะดังกล่าวและผลการศึกษาทั้ง 12 แหล่ง ที่กล่าวมาเพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

สมรรถนะครู ในศตวรรษ ที่ 21	Department of Education and training (2004)	ACPA (2008)	National Institute of Education, Singapore (2009)	General Teaching Council for Northern Ireland (2011)	UNESCO (2011)	สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (2552)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)	พิมพ์พันธ์ เดชะอุปตต์ และไพเยาว์ ยินดีสุข (2557)	ฉัตรชัย หวังมีจมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560)	กรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (2562)	ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา (2563)	กิตติชัย สุชาติโนบล (2564)	ความถี่
1. การบริหาร หลักสูตรและ การจัดการ เรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
2. การดูแล ช่วยเหลือ ผู้เรียน		✓				✓	✓	✓	✓		✓	✓	7
3. การวัดและ ประเมินผล การเรียนรู้	✓	✓				✓		✓	✓		✓	✓	7
4. การบริหาร จัดการชั้น เรียน		✓	✓			✓	✓	✓		✓	✓		7

ตาราง 1 (ต่อ)

สมรรถนะครู ในศตวรรษ ที่ 21	Department of Education and training (2004)	ACPA (2008)	National Institute of Education, Singapore (2009)	General Teaching Council for Northern Ireland (2011)	UNESCO (2011)	สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (2552)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)	พิมพ์พันธ์ เดอะคอปต์ และพเพียว อินติสซู (2557)	ฉัตรชัย หวังมีจมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560)	กรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (2562)	ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา (2563)	กิตติชัย สุชาติโนบล (2564)	ความถี่
5. การมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ ในการ ปฏิบัติงาน	✓		✓			✓	✓			✓			5
6. จริยธรรม และ จรรยาบรรณ วิชาชีพ		✓				✓	✓		✓			✓	5
7. การใช้ เทคโนโลยี ทางการศึกษา					✓	✓		✓	✓		✓	✓	6
8. ความสัมพันธ์ กับชุมชน	✓					✓	✓			✓			4

ตาราง 1 (ต่อ)

สมรรถนะครู ในศตวรรษ ที่ 21	Department of Education and training (2004) ACPA (2008) National Institute of Education, Singapore (2009) General Teaching Council for Northern Ireland (2011) UNESCO (2011) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (2552) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) พิมพ์พันธ์์ เดอะคอปต์ และเพียวาร์ ยินดีสุข (2557) ฉัตรชัย หวังมีจิมมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560) กรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (2562) ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา (2563) กิตติชัย สุชาติโนบล (2564) ความถี่
9. การวิจัย ในชั้นเรียน	✓ ✓ ✓ ✓ 4

จากตาราง 1 พบว่า ตัวแปรด้านสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 มีหลากหลายมุมมองจากนักวิชาการ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดโดยสังเคราะห์จากเอกสาร แนวคิด งานวิจัยจำนวน 12 แหล่ง นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ความถี่ โดยเลือกตัวแปรที่มีความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป ซึ่งพบว่าสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 มีจำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) การบริหารจัดการชั้นเรียน 5) การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

ผู้วิจัยได้ ศึกษาความหมายขององค์ ประกอบสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน

เป็นสิ่งสำคัญ สามารถใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัดประเมินผล การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ประกาศคณะกรรมการการคุรุสภา (2563) เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และ ประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 คณะกรรมการการคุรุสภา ได้กำหนดสาระความรู้สมรรถนะและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพครู ดังต่อไปนี้ โดยกล่าวถึง สมรรถนะ การรอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายใน และ ภายนอกประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา ประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการ จัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ การรอบรู้ในเนื้อหาของสาขาวิชาเอกที่สอน และบูรณาการองค์ความรู้ใน วิชาเอกสำหรับการเรียนการสอนได้ การวิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมิน และพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษาได้ การจัดทำแผนการเรียนรู้ และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริงได้อย่าง เหมาะสมกับผู้เรียน

กรอบสมรรถนะวิชาชีพครูในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (2562) กล่าวว่า การรู้และเข้าใจในสิ่งที่สอน (Know and understand what I teach) โดยเรียนรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่ สอนให้กว้างและลึกขึ้น เข้าใจกระแสนิยมเกี่ยวกับการศึกษา นโยบายและหลักสูตร รวมถึงติดตาม ข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2552) กล่าวว่า การออกแบบ การเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน (Learning Design and Learners Development) หมายถึง ความสามารถออกแบบการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน พัฒนาหลักสูตรกำหนดแผนกิจกรรม เลือกใช้ สร้าง พัฒนาสื่อนวัตกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประเมินการเรียนรู้ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม พัฒนา ทักษะชีวิต สุขภาพกาย สุขภาพจิต ปลูกฝังการเป็นประชาธิปไตย ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพตามธรรมชาติของผู้เรียน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการ เรียนรู้ (Applied Technology for Learning Management) หมายถึง ความสามารถนำเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้สร้างพัฒนาและเลือกนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ประเมินผล เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

Department of Education and Training (2004) กล่าวว่า โรงเรียนควรมีการ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน (Facilitating Student Learning) โดยมีมาตรฐาน สมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้ 1) จัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์ตามจุดมุ่งหมายและ เหมาะสม 2) จัดรูปแบบการสอนที่หลากหลายและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การสอน และ 3) ใช้ระยะ กลยุทธ์การสอนที่เป็นแบบอย่างและเทคนิคที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนแต่ละกลุ่มหรือการ เรียนของนักเรียนในกลุ่มการตอบสนองสูงและครอบคลุม

The American College Personnel Association (ACPA) (2008) กล่าวว่า การสอน (Teaching) คือ ความรู้และความเข้าใจในแนวคิดและหลักการของการเรียนการสอนและทฤษฎีการฝึกอบรม สามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีเหล่านี้กับกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียน

National Institute of Education, Singapore (2009) กล่าวว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (Professional Practice) ประกอบด้วย 4 สมรรถนะหลัก คือ 1) ดูแล อบรม นักเรียน 2) จัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้กับนักเรียน 3) จัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้กับนักเรียนใน กิจกรรมหลักสูตรและ 4) ปลุกฝังความรู้ในวิชาที่เรียน การคิดไตร่ตรอง การคิดวิเคราะห์ความคิดริเริ่ม การสอนอย่างสร้างสรรค์ และมุ่งเน้นอนาคต

General Teaching Council for Northern Ireland (2011) กล่าวว่า ด้านทักษะวิชาชีพและการประยุกต์ใช้ (Professional Skills and Application) คือ มีการวางแผนและชี้แนะแนวทางการเรียนสำหรับการพัฒนานักเรียน การจัดการเรียนการสอนมีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เอื้อต่อผู้เรียน และครูต้องมีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสม

The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) (2011) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้จะต้องมีสมรรถนะในด้านต่างๆ ดังนี้สมรรถนะความรู้ด้านเทคโนโลยี (Technology Literacy) คือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สมรรถนะความรู้ในเชิงลึก (Knowledge Deepening) คือ การทำให้นักเรียนได้รับความรู้ในเชิงลึก นำ มาประยุกต์ ปรับใช้ได้ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

ฉัตรชัย หวังมีจงมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนจะต้องยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ความสำคัญด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และการรู้เท่าทันสื่อ

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียวร์ ยินดีสุข (2557) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ต้องเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Child – centered approach) และการนำนวัตกรรมไปใช้ (Classroom innovation implementation)

กิตติชัย สุธาสิโนบล (2564) กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง ครูมีบทบาทสำคัญที่ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้กับเพื่อนและบุคคลอื่นที่นอกเหนือจากครู ครูต้องคอยให้คำแนะนำและคอยเสริมความรู้โดยยังไม่บอกคำตอบให้กับผู้เรียนทันที เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง ครูผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนตนเอง ครูจะต้องเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ เปลี่ยนจากผู้สอน เป็นผู้ฝึก และทำหน้าที่อำนวยความสะดวก

จากความหมายของการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้และส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การสร้าง ออกแบบ

และพัฒนาหลักสูตรในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการเรียน การสอนได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

2. การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กล่าวว่า การพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนา ทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การ จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา (2563) เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และ ประสพการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 คณะกรรมการคุรุสภา ได้กำหนดสาระความรู้สมรรถนะและประสพการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพครู กล่าวถึง สมรรถนะ การเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน การช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้เต็มตามศักยภาพได้ การให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2552) กล่าวว่า การดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน (Caring and Helping Learners) หมายถึง ความสามารถในการจัดระบบดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน รวบรวมข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล คัดกรอง จัดกลุ่ม ช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม และป้องกันแก้ไขปัญหา ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างเต็ม ศักยภาพตามธรรมชาติของคน

The American College Personnel Association (ACPA) (2008) กล่าวว่า โรงเรียน จะต้องให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือ (Advising and Helping) คือ ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการให้ การสนับสนุน แนะนำแนวทาง สะท้อนผล ดิชมและชี้แนะรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ฉัตรชัย หวังมีจงมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560) กล่าวว่า โรงเรียนควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะแนวทางให้แก่ผู้เรียน

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2557) กล่าวว่า การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จะต้องมีการเสริมสร้างลักษณะให้แก่ผู้เรียน (Character enhancement)

กิตติชัย สุธาสิโนบล (2564) กล่าวว่า ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะแนวทาง ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศก้าวหน้าไปมาก ครูในศตวรรษใหม่จำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาท เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แทน โดยทำหน้าที่วางแผนจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียน ลงมือปฏิบัติจริง แสวงหาความรู้และค้นพบคำตอบด้วยตนเองให้มากที่สุด

จากความหมายของการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

โดยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สามารถช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประกาศคณะกรรมการการคุรุสภา (2563) เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 คณะกรรมการการคุรุสภา ได้กำหนดสาระความรู้สมรรถนะและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพครู กล่าวถึง สมรรถนะ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2552) กล่าวว่า การประเมินผล และติดตามผลการจัดการเรียนรู้ (Assessing and Monitoring Learning Management) หมายถึง ความสามารถออกแบบ วางแผน สร้างและพัฒนาเครื่องมือ วัดประเมินผล รวมทั้งติดตามผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลการประเมินอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการจัดการเรียนรู้

Department of Education and Training (2004) กล่าวว่า การประเมินและการรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียน (Assessing and Reporting Student Learning Outcomes) มีมาตรฐานสมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้ 1) ติดตาม ประเมินผล บันทึกและรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียน 2) ประยุกต์ใช้ระบบของการประเมินผลและรายงานกลยุทธ์ที่สัมพันธ์เพื่อความสำเร็จของผลการเรียนรู้และ 3) ใช้กลยุทธ์การประเมินผลและการรายงานที่มีคุณภาพสูงและครอบคลุมอย่างต่อเนื่อง

The American College Personnel Association (ACPA) (2008) กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผล และการวิจัย (Assessment, Evaluation and Research) คือ การออกแบบ และการดำเนินการตามวิธีการวัดผล ประเมินผลและการวิจัยที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ของนักเรียน ความพึงพอใจ ปัญหาขององค์กรและการพัฒนา การพัฒนาอาชีพและการฝึกอบรมการพัฒนานักศึกษา และปัญหาอื่นโดยใช้ทั้งเทคนิคเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งสมรรถนะนี้ยังรวมถึงความสามารถในการดำเนินการและการวิเคราะห์วิจารณ์และการออกแบบในระดับที่เหมาะสมกับประสบการณ์ของคน และความคาดหวังของงาน

ฉัตรชัย หวังมีจมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560) กล่าวว่า ด้านการวัดประเมินผลเพื่อการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล และผู้เรียน

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2557) กล่าวว่า ในกาารวัดและประเมินผล โรงเรียนจะต้องประเมินตามสภาพจริง (Classroom authentic assessment) และต้องมีการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom action research)

กิตติชัย สุธาสิโนบล (2564) กล่าวว่า สมรรถนะด้านการวัดประเมินผลเพื่อการพัฒนา และคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล หมายถึง ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้อง ของจุดประสงค์ ประเมินตามสภาพจริง วิธีการและเครื่องมือนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนอย่าง ต่อเนื่อง โดยการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

จากความหมายของการวัดและประเมินผลและส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบ วางแผน สร้างและพัฒนา เครื่องมือในการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนึงถึง ความแตกต่างส่วนบุคคลของผู้เรียนและมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนอย่าง สม่าเสมอ

4. การบริหารจัดการชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กล่าวว่า การบริหารจัดการชั้น เรียน (Classroom Management) หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูล สารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน และภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องของสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพล ของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา (2563) เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และ ประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 คณะกรรมการคุรุสภา ได้กำหนดสาระความรู้สมรรถนะและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพครู กล่าวถึง สมรรถนะ การบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และการแสวงหาแหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนได้

กรอบสมรรถนะวิชาชีพครูในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (2562) กล่าวว่า การช่วยให้ นักเรียนได้เรียนรู้ (Help my students learn) ซึ่งครูต้องรู้จักนักเรียน ใช้วิธีการสอนที่ได้ประสิทธิผล สูงสุด นอกจากนี้ยังต้องประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะกับนักเรียน

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2552) กล่าวว่า การบริหาร จัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึงความสามารถบริหารจัดการชั้นเรียน จัดบรรยากาศการเรียนการสอนการเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนา ใช้ทรัพยากรนวัตกรรมให้ เกิดประโยชน์สูงสุด จัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้น ประจำวิชา รวมทั้งกำกับดูแลชั้นเรียน เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

The American College Personnel Association (ACPA) (2008) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ และการบริหารจัดการ คือ การจัดการทรัพยากรทั่วไป การจัดการทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาองค์กร

National Institute of Education, Singapore (2009) กล่าวถึง ภาวะผู้นำและการจัดการ (Leadership and Management) ประกอบด้วย 2 สมรรถนะหลัก คือ 2.1 เข้าถึงสภาพจิตใจของทุกฝ่าย เข้าใจสภาพแวดล้อม และการพัฒนาอื่นๆ 2.2 ทำงานกับคนอื่น คือ ร่วมมือกับผู้ปกครอง และการทำงานเป็นทีม

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพียวาร์ ยินดีสุข (2557) กล่าวว่า Classroom management หมายถึง การจัดการชั้นเรียน

จากความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียนและส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นเรียน ครูมีภาวะผู้นำ และการจัดการชั้นเรียน สามารถกำกับดูแลชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

ประกาศคณะกรรมการการคุรุสภา (2563) เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 คณะกรรมการการคุรุสภา ได้กำหนดสาระความรู้สมรรถนะและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพครู กล่าวถึง สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้ การประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาสื่อและนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ การใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องในการเรียนการสอน หรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (2552) กล่าวว่า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ สร้างพัฒนาและเลือกนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ประเมินผล เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) (2011) กล่าวว่า สมรรถนะความรู้ด้านเทคโนโลยี (Technology Literacy) คือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ฉัตรชัย หวังมีงมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560) กล่าวว่า ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และการรู้เท่าทันสื่อ ครูทุกคนจะต้องมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ระดับพื้นฐาน และความสามารถด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นสมรรถนะพื้นฐานที่จำเป็น และรูปแบบการสื่อสารที่

ทันสมัยมากยิ่งขึ้น เครื่องมือ ช่องทางการติดต่อสื่อสาร โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือที่ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว แต่เนื่องจากนักเรียนยังขาดทักษะ ในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่มากับสื่ออย่างเหมาะสม ครูจึงต้องทำหน้าที่ชี้แนะและแนะนำการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพยาว์ ยินดีสุข (2557) กล่าวว่า Classroom innovation implementation หมายถึง การนำนวัตกรรมไปใช้

กิตติชัย สุธาสิโนบล (2564) กล่าวว่า สมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และการรู้เท่าทันสื่อ ครูทุกคนควรจะต้องมีสมรรถนะในด้านนี้ เพราะเป็นสมรรถนะจำเป็นขั้นพื้นฐานของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้า และรูปแบบการสื่อสารที่ทันสมัย ครูผู้สอนจึงต้องทำหน้าที่ชี้แนะและแนะนำการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง สามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันเทคโนโลยีอยู่เสมอ เรียนรู้เทคนิคหรือวิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จะต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาร่วมกับครูผู้สอน ปรับตัวทันกับผู้เรียนในยุคนี้ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านไอซีทีของผู้เรียน ให้รู้จักคิดวิเคราะห์และเลือกสื่อที่สร้างสรรค์เหมาะสมกับช่วงวัยของตนเอง มีวิจารณญาณในการรับสื่อรวมไปถึงการใช้สื่อเพื่อการศึกษาเรียนรู้ พัฒนาตนเอง มากกว่ามุ่งใช้เพื่อความบันเทิง นอกจากนี้ยังมีการอบรมทักษะให้ครูผู้สอนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและเนื้อหา การเรียนรู้ในรูปแบบดิจิทัลแล้ว ครูผู้สอนควรมีความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ศักยภาพของการนำไอไปใช้ในลักษณะของเครื่องมือ (Tool) การจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งเน้นทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนด้วย

จากความหมายของการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง ความสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้สร้างพัฒนาและเลือกนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ประเมินผล เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสมรรถนะนี้เป็นสมรรถนะพื้นฐานที่จำเป็นของครูผู้สอน ด้วยรูปแบบการสื่อสารที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือที่ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว แต่เนื่องจากนักเรียนยังขาดทักษะ ในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่มากับสื่ออย่างเหมาะสม ครูจึงต้องทำหน้าที่ชี้แนะและแนะนำการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง

หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่

ความหมายของคุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ พบว่า มีการกล่าวถึง ดังนี้

บุญทริก บุตรราช (2551, น. 25) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ หมายถึง บุคลิกภาพ โลกทัศน์และทัศนคติ พฤติกรรมที่แสดงออกที่ส่งผลต่อเพื่อนร่วมงานและความรับผิดชอบต่อสังคม

บุญธรรม ไวยมิตร (2553, น. 11) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ หมายถึง สิ่งที่ทำให้เห็นความดีหรือพฤติกรรมที่ปรากฏให้เห็น หรือลักษณะประจำของแต่ละบุคคลซึ่งเป็นการแสดงออกที่สามารถสังเกตและเห็นได้

องอาจ วรณวิสิทธิ์ (2554, น. 21) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารเทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นผู้วิสัยทัศน์มองอนาคตไกลและใช้กลยุทธ์ในการบริหารองค์การ เกิดประสิทธิภาพแก่องค์การ มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นไปสู่เป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพแก่องค์การ มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความประพฤติ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

วาริน แซ่ตู (2562, น. 51) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ หมายถึง การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีสติปัญญาที่เฉียบแหลม วิสัยทัศน์มองอนาคตไกลและใช้กลยุทธ์ในการบริหารองค์การ ไปสู่เป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพแก่องค์การ มีความมุ่งมั่นและพากเพียรพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างความร่วมมือและการติดต่อสื่อสารแบ่งปันข้อมูล สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นนักคิดวิเคราะห์ วิสัยทัศน์กว้างไกล และเป็นแบบอย่างที่ดี

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ หมายถึง พฤติกรรมลักษณะที่ดีที่มีอยู่ประจำตัวผู้บริหาร ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยศักยภาพ สมรรถนะ ความรู้ความสามารถ ทำให้มีอิทธิพลหรือมีบทบาทเหนือกว่าบุคคลในองค์กร มีวิสัยทัศน์ในการบริหาร การศึกษาให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำ ทำให้บุคคลในองค์กรคล้อยตาม เชื่อถือเคารพศรัทธาและปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้เหมาะสมกับสถานการณ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีมนุษยสัมพันธ์เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง และมีความเป็นประชาธิปไตย เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

ความสำคัญของผู้บริหารยุคใหม่

ความสำคัญของผู้บริหารยุคใหม่ มีนักวิชาการและนักการศึกษา ได้นิยามความหมายพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2551) ให้ความสำคัญของผู้บริหารยุคใหม่ ดังนี้ การที่มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นชุมชน เป็นองค์กรเพื่อวัตถุประสงค์บางประการของมนุษย์ย่อมต้องการผู้นำที่มีความสามารถเพื่อวินิจฉัย สั่งการงานของกลุ่มองค์กรให้ดำเนินไปอย่างมีระเบียบแบบแผนไปในทางทิศเดียวกันและช่วยตัดสินใจปัญหาส่วนรวมในองค์กร การด้วย ความสำคัญของผู้บริหารยุคใหม่จึงเกิดขึ้นโดยปริยาย เพราะเมื่อคนอยู่ร่วมกันมากขึ้น ถ้าไม่มี หัวหน้าคอยชี้นำย่อมเกิดความสับสนวุ่นวายขาดการประสานงาน ขาดประสิทธิภาพในการทำงานไปด้วย

ในการบริหารงานขององค์กรหรือหน่วยงานใด ๆ คนเป็นปัจจัยสำคัญขององค์กรที่จะช่วยค้ำจุนให้องค์การนั้นดำเนินไปด้วยดีมั่นคง เจริญก้าวหน้าและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยเฉพาะบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้นำของหน่วยงานนั้น ซึ่งจะเป็นผู้รวบรวมสิ่งทั้งหลาย ดำเนินงานปฏิบัติการกิจหน้าที่รับผิดชอบและนำหน่วยงานนั้น ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้

หากพิจารณาความสำคัญของผู้นำต่อการพัฒนาองค์กร และการจัดการแล้วจะเห็นว่ามีความสำคัญอย่างมากในการที่ทำให้เกิดการปฏิบัติงานขององค์กรบรรลุเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน ภาวะผู้นำ ล้วนมีความสำคัญและก่อให้เกิดผลที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน ผู้นำบางคนทำให้องค์การที่เคยเฉื่อยชาเชื่องช้ากลับกลายเป็นองค์กรที่มีความกระฉับกระเฉง บางคนทำให้องค์การที่เคยมีวิสัยทัศน์กว้างไกลมีสิ่งที่ทำทลายให้ทำอยู่ตลอดเวลา กลายเป็นองค์กรที่ทำงานอยู่แต่ขอบเขตที่แคบ ๆ ขาดสิ่งเร้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กร และได้แต่ทำงานเนือย ๆ ไปวัน ๆ ในภาวะวิกฤติของระบบราชการที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ต้องการผู้บริหารยุคใหม่ที่เข้มแข็งมีความตั้งใจที่จะแก้ไข อย่างกล้าหาญอดทนและต่อเนื่อง สามารถสร้างความมั่นใจที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กรและทำให้การทำงานของระบบราชการสามารถเดินไปสู่ในทิศทางที่ดีขึ้น ภาวะวิกฤติของระบบราชการไทยดังกล่าวไม่ได้เกิดเฉพาะงาน แต่เกิดขึ้นในขอบข่ายทั้งระบบ ทั้งในกระทรวงและกรมกองต่างๆ ทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับท้องถิ่น ภาวะที่ต้องการจึงไม่ใช่ ผู้นำของคนเพียงคนเดียว แต่เป็นผู้นำในทุกระดับ ทุกกระทรวง ทบวง กรม ที่จะช่วยกันเพื่อพาระบบราชการไทยทั้งระบบให้พ้นจากภาวะวิกฤติที่เป็นอยู่

สุรัตน์ ดวงชาวม (2560) กล่าวว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้บริหาร องค์กรทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ หรือเอกชนจึงปรารถนาที่จะให้มี หรือได้มาซึ่งนักบริหารมืออาชีพมาบริหารองค์กร ซึ่งนักบริหารมืออาชีพ คือ ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการบริหาร มีผลงานที่ประสบความสำเร็จจนเป็นหลักประกันถึง

ความเป็นผู้บริหารที่มีสมรรถนะสูง มีคุณภาพและมีมาตรฐานจนเป็นที่ยอมรับ ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จในการบริหารอย่างมืออาชีพจำนวนมากพบว่าผู้บริหารเหล่านั้นจะมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่โดดเด่นในเรื่องต่อไปนี้

1. มีบุคลิกภาพที่ดี (person ality) ผู้บริหารมืออาชีพต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี คนที่มีบุคลิกภาพดี คือ คนที่มีจิตแจ่มใส กายสง่า วาจาดี หรือคนที่มีมาดต้องตา วาจาต้องใจ ภายในต้องเยี่ยม นักบริหารมืออาชีพจะต้องหมั่นตรวจสอบและพัฒนาบุคลิกภาพของตนอยู่เสมอเพราะผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดีจะช่วยสร้างความประทับใจกับบุคคลที่คบหาสมาคม และจะเป็นบันไดสู่ความสำเร็จได้เป็นอย่างดีจึงมักจะมีคำกล่าว มาดดีมีชัยไปกว่าครึ่ง

2. มีความรู้ดี (knowledge) นักบริหารมืออาชีพจะต้องเป็นผู้มีความรู้ดี ผู้มีความรู้ดีจะเป็นผู้มีการมีเป็นที่ยอมรับ มีคำกล่าวที่ว่า “knowledge is power ความรู้คือ อำนาจ” ที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารจะเป็นผู้ที่รู้ กว้างและรู้ลึก คือ knowsomething in everything รู้บางสิ่งในทุกสิ่ง (ความรู้ทั่วไป ต้องรู้กว้างและรู้ไกล) know eveything in something รู้ทุกสิ่งในบางสิ่ง (รู้งานในหน้าที่ต้องรู้ลึก) รวมทั้งรู้อย่างถูกหลักวิชา สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. มีวิสัยทัศน์ (vision) ผู้บริหารมืออาชีพ ต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล วิสัยทัศน์ คือสิ่งที่อยากเห็น อยากมี อยากเป็นในอนาคตหรือภาพความสำเร็จในอนาคตที่มีความเป็นไปได้ ทำทหายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายและอานิยมขององค์การ ผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลต้องเป็นผู้ที่เรียนรู้มาก คือ ได้อ่าน ได้ฟัง ได้เห็น ได้ทำมาก คนที่มีวิสัยทัศน์และมุ่งมั่นนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ (vision with action) มักจะสำเร็จ ในทางตรงกันข้ามคนที่ไม่มีวิสัยทัศน์แต่ไม่พยายามนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ (vision without action) ก็เท่ากับการเพ้อฝัน ดังนั้นผู้บริหารมืออาชีพจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และมุ่งมั่นนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จอยู่เสมอ

4. มีมนุษยสัมพันธ์ (human relationship) มีคำกล่าวที่ว่า "นกไม่มีขนคนไม่มีเพื่อนขึ้นที่สูงไม่ได้" นักบริหารมืออาชีพต้อง “อุ้มน้อง ประคองพี่ กอดคอเพื่อน ผู้ใหญ่ดีใจ ผู้น้อยดีใจ คนเสมอกัน พยุง” และ “จริงใจกับมิตร พิชิตใจมวลชน” นักบริหารมืออาชีพจึงต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนทั้งนาย ลูกน้อง เพื่อนและคนทั่วไป เพราะความสำเร็จในการบริหารไม่ได้เกิดจากการทำงานเพียงลำพังของผู้บริหาร แต่เกิดจากการที่ทุกฝ่ายให้การช่วยเหลือสนับสนุน ผู้บริหารที่สามารถนั่งในใจคนอื่นได้ คือ ผู้ที่สามารถที่พิชิตความสำเร็จได้อย่างน่าชื่นชม ผู้บริหารที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแม้กระทั่งกระทำผิดผิดมากก็เป็นผิดเล็กน้อย ถ้าผิดเล็กน้อย เป็นไม่ผิดเลยและพร้อมจะให้อภัย ในทางตรงกันข้าม ผู้บริหารที่ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น ถ้าทำผิด ผิดเล็กน้อยก็เป็นผิดมาก ผิดมากก็ยิ่งผิดมากยิ่งขึ้นไปอีกและไม่ยอมให้อภัย ดังนั้น คุณค่าของการมีมนุษยสัมพันธ์จึงอยู่ที่การได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานและการให้อภัยเมื่อผิดพลาด

5. มีภาวะผู้นำ (leadership) มีคำกล่าวว่า ผู้นำไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บริหารแต่ผู้บริหารจำเป็นต้องเป็นผู้นำ นักบริหารมืออาชีพจะต้องเป็นผู้มีภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง (strong leadership) สามารถนำทีมปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล คุณสมบัติและคุณลักษณะของผู้นำมีมากมาย ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำที่เข้มแข็งอยู่เสมอ เพราะเมื่อใดผู้บริหารสูญเสียความเป็นผู้นำ ความเสื่อม ความอ่อนแอ ความล้มเหลว และความขัดแย้งจะเกิดขึ้นในองค์การโอกาสของการเป็นผู้บริหารมืออาชีพก็จะหลุดลอยไปอย่างน่าเสียดาย

6. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (chief change officer) ที่ใดไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่นั่นไม่มีการพัฒนาการเปลี่ยนแปลง คือ การพัฒนา (changing is development) ผู้จะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดีขององค์การโดยเฉพาะในยุคปฏิรูปยังมีความต้องการผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงจะทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะต้องมีคุณลักษณะ ที่สำคัญ 3 ประการ คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้สึกและรู้รอบ มีความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลง

7. มีคุณธรรมจริยธรรม (moral and ethics) คุณธรรมประดุจดั่งโลหิตที่หล่อเลี้ยงจิตวิญญาณผู้บริหารให้เป็นผู้คิดดีจึงทำให้สามารถครองตน ครองคน ครองงานได้อย่างสง่างาม มีคำกล่าวว่าความดีตกขิงขี้ร่วงกันไม่ได้พูดดีและทำดี ผู้ที่มีคุณธรรมประจำใจจะมีจริยธรรมที่งดงามเสมอความซื่อสัตย์กันไม่ได้ ความกล้าแบ่งปันกันไม่ได้ นักบริหารมืออาชีพจะต้องหมั่นตรวจสอบตนเองให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ เสี่ยงถูกจากผู้น้อยในคำสอนต่อไปนี้ จะช่วยสะกิดเตือนใจนักบริหารให้ตระหนักในคุณค่าของความดีและมีคุณธรรม คือ อธิษฐานตั้งใจไว้เต็มที่ เกิดชาตินี้ชาติไหนไม่รู้จบหากเกิดเป็นผู้น้อยคอยไหว้นบ ขอได้พบนายที่มีคุณธรรม

8. บริหารจัดการดี (administration and management) ผู้บริหารยุคใหม่จะต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการ สามารถมองภาพงานได้ตลอดแนว (see through) คือ รู้จักจุดเริ่มต้นของงาน และจุดสุดท้ายของงาน และรู้จักกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพสุดยอดของนักบริหาร คือ บริหารแล้วได้ทั้งงาน ได้ทั้งคน หมายความว่า งานบรรลุผล คนก็เป็นสุข แต่ในโลกแห่งความเป็นจริงมักจะหาผู้บริหารดังกล่าวได้ยากยิ่ง ส่วนใหญ่จะพบแต่ผู้บริหารที่บริหารแล้วได้งาน แต่ไม่ได้คน หรือได้คนแต่ ได้งาน ผู้บริหารยุคใหม่จะต้องรู้จักประยุกต์ศาสตร์ทางการบริหารมาใช้อย่างมีศิลปะเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ ต้องมีทั้งศาสตร์ สามารถทั้งศิลป์ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องแสวงหา นวัตกรรม เทคโนโลยี หลักการ แนวคิด ทฤษฎีใหม่ๆ มาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการอยู่เสมอ

9. มีความสามารถพิเศษรอบด้าน (talent) ความสำเร็จในการบริหารนอกจากจะเป็นผู้มีความสามารถในการบริหารจัดการแล้วนักบริหารมืออาชีพจะต้องมีความรู้และทักษะที่สำคัญอื่นๆ อีกมากมาย เช่น กล้าตัดสินใจ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นนักประสานสืบทอด รู้จักบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

สร้างทีมงานและพัฒนาทีมงาน เสริมสร้างพลังอำนาจ ตลอดจนความสามารถในการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการบริหาร

10. เป็นผู้นำวิชาชีพ (professional leader) ผู้บริหารยุคใหม่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ของวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความสามารถในการประกอบวิชาชีพจนมีความชำนาญการหรือเชี่ยวชาญในวิชาชีพมีผลงานเป็นที่ประจักษ์เป็นที่ยอมรับของผู้ที่ประกอบวิชาชีพด้วยกัน และผู้รับบริการ นอกจากนี้จะเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัดเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ประกอบวิชาชีพด้วยกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ หมายถึง ความเป็นผู้นำที่เข้มแข็งโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลง สามารถชักนำหรือสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย มีการวางแผนการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ บริหารงานโดยมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาผู้เรียน และรู้จักแสวงหาความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม พฤติกรรมของผู้บังคับบัญชาที่มีอิทธิพลเหนือผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นการใช้ศาสตร์หรือศิลป์ให้ร่วมกันทำงานได้อย่างเหมาะสม โดยใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาหรือใช้อิทธิพลจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายหรือตามหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ จนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่มและองค์การ

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่

การบริหารจัดการศึกษานั้น นับเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการจัดการศึกษา "ผู้บริหาร" ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของภาครัฐและเอกชน ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน การจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ตามนโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษา ซึ่งสิ่งที่นักบริหารการศึกษา และบุคคลทั่วไปมีความคาดหวังต่อการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารยุคใหม่" ยังเป็นคำที่ค่อนข้างใหม่สำหรับวงการการศึกษา เพิ่งจะเริ่มเป็นที่กล่าวถึงมากขึ้นก็เมื่อมีการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งในหมวด 7 ได้กำหนดไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด

ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ หมายถึง ผู้บริหารที่มุ่งส่งเสริมพัฒนา บริหารจัดการและดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มุ่งมั่นในการที่จะจัดการการศึกษาที่สมบูรณ์แบบโดยให้เกิดผลในทุกมิติกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนเป็นชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้นำไปสู่ความเป็นสถานศึกษาสมบูรณ์ คือสถานศึกษาที่มีความร่มรื่น มีสภาพน่าดู น่าอยู่ และน่าเรียนโดยมีกระบวนการเรียนรู้ การบริหาร จัดการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงอย่างมีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณภาพในลักษณะเก่ง ดี และมีความสุข ทำให้ครู

มีคุณภาพในลักษณะ เก่ง ดี มีความสุข และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นำไปสู่โรงเรียนและชุมชนมีคุณภาพ มีคำกล่าวที่ว่า กว่าจะเป็นผู้บริหารนั้นยากยิ่งแต่การจะเป็นนักบริหารมืออาชีพยากยิ่งกว่า และไม่มีองค์การแยะ แต่ผู้บริหารเยี่ยมและไม่มีผู้บริหารเยี่ยมแต่องค์กรแยะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

กุสมา ยี่ภู่ (2553, น. 24) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานขององค์กรทุกด้าน

ณัฐธิดา จันทวี (2553, น. 16) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งในการบริหารทำหน้าที่เป็นผู้นำองค์กรโดยจัดระเบียบงานต่างๆ ตลอดจนประสานงานที่มีอยู่ให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้

Fiedler (1997, p. 8) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ หมายถึง บุคคลที่ริเริ่มหรือส่งเสริมให้มีการเปลี่ยนแปลงการกระทำของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นผู้ที่สนับสนุนส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มให้ดำเนินไปด้วยดี

Halpin (1996, pp. 27-28) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ประกอบด้วย 5 ประการ คือ

- 1) บุคคลที่มีบทบาทหรืออิทธิพลต่อบุคคลในหน่วยงานมากกว่าคนอื่น
- 2) บุคคลที่มีบทบาทเหนือกว่าคนอื่น
- 3) บุคคลที่บทบาทสำคัญที่สุดในการทำงานดำเนินไปสู่จุดหมายและบรรลุจุดหมายที่วางไว้
- 4) บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากบุคคลอื่นๆ ให้เป็นผู้นำ
- 5) บุคคลที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้างาน

จากการให้ความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหาร การศึกษาให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์เป็นที่ยอมรับผู้เกี่ยวข้อง และมีความเป็นประชาธิปไตยเพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ให้สู่เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะ และคุณสมบัติตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่

มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงคุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ สามารถสรุปได้ดังนี้

Couros (2010, p. 168) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ที่มีประสิทธิผล ควรมีลักษณะดังนี้

1. นักการสื่อสาร คือ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่การสื่อสารโดยการแบ่งปันข้อมูลผ่านหลายสื่อเท่านั้น แต่ยังเป็นผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่กลุ่มผู้บริหารต้องเป็นผู้สื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

2. สร้างพลังเชิงบวก คือ ผู้บริหารต้องสร้างหลักการทั้งเชิงบวก เชิงรุกและวิธีการดูแลเอาใจใส่ ต้องให้เวลาในการพบปะพูดคุยกับนักเรียน ครู และผู้ปกครองรับรู้ และคุณค่าของพวกเขาโดยการพัฒนาความสัมพันธ์ที่แท้จริงให้เกิดขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารต้องสร้างสุขภาพตนเอง สวัสดิการและระดับพลังงานให้พร้อมเสมอ

3. ความเชื่อมั่น คือ ผู้บริหารต้องมีลักษณะความมั่นใจ เข้าถึงได้ง่าย มีความโดดเด่นในฐานะที่เช่นผู้นำต้องมีความกล้าที่จะต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบาก ซึ่งสถานการณ์เหล่านี้มักจะอยู่ในความสงบเสมอ และมีความมั่นใจในการรักษาขวัญกำลังใจและความเชื่อมั่นในชุมชนโรงเรียน

4. ความเต็มใจที่จะเรียนรู้ คือ ผู้บริหารต้องเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เพราะการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เป็นที่น่าตื่นเต้นและนำมาใช้เสริมสร้างศักยภาพผู้บริหาร และสังคมโรงเรียนผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

5. ต้องเป็นนักประกอบการ คิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม คือ ความสามารถในการคิดนอกกรอบเป็นพลังที่มีอำนาจของผู้บริหาร การคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการบริหารจัดการกับความซับซ้อนทางสังคมในศตวรรษที่ 21 และต้องพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรประกอบการได้ด้วย

6. นักริเริ่มงาน คือ ผู้บริหารต้องเรียนรู้ถึงความเชื่อมั่นในสัญชาตญาณของตนเอง ความสามารถการเป็นนักคิด นักริเริ่มสร้างสรรค์ผู้บริหารสามารถการแก้ปัญหาให้สำเร็จอย่างไม่คาดฝันหรือจากการสังหรณ์ใจ ซึ่งเป็นการเกิดขึ้นจากความชาญฉลาดที่ดี

7. การเจียมเนื้อเจียมตัว คือ ผู้บริหารมีความสำคัญต่อการทำหน้าที่ในโรงเรียนซึ่งงานผู้บริหารไม่ใช่เป็นรูปปั้นแต่เป็นงานที่เอื้อต่อทุกคนในโรงเรียน นั่นคือ ต้องมีสัมมาคารวะ การรู้จักบุคคลในชุมชน การเปิดโอกาสกับครู และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

Maxine (2015, p. 132) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ ควรมีลักษณะ 4 ด้าน ดังนี้

1. ความมุ่งมั่นและความพากเพียร (commitment and persistence) ผู้บริหารต้องแสดงความมุ่งมั่นและความทุ่มเท (dedication) อย่างจริงจัง เพื่อผลักดันให้กับครูและนักเรียนเกิดความมุ่งมั่นทุ่มเทในงาน และอย่าย่อมนแพ้ (never give up) เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้

2. การสร้างความร่วมมือ และการติดต่อ (collaboration and connection) ผู้บริหาร ต้องแสวงหา แบ่งปันข้อมูล และความรู้อย่างเปิดเผยชัดเจน มีการค้นหาความเข้าใจและปฏิบัติอย่าง เข้าใจกับคนอื่น มีการติดต่อกับโลกภายนอกผ่านทางบล็อกและสื่อทางสังคม และต้องสร้างการ ร่วมมือกับผู้อื่น

3. ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ (ability to inspire) ผู้บริหารควรสร้างความ กระตือรือร้นและความคิดเชิงบวกต่อบุคลากรในการร่วมกันกำหนดทิศทางในอนาคตสิ่งทั้งหมดนี้ต้อง เน้นให้เกิดขึ้นในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

4. การสร้างชุมชน (builds community) หมายถึง การประสานเชื่อมโยงต่อกับกลุ่มคนที่ เหมาะสม ตัวอย่างเช่น วิธีที่จะสร้างโอกาสให้กับบุคคล เชื่อมโยงต่อกับคนอื่น ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการ เรียนรู้มากขึ้นมันเป็นสิ่งสำคัญที่ไม่เพียงแต่พัฒนาผู้นำในโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นการเปิดโอกาสให้คน อื่นเห็นความเป็นผู้นำด้วย

Gerald Aungus (2018, p. 210) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ควรมียุคคุณลักษณะ ดังนี้

1. นักสร้างสรรค์ คือ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ มีกระบวนการผลักดันให้บุคลากรใน โรงเรียนที่มีความสามารถสร้างสรรค์งานให้มีคุณภาพและมาตรฐานมากของนักเรียน และจะต้องหา วิธีจัดการอย่างต่อเนื่องเหมือนทฤษฎีน้ำไหล

2. นักคิดวิเคราะห์ คือ ผู้บริหารจึงต้องให้ความสนใจในความคิดที่ครูหรือบุคลากรแสดง ออกเป็นสิ่งที่สำคัญ โดยเฉพาะด้านผลกระทบที่มีต่อโรงเรียนและนักเรียนในระยะยาว และจะได้รับ ประโยชน์เหล่านั้นมากที่สุดได้อย่างไร ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารที่จะต้องนำเอาข้อมูลและ ความคิดต่างๆมาใช้ในการตัดสินใจทั้งหมด

3. การมีวิสัยทัศน์ คือ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ต้องมีวิสัยทัศน์ ในการที่จะทำให้ โรงเรียนเตรียมความพร้อมที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนไปสู่อนาคตที่ต้องการ และสามารถแบ่งปัน วิสัยทัศน์ไปพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพร่วมกันได้ด้วย

4. แบบอย่างที่ดี คือ หากต้องการส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ต้องรู้และฝึกพวกเขาให้มี ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน ฝึกการสื่อสารที่ดี และคิดวิเคราะห์ เป็นการใช้เทคโนโลยีอย่าง มีประสิทธิภาพ และการปลูกฝังสร้างสรรค์นวัตกรรม จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับการเรียนรู้ และความเสถียร

เนตรพัฒนา ยาวีราช (2558, น. 194) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ในยุคปัจจุบันที่ มีประสิทธิภาพประกอบด้วยคุณลักษณะต่อไปนี้

1. มีแรงขับสูง หมายถึง คุณลักษณะผู้นำที่มีความพยายามสูงในการทำให้บรรลุความสำเร็จ สูงสุด มีความกระตือรือร้น

2. มีแรงจูงใจสูง มีความต้องการอำนาจสูง คือ ความพยายามมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นและมีอำนาจในการทำให้ผู้อื่นยอมรับไว้วางใจและทำงานให้สำเร็จตามวิสัยทัศน์

3. มีความสัตย์ซื่อ คือ ผู้นำที่มีคุณลักษณะที่กระทำตามที่ได้พูดไว้ รักษาความสัตย์ซื่อเพื่อทำให้ผู้อื่นเกิดความไว้วางใจและความสัตย์ ทำให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อถือ

4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง คือ ผู้นำที่มีความมั่นใจในตนเองชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ ตัดสินใจได้ในสภาพความไม่แน่นอนของสถานการณ์ด้วยความมั่นใจในตนเอง

5. มีความรู้ในด้านธุรกิจ คือ ผู้นำมีความรู้มากในเชิงธุรกิจ เช่น อุตสาหกรรมการแข่งขัน เทคโนโลยีต่างๆ มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวข้องในการทำงานในองค์กร

สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2558, น. 5) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องสร้างศักยภาพของตนเองให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตามความคาดหวังของสังคม คุณลักษณะสำคัญที่ผู้บริหารยุคใหม่ควรศึกษาและนำไปปฏิบัติ นำเสนอ ดังนี้

1. การพัฒนาตนเอง ผู้บริหารที่ดีต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ รักความก้าวหน้า หมั่นศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากสังคมปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เปิดกว้างสำหรับทุกคน บุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีผู้บริหารจึงควรพัฒนาตนเองในด้านการศึกษาให้สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารการศึกษาทั้งนี้มิใช่เพียงเพื่อให้มีใบปริญญามาประดับเกียรติแต่เพื่อให้ทรงภูมิรู้ มีความคิดที่ก้าวไกล สามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายปลายทางได้อย่างเป็นระบบ และรวดเร็ว โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด แต่เกิดประโยชน์สูงสุด

2. เก่งและมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การเป็นผู้บริหารที่มีความรอบรู้คือ รู้จริง รู้กว้าง รู้ลึก ของทุกเรื่องในระบบการบริหารงานของโรงเรียนที่รับผิดชอบ สามารถมองเห็นภาพความสำเร็จในอนาคตขององค์กรได้ดังนั้นผู้บริหารยุคใหม่จะต้องมีความเก่งทั้ง 3 ประการดังนี้คือ เก่งตน เก่งคนและเก่งคิด เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ผู้บริหารทุกคนพึงมีบุคคลที่บริหารงานสำเร็จตามเป้าประสงค์ได้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติ ในการครองตน รู้จักธรรมชาติ จุดเด่น จุดด้อย ของผู้ร่วมงาน และรู้จักการวางแผนงานที่รัดกุมชัดเจน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะทำให้มองเห็นแนวทางในการพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างเป็นระบบและประสบผลสำเร็จในอนาคตได้

3. เป็นยอดนักจัดการ ความสามารถในด้านบริหารจัดการที่ผู้บริหารพึงมีคือ การมีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการทั้งคนและงาน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้บริหารตัดสินใจบริหารจัดการในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งรวมไปถึงการบริหารจัดการและวางแผนงานทุกด้านในโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบ มีความสามารถวัดและประเมินผลงานได้อย่างครอบคลุม และมีประสิทธิภาพพร้อมทั้งรายงานหน่วยงานต้นสังกัดได้ทันตามกำหนดเวลา มีระบบงานสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและทันสมัย สามารถสืบค้นข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจสั่งการได้ทันเหตุการณ์ ทั้งนี้

การบริหารจัดการงานทุกอย่างล้วนมีเป้าหมาย สูงสุดที่การยึดประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. เป็นผู้ประสานที่ดี ในโรงเรียนหนึ่งแห่งจะมีคน 10 คนหรือ 100 คนก็เหมือนกันคือ ผู้บริหารจะต้องทำงานกับคน แต่ที่ไม่เหมือนกันคือ ผู้บริหารคนใดจะสามารถประสานให้คนเหล่านั้น เข้ากันได้มากที่สุดเท่า นั้น ถ้าผู้บริหารมีเทคนิค มีความสามารถในการครองใจคนโดยใช้หลักการ ประสานใจสู่การประสานคน ได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว สิ่งที่จะได้ตามมาคือความสามัคคีในหมู่คณะ ที่จะรวมพลังกันขับเคลื่อนการพัฒนางานด้านการศึกษาสู่ ความสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์

5. เทคโนโลยีนำใช้ ยุคนี้เป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ เราสามารถย่อโลกกว้างใหญ่มาไว้ตรงหน้าเราได้ ผู้บริหารจึงไม่ควรละเลยหรือมองข้ามคุณค่าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ควรนำมาปรับเปลี่ยนหรือประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นทั้งใน รูปแบบของการคิดค้น จัดหา ผลิตสื่อ เครื่องมือ เทคนิควิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและองค์กร

6. ฉับไวแก้ไขสถานการณ์ ความเคลื่อนไหวของสถานการณ์รอบด้านภายใต้กระแสสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองและเปิดใจยอมรับในความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศและนำมาใช้เพื่อการตัดสินใจแก้ไขสถานการณ์หรือวิกฤตต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นการตัดสินใจที่ผิดพลาดย่อมนำมาซึ่งการสูญเสียผลประโยชน์ เสียทรัพยากร เสียโอกาส ตลอดจนเสีย ความรู้สึกที่ดี หรือแม้กระทั่งเสียความมั่นใจในตนเองไป ซึ่งไม่อาจจะเรียกกลับคืนมาได้ การคิด ไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดกับผู้เรียนและส่วนรวมก่อนการตัดสินใจ การเลือกสร้างวิกฤตให้เป็นโอกาสได้อย่างฉับไวทันต่อสถานการณ์และอยู่ในเวลาที่กำหนด จึงเป็น คุณลักษณะสำคัญยิ่งที่ผู้บริหารพึงมี

7. พัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ คือการคิดหรือวางแผนการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงศักยภาพ พื้นฐานของโรงเรียน และความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาให้สูงขึ้นในระดับที่คาดหวัง ทั้งนี้จะต้องเกิดจาก การร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างแท้จริง ใช้ระบบประชาธิปไตยในการทำงานยอมรับความ คิดเห็นซึ่งกันและกัน ตระหนักในปัญหาและความจำเป็นของโรงเรียนที่จะต้องพัฒนางานร่วมกัน แผนงานที่วางไว้ต้องสามารถปฏิบัติได้จริง และเน้นผลถาวร ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตความสำเร็จอยู่ที่ ผู้บริหารสามารถพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ความทุ่มเท เสียสละและเต็มใจปฏิบัติงาน อย่างเต็มกำลัง เต็มความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา

8. ยึดมั่นประโยชน์ผู้เรียน งานทุกงานในโรงเรียนล้วนเป็นฟันเฟืองที่ทำงานเกี่ยวพัน และต่อเนื่องกันเพื่อประโยชน์สูงสุด คือ พัฒนาผู้เรียนให้ ดี เก่ง และการเรียนรู้อย่างมีความสุขตาม ศักยภาพแห่งตน การตัดสินใจทำงานใด ๆ ในโรงเรียนจึงต้องคำนึงถึงจุดนี้เป็นหลัก หากงานนั้นทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ แท้จริง ได้นั้นคือ สิ่งที่ผู้บริหารควรกระทำเป็นลำดับแรกโรงเรียนที่มีชื่อเสียง

ได้รับความศรัทธาและการยอมรับจากผู้ปกครองจนต้องมีการสอบแข่งขันคัดเลือกเข้าเรียน หรือใช้ระบบเส้นสายกันจนเป็นข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์บ่อยๆ ล้วนมาจากศักยภาพของผู้เรียนทั้งสิ้น ผู้บริหารจึงควรตระหนักในเรื่อง ดังกล่าว ปลุกจิตสำนึกของบุคลากรและเพื่อนร่วมงานให้เห็นคุณค่าของการพัฒนาผู้เรียนนำพาให้ทุกคนปฏิบัติงานทุกอย่างภายใต้อุดมการณ์นี้อย่างเคร่งครัดเพื่อให้เกิดผลเชิงประจักษ์ มากกว่าที่จะทุ่มงบประมาณ พัฒนางานบางด้านที่เป็นเพียงองค์ประกอบภายนอกเป็นแบบ "ผักชีโรยหน้า" ปกปิดช่องโหว่ทั้งด้านคุณภาพผู้เรียน ซึ่งกระทำไม่ได้ไม่นาน เพราะปัจจุบันระบบประเมินภายนอก จะขุดคุ้ยจุดอ่อนเหล่านี้ให้ปรากฏ และเผยแพร่ให้สาธารณชนรับรู้ได้ไม่ยาก

9. ปรับเปลี่ยนเพื่อการพัฒนา บางครั้งมุมมองใหม่ในสถานการณ์เดิม อาจส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นได้ ผู้บริหารควรเป็น ผู้ฉวยโอกาสในการสร้างวิกฤตให้เป็นโอกาส หรือฉกฉวยโอกาสที่จะพัฒนาองค์กรได้ทุกสถานการณ์ การตระหนักในปัญหาและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบด้าน การมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล จะส่งผลให้ผู้บริหารสามารถวางแผนรองรับการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนดำเนินกิจกรรมได้สอดคล้องกับสถานการณ์ในอนาคตได้อย่างสร้างสรรค์

10. เก่งวิชาการ ในเมื่องานวิชาการคือ หน้าที่หลักหรือเป็นหัวใจของโรงเรียนผู้บริหารจะละเลยยกให้ครูทำหน้าที่กันไปตามมีตามเกิด ย่อมไม่ถูกต้องด้วยประการทั้งปวง เพราะผู้บริหารคือผู้นำ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ด้านวิชาการในระดับที่สามารถให้คำปรึกษาแนะนำแก่ ครูในโรงเรียนได้ ซึ่งความรู้เหล่านี้หาได้ไม่ยากนักทั้งจากการสนทนาแลกเปลี่ยนการเข้ารับการฝึกอบรม การศึกษาคูงาน การศึกษาจากเอกสาร ตำรา การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตหรือแม้แต่การทดลองสอนจริงในชั้นเรียน ล้วนเป็นแนวทางที่จะก่อให้เกิดความรอบรู้แตกฉานในด้านวิชาการทั้งสิ้น เมื่อผู้บริหารเชี่ยวชาญวิชาการ มีการสังเกตชั้นเรียน นิเทศการสอนตรวจแผนการสอนอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลาแล้ว ก็ย่อมรู้เทคนิค วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ดีและเหมาะสม สามารถให้คำปรึกษาแนะนำที่ดีแก่ครูและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ครูเองก็ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนพัฒนาตนเองให้สามารถทำงานในหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้นตามคำชี้แนะของผู้บริหาร ผลดีที่จะตามมาก็คือ การได้รับการถ่ายทอดความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติที่ดีของนักเรียนนั่นเอง เมื่อนักเรียนดีมีคุณภาพปรากฏแก่สายตาของสังคม ชื่อเสียง ศรัทธา ค่านิยม และความเชื่อมั่น ที่มีต่อโรงเรียนก็จะตามมา และนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษาในโอกาสต่อไปอย่างยิ่ง

11. ผู้ร่วมงานรักใคร่ การที่จะบริหารงานบุคลากรเพื่อนำไปสู่การพัฒนางานให้สำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องมีเทคนิคด้านการจูงใจเป็นสำคัญ ผู้บริหารจะต้องพูดจริง ทำจริง มีความจริงใจ และอย่าคิดว่าเราสูงกว่าเขาให้ความสำคัญกับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน สร้างความรู้สึกในความเป็นเจ้าของร่วมกันขององค์กรไม่ลืมสิ่งสำคัญคือการบำรุงขวัญ ชีวิตและจิตใจ การมีน้ำใจ การเห็นอกเห็นใจผู้ร่วมงานเป็นการสร้างขวัญกำลังใจที่เยี่ยมยอด ความรักใคร่ของผู้ร่วมงานทุกคน ที่มีต่อ

ผู้บริหาร เป็นการนำมาซึ่งพลังแห่งความร่วมมือเพื่อการสร้างสรรค์องค์กร ดังคำกล่าวที่ว่า “ได้ใจ ได้คน ได้งาน”

12. ใช้วิจัยเป็นงานเด่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 มาตรา 30 ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า “ผู้บริหารต้อง สนับสนุนให้ครูทำวิจัยและใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนางาน” ผู้บริหารจึงควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทางด้านการศึกษา สนับสนุนให้บุคลากรทำงานวิจัยด้านการศึกษาและนำข้อความรู้ที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนาผู้เรียนและองค์กร พร้อมทั้งสามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเผยแพร่ผลงานวิจัยที่ทำอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ แก่หน่วยงานทางการศึกษาต่อไป

ปทุมรัตน์ สีรูป (2560, น. 7-9) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 9 ด้าน ดังนี้

1. การมีความเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง หมายถึง ผู้บริหารต้องมีความเชื่อมั่นในศักยภาพเข้าใจคุณค่าของความเป็นผู้นำในตนเอง สามารถประสานงานให้บุคลากรทุกฝ่ายทำงานร่วมกันโดยการใช้กระบวนการกลุ่ม สามารถนำความรู้ แบบฝังลึก ไปใช้ในการบริหารงานอย่างเป็นระบบให้ประสบความสำเร็จ กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก มีความอดทน ในการปฏิบัติงานให้ไปสู่เป้าหมายตระหนักถึงวิธีการ พัฒนาองค์กรในลักษณะเปิดโอกาสให้กับบุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในการดำเนินงาน

2. การมีความสามารถในการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับยุคใหม่ หมายถึง ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายและ นำนโยบายไปปฏิบัติ โดยมีความเข้าใจในการวางแผน การจัดโครงสร้าง (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) การบริหารงานตามสถานการณ์ การบริหารจัดการบุคลากรในองค์กร ตลอดจนการมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถของบุคลากร สามารถวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถสอนงานปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากรได้ปฏิบัติตาม โดยยึดหลักของความสอดคล้อง พัฒนาตนเอง พัฒนาทักษะการใช้นวัตกรรม โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ในเป้าหมาย

3. การบริหารการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ผู้บริหารสามารถนำความคิดวิธีการนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการออกแบบงานใหม่เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงกับองค์กรและบริบท สามารถวางแผนบริหารจัดการองค์กรให้สามารถเรียนรู้ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทั้งภายนอกและภายในองค์กร โดยติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าของการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้องค์กรได้รับผลดีและลดผลกระทบในทางที่ไม่ดีของการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะช่วยให้องค์กรดำเนินงานไปได้อย่างต่อเนื่องราบรื่นสามารถอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าไปได้นำนโยบายรัฐบาลการปฏิรูประบบราชการ และปัจจัยภายนอกผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น

ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีความมุ่งมั่น ในผลลัพธ์หรือเป้าหมาย มีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์มีสมรรถนะในการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ สามารถปรับให้เข้ากับบริบทได้

4. การมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสามารถบริหารและจัดการงาน วิชาการ กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สร้างความเชื่อมั่นให้กับครู บุคลากร ชุมชน นักเรียนในการจัดกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารพัฒนาตนเองให้มีความรู้ด้านวิชาการด้วยวิธีการเข้ารับฝึกอบรม ศึกษาดูงาน สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ แก่ครูในสถานศึกษา โดยการนิเทศการสอน สนทนาแลกเปลี่ยน สังเกตชั้นเรียน ปรับปรุงหลักสูตรให้ เข้ากับสภาพโรงเรียนขยายโอกาส ศึกษาค้นคว้าวิจัยงานใหม่ ๆ นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการ บริหารผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีโดยการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

5. การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารต้องมองการณ์ไกลและกล้าคิด กล้าทำกล้าตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มใหม่ๆ เพื่อสร้างความก้าวหน้าขององค์กร โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ที่มีกระบวนการ มีส่วนร่วมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ทั้ง จุดเด่น จุดด้อย โอกาส อุปสรรคขององค์กร ด้วยความมั่นใจ จริงใจ โนมน้าวและกระตุ้นให้บุคลากร คล้อยตาม มองที่เป้าหมายเป็นหลัก ต้องเปลี่ยนแนวต้องเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการตามวิสัยทัศน์ขององค์กรโดยการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อมูล แนวโน้มของโลกในอนาคต ดังนั้นผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและเป็นวิสัยทัศน์ที่ท้าทาย

6. การจัดการกลยุทธ์ หมายถึง ผู้บริหารต้องกำหนดเป้าหมายขององค์กร สร้างกลยุทธ์ ไปสู่เป้าหมาย และแผนระดับปฏิบัติการ ผู้บริหารใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเน้น อนาคต โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจวางแผนงานสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายภายใต้การ สื่อสารแผนงานและข้อมูลสำคัญให้บุคลากรร่วมงานทุกคนได้รับรู้และเข้าใจตรงกันวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม หรือการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ (swot analysis) การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ในกรอบระยะเวลาที่ต้องการ ทั้งนี้ เพื่อประกอบการวางแผนการในการ ใช้วิธีการ และทรัพยากร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการนำมาใช้ ในการวางแผนบริหารองค์การที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญต่อ การจัดการการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ

7. การมีทักษะการจูงใจ หมายถึง ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจโดยไม่ใช้เงิน สร้างแรงจูงใจ ให้บุคลากรเกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย พัฒนาบรรยากาศในการทำงาน สร้างความรู้สึกสนุกกับการทำงาน เพื่อให้บุคลากรได้ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขรักองค์กร มีความกระตือรือร้นในการทำงาน โดยใช้ปัจจัยภายนอก (Extrinsic) และปัจจัยภายใน (Intrinsic) ในการกระตุ้น สร้างความมั่นใจในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ที่สามารถคัดกรองผลการปฏิบัติงาน

ได้ตามสภาพจริงโดยใช้ระบบการให้รางวัลเพื่อจูงใจบุคลากรใช้ศักยภาพที่ตนมีอยู่ในการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

8. การบริหารด้วยระบบคุณธรรม หมายถึง ผู้บริหารใช้หลักธรรมาภิบาล บูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา มีความยุติธรรม ยึดหลักของความถูกต้องหลักแห่งเหตุผลและความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่นการยึดระบบคุณธรรมในการบริหารงาน ใช้พรหมวิหารธรรมในการบริหารรับผิดชอบ อดทน อดกลั้น มุ่งมั่น มีความเพียร ความเสียสละ ความเที่ยงธรรมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมซึ่งเป็นธรรมโดยสมดุลระหว่างประโยชน์ของทางราชการเป็นส่วนร่วมกับประโยชน์ของข้าราชการเป็นส่วนบุคคล ใช้เทคโนโลยีในการบริหารและจัดการศึกษา

9. การใช้เทคโนโลยีในการบริหารและจัดการศึกษา หมายถึง ใช้ระบบสารสนเทศสนับสนุนทำงานบริหารให้มีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเป็นหมวดหมู่ในฐานข้อมูลของหน่วยงาน สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษา สามารถสร้างเครือข่ายในการบริหารจัดการ เตรียมการรองรับเทคโนโลยีต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์กร

ประทีป มากมิตร (2560, น. 34) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารยุคใหม่ที่จะส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพได้ มี 10 ประการ ดังนี้

1. มีความพร้อมทางด้านข้อมูลสารสนเทศ (Command of Basic Facts)
2. มีความรู้ทางวิชาชีพ (Relevant Professional Knowledge)
3. มีความรู้เท่าทันในสถานการณ์ (Continuing Sensitivity of Events)
4. มีทักษะในการเข้าสังคม (Social skill and Abilities)
5. มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ปัญหาแก้ปัญหาและตัดสินใจ (Analytical Problem Solving Decision Making Skill)
6. การควบคุมอารมณ์ (Emotional Resilience)
7. มีพฤติกรรมกล้าเสี่ยง (Proactivity –inclination to Respond Purpose Fully to Events)
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity)
9. มีความรู้สึกรวดต่อบุคคลอื่น (Mental Agility)
10. มีความใฝ่รู้และฝึกฝนการเรียนรู้ (Balanced Learning Habits and Skill)

บุญมา แพ่งศรีสาร (2561, น. 137-140) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารทางการศึกษาในยุคศตวรรษใหม่ ว่าเป็นโอกาสของยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ สามารถปรับเปลี่ยนและมีวิธีการการบริหารที่ยืดหยุ่นในองค์การได้มากขึ้นซึ่งควรมองเห็นกลไกหรือแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาหรือการปรับเปลี่ยนวิธีการการบริหารองค์การการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ด้านประสิทธิผลเชิงกระบวนการ ความเป็นผู้นำที่สามารถต่อยอดนวัตกรรมการพัฒนารองค์การอย่างเนื่องไม่หยุดอยู่กับที่ ซึ่งต้องปรับเปลี่ยนแปลงองค์การไปสู่ความยืดหยุ่นให้มากที่สุดที่สามารถมองเห็นความสำเร็จและการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ใหม่ (2560-2579) ตามที่รัฐบาลกำหนด

2. การรับการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ ในระดับสากลทั้งที่เป็นระดับท้องถิ่น และระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญอย่างมากเพราะความเคลื่อนไหวของระบบการศึกษา ในสังคมโลกไม่ได้หยุดนิ่งส่งผลต่อการพัฒนาระบบการศึกษาของชาติ ทำให้ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาตัวเองทั้งทางด้านข้อมูลข่าวสารที่ทำให้ต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษเพื่อการรับรู้ข่าวสารที่เป็นภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น

3. การเป็นผู้นำทีมงานที่มีศักยภาพสูงสุด ด้วยการดำเนินงานเชิงการมีส่วนร่วมของทีมงานด้านการทำงานภายใต้ความแปลกแยกของชาติพันธุ์ ศาสนา เชื้อชาติ และความคิดต่าง ๆ ที่มีทักษะเฉพาะก็สามารถนำมาร่วมทีมงานเพื่อการให้เข้ามาทำงานด้านการศึกษามากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุที่มีองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ ประชาชนชาวบ้านที่มีทักษะเฉพาะก็สามารถนำมาร่วมทีมงานเพื่อการพัฒนากระบวนการศึกษาในสถานศึกษา

4. การพัฒนาวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์การทางการศึกษาก่อนที่ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในสังคมไทยที่ไม่ล้าสมัยไปว่า สังคมไทยมีรากเหง้าทางประเพณีและวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับพระพุทธศาสนาทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารจำเป็นต้องมีลักษณะของชาวพุทธที่ดีมีองค์ความรู้ทางหลักธรรม เพื่อสามารถเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ และเป้าหมายขององค์การแบบเชิงพุทธให้มากยิ่งขึ้น

5. การสร้างอุดมการณ์และคุณธรรมที่โดดเด่นในเชิงประจักษ์แก่สังคมนั้นๆให้เกิดความเห็นร่วมให้มากที่สุดที่สามารถชี้แนะกระแสนำความคิดของคนส่วนใหญ่ในสังคมให้สามารถเดินตามอุดมการณ์เพื่อการเรียนรู้ของการเปลี่ยนแปลงตนเองได้อย่างมีความสุข ท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งอุดมการณ์ของผู้บริหารจะต้องมีเป้าหมาย

6. ความมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการองค์การเป็นผลผลิต และผลลัพธ์ของผู้บริหารในการเป็นผู้นำในองค์การนั้น ๆ เพราะการเป็นผู้นำ จำเป็นอย่างมากต่อการสร้างตัวชี้วัดความสำเร็จอย่างใดอย่างหนึ่งในวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์การที่จะปรากฏผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญว่ามีความสุขในการเล่าเรียน มีความดีในการดำเนินชีวิต และมีความ เก่ง ในการประกอบอาชีพของตนเอง

วาริน แซ่ตุ (2562, น. 80-92) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ประกอบด้วย 4 ด้านได้แก่

1. ความมุ่งมั่นและความพากเพียร หมายถึง ลักษณะการแสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การงาน ด้วยความเพียรพยายามอดทนของผู้บริหาร เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ได้แก่ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน รวมถึงพยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

2. การสร้างความร่วมมือ และการติดต่อ หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถติดต่อสื่อสาร แสวงหา แบ่งปันข้อมูล ที่ทำให้บุคลากรภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา มีความร่วมมือกันอย่างสามัคคี เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ความสัมพันธ์ที่ดีช่วยให้การดำเนินงานในองค์กรราบรื่น การพูดคุย ประสานงาน ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กรได้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกัน เปิดโอกาสที่ให้ครูทำความรู้จักกัน มีการพูดคุย และทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

3. ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูคิดว่าสิ่งที่ทำนั้นจะทำได้สำเร็จ ใช้คำพูดเพื่อเร้าใจให้ครูมั่นใจและกระตือรือร้น กระตุ้นให้ครูมีความสามารถพิเศษได้ทำโครงการใหม่ ๆ ให้อาสาสมัครทำงาน การพูดให้ครูเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง การกระตุ้นให้ครูจัดการกับอุปสรรคของตนเอง และเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

4. การสร้างชุมชน หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ดำเนินงานในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การร่วมพัฒนาคนในชุมชน การเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมในชุมชน ให้ประชาชนในชุมชนใช้สถานที่ในโรงเรียน ได้แก่ หอประชุม ใช้ห้องสมุด ใช้ห้องพยาบาล ใช้โรงอาหาร และใช้สนามกีฬา

ธีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564, น. 83-85) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความมุ่งมั่นและความพากเพียร หมายถึง การบริหารงานของผู้บริหารที่ผลักดันให้ครูเกิดความมุ่งมั่นทุ่มเทในงานวิชาการ มีความกระตือรือร้นในการใช้ความรู้ความสามารถสร้างผลงานให้มีคุณภาพสูง บริหารงานอย่างมืออาชีพ มุ่งสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในองค์กรร่วมกัน มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร มีความภาคภูมิใจและปรารถนาที่จะอยู่กับองค์กรตลอดไป เสียสละอุทิศทุ่มเทเพื่อผลสำเร็จขององค์กร

2. ด้านการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การบริหารงานของผู้บริหารที่มีความสามารถในการสื่อสารสร้างความเข้าใจ ให้กับผู้ร่วมงานได้ มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ดำเนินการสื่อสารได้ตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน ตรวจสอบข้อมูลและเนื้อหา ก่อนการสื่อสารอยู่เสมอมิที่กษะการเป็นผู้ฟังที่ดี เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานทุกคนได้แสดงความคิดเห็น

ผู้บริหารและครูสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้โดยตรง ผู้บริหารสามารถใช้เครื่องมือในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

3. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การบริหารงานของผู้บริหารที่กระตุ้นชักจูงให้ครูใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ เสริมแรงทางบวกให้ครู ให้ความสำคัญและใส่ใจต่อการพบปะครูอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สร้างความกระตือรือร้นส่งเสริมความคิด เชิงบวกในการทำงานให้กับครู แก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยการรับฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากบุคคลและสถานการณ์รอบด้าน มีอิทธิพลในการทำให้ผู้อื่นยอมรับและไว้วางใจ ให้รางวัลในลักษณะต่างๆ เพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจการทำงาน of ครู พัฒนาส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคุณภาพในการทำงานของครู ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอยกย่องชมเชยผลสำเร็จของงานเพื่อให้ครูเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเอง

4. ด้านการสร้างชุมชน หมายถึง การบริหารงานของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา มีการจัดให้มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน จัดกิจกรรมระหว่างครูและชุมชน จัดกิจกรรมการประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน สร้างความร่วมมือกับชุมชนในการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

การสังเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่

จากผลการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัย เพื่อการสังเคราะห์กำหนดองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ จากทัศนะและผลการศึกษาวิจัยของนักวิชาการและหน่วยงาน ดังกล่าวนั้น ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าองค์ประกอบบางตัวมีความหมายเดียวกันแต่นักวิชาการเรียกชื่อต่างกัน ดังนั้น เพื่อแสดงตารางสังเคราะห์ให้มีความเหมาะสม ผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อที่มีความหมายเดียวกันแต่เรียกชื่อต่างกันเป็นที่เป็นกลางสะท้อนให้เห็นถึง ความหมายเดียวกันและครอบคลุมชื่อที่ใช้แตกต่างกัน เพื่อกำหนดเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ตามแนวคิดของ Couros (2010, p. 304), Maxine (2015, p. 132), Gerald Aungus (2012, p. 210), เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2556, น. 194), สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2558), ปทุมรัตน์ สีรูป (2560, น.7-9), ประทีป มากมิตร (2560), บุญมา แพ่งศรีสาร (2561), วาริน แซ่ตุ (2562) และ อีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564) จากทัศนะดังกล่าวและผลการศึกษาทั้ง 10 แหล่ง ที่กล่าวมาเพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตาราง 2 การสังเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่

คุณลักษณะผู้บริหาร สถานศึกษายุคใหม่	Couros (2010, p. 304)	Maxine (2015, p. 132)	Gerald Augus (2012)	เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2012, p. 210)	สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2558)	ปทุมรัตน์ สิธิบุ (2560)	ประทีป มากมิตร (2560, น.7-9)	บุญมา แพ่งศรีสาร (2561)	วาริน แซ่ตุ (2562)	ธีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564)	ความถี่
1 ความเชื่อมั่น	✓			✓							2
2 ความเต็มใจที่จะเรียนรู้	✓						✓				2
3 นักริเริ่มงาน	✓										1
4 การเจียมเนื้อเจียมตัว	✓										1
5 ความมุ่งมั่นพากเพียร		✓		✓					✓	✓	4
6 การสร้างความร่วมมือ และการติดต่อ	✓	✓			✓				✓	✓	5
7 การสร้างแรงบันดาลใจ	✓	✓	✓	✓		✓			✓	✓	7
8 การสร้างชุมชน		✓							✓	✓	3
9 การมีวิสัยทัศน์			✓		✓	✓		✓			4
10 แบบอย่างที่ดี			✓								1
11 มีความซื่อสัตย์ และ คุณธรรมจริยธรรม				✓		✓					2
12 มีความรู้ในด้านธุรกิจ				✓							1
13 การพัฒนาตนเอง					✓						1
14 เป็นยอดนักจัดการ					✓						1
15 ยึดมั่นประโยชน์ผู้เรียน					✓						1
16 ผู้ร่วมงานรักใคร่					✓						1

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะผู้บริหาร สถานศึกษายุคใหม่	Couros (2010, p. 304)	Maxine (2015, p. 132)	Gerald Aungus (2012)	เนตรพัฒน์ ยาริราช (2012, p. 210)	สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2558)	ปทุมรัตน์ สีสุบ (2560)	ประทีป มากมิตร (2560, น.7-9)	บุญมา แห่งศรีสาร (2561)	วาริน แซ่ตู (2562)	ธีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564)	ความถี่
17 ใช้วิจัยเป็นงานเด่น				✓							1
18 การมีความเป็นผู้นำ ที่เข้มแข็ง					✓			✓			2
19 การมีความสามารถ ในการบริหารจัดการ ที่สอดคล้อง กับยุคใหม่						✓					1
20 การบริหาร การเปลี่ยนแปลง				✓	✓						2
21 การมีความเป็นผู้นำ ทางวิชาการ						✓	✓				2
22 การจัดการกลยุทธ์						✓		✓			2
23 การใช้เทคโนโลยีใน การบริหารและจัด การศึกษา				✓	✓						2
24 มีความรู้ทางวิชาชีพ							✓				1
25 มีความรู้เท่าทันใน สถานการณ์				✓			✓				2

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะผู้บริหาร สถานศึกษายุคใหม่	Couros (2010, p. 304)	Maxine (2015, p. 132)	Gerald Aungus (2012)	เนตรพัฒน์ ยาริราช (2012, p. 210)	สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2558)	ปทุมรัตน์ สีสุบ (2560)	ประทีป มากมิตร (2560, น.7-9)	บุญมา แห่งศรีสาร (2561)	วาริน แซ่ตู (2562)	ธีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564)	ความถี่
26 มีทักษะในการเข้า สังคม							✓				1
27 มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหาและ ตัดสินใจ			✓				✓				2
28 การควบคุมอารมณ์							✓				1
29 มีพฤติกรรมกล้าเสี่ยง							✓				1
30 ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	✓		✓		✓		✓	✓			5
31 การรับรู้ข้อมูล ข่าวสารสารสนเทศ							✓	✓			2

จากตาราง 2 พบว่า ตัวแปรด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ มีหลากหลายมุมมองจากนักวิชาการ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดโดยสังเคราะห์จากเอกสาร แนวคิดงานวิจัยจำนวน 10 แหล่ง นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ความถี่ โดยเลือกตัวแปรที่มีความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร 2) ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ 3) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ และ 5) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ มาศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดนิยามที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2558, น. 194) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ต้องมีแรงขับเคลื่อน หมายถึง คุณลักษณะผู้นำที่มีความพยายามสูงในการทำให้บรรลุความสำเร็จสูงสุดและมีความกระตือรือร้น

Maxine (2015, p. 132) กล่าวว่า ความมุ่งมั่นพากเพียร หมายถึง ผู้บริหารต้องแสดงความมุ่งมั่นและความทุ่มเท อย่างจริงจัง เพื่อผลักดันให้กับครูและนักเรียนเกิดความมุ่งมั่นทุ่มเทในงาน และพยายามแพ้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้

วาริน แซ่ตู (2562, น. 59) กล่าวว่า ความมุ่งมั่นและความพากเพียร หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การทำงานด้วยความเพียรพยายามอดทนของผู้บริหารเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ได้แก่ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงานรวมถึงพยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

ธีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564, น. 44) กล่าวว่า ความมุ่งมั่นและความพากเพียร หมายถึง การบริหารงานของผู้บริหารที่ผลักดันให้ครูเกิดความมุ่งมั่นทุ่มเทในงานวิชาการ มีความกระตือรือร้นในการใช้ความรู้ ความสามารถสร้างผลงานให้มีคุณภาพสูง บริหารงานอย่างมีมืออาชีพ มุ่งสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในองค์กรร่วมกัน มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร มีความภักดีและปรารถนาที่จะอยู่กับองค์กรตลอดไป เสียสละอุทิศทุ่มเทเพื่อผลสำเร็จขององค์กร

อนุชา โสมาบุตร (2556, น. 42) กล่าวว่า ความมุ่งมั่นและความพากเพียร ได้แก่

1) การจัดการด้านเป้าหมายและเวลา กำหนดเป้าหมายได้ชัดเจนบนฐานความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด สร้างความสมดุลในเป้าหมายที่กำหนด ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และใช้เวลาและการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน

2) การสร้างงานอิสระ โดยกำกับติดตามจำแนกวิเคราะห์ จัดเรียงลำดับความสำคัญ และกำหนดภารกิจงานอย่างมีอิสระปราศจากการควบคุมจกภายนอก

3) เป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพในตนเอง โดยมุ่งมั่นสู่ความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านทักษะความรู้และขยายผลสู่ความเป็นเลิศ และเป็นผู้นำเชิงทักษะขั้นสูง มุ่งสู่ความเป็นมืออาชีพ เป็นผู้นำในการเรียนรู้ตลอดชีวิตแห่งความก้าวหน้าในอนาคต

4) สามารถสะท้อนผลและเก็บเกี่ยวประสบการณ์ จากอดีตมุ่งสู่เส้นทางแห่งความก้าวหน้าในอนาคต

จากความหมายของด้านความมุ่งมั่นพากเพียรที่นักการศึกษากล่าวไว้ สรุปได้ว่า ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร หมายถึง ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความพยายาม กระตือรือร้น พยายามผลักดันให้ครูและนักเรียนเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน และไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้ งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ

Couros (2010, p. 168) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสาร คือ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่การสื่อสารใด โดยการ แบ่งปันข้อมูลผ่านหลายสื่อเท่านั้น แต่ยังเป็น ผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่กลุ่มผู้บริหาร ต้องเป็นผู้สื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

Maxine (2015, p. 132) กล่าวว่า ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ หมายถึง ผู้บริหารต้องแสวงหา แบ่งปันข้อมูล และความรู้อย่างเปิดเผยชัดเจน มีการค้นหาความเข้าใจและ ปฏิบัติอย่างเข้าใจกับคนอื่น มีการติดต่อกับโลกภายนอกผ่านทางบล็อกและสื่อทางสังคม และต้อง สร้างการร่วมมือกับผู้อื่น

สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2558, น. 5) กล่าวว่า ด้านการสร้างความร่วมมือและ การติดต่อ หมายถึง เป็นผู้ประสานที่ดี ในโรงเรียนหนึ่งแห่งจะมีคน 10 คนหรือ 100 คนก็เหมือนกัน คือ ผู้บริหารจะต้องทำงานกับคน แต่ที่ไม่เหมือนกันคือ ผู้บริหารคนใดจะสามารถประสานให้คน เหล่านั้นเข้ากันได้มากที่สุดเท่านั้น ถ้าผู้บริหารมีเทคนิค มีความสามารถในการครองใจคนโดยใช้ หลักการประสานใจสู่การประสานคน "ได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว สิ่งที่จะได้ตามมาคือความสามัคคี ในหมู่คณะที่จะรวมพลังกันขับเคลื่อนการพัฒนางานด้านการศึกษาสู่ ความสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์

วาริน แซ่ตุ (2562, น. 59) กล่าวว่า การสร้างความร่วมมือ และการติดต่อ หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารที่มีความสามารถติดต่อสื่อสาร แสวงหา แบ่งปันข้อมูล ที่ทำให้บุคลากรภายใน สถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา มีความร่วมมือกันอย่างสามัคคี เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ สถานศึกษา ความสัมพันธ์ที่ดีช่วยให้การดำเนินงานในองค์กรราบรื่น การพูดคุย ประสานงาน ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กรได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม การจัด กิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกัน เปิดโอกาสให้ครูทำความรู้จักกัน มีการพูดคุย และทำงานร่วมกันอย่างมี ความสุข

ธีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564, น. 44) กล่าวว่า ด้านการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การบริหารงานของผู้บริหารที่มีความสามารถในการสื่อสารสร้างความเข้าใจให้กับผู้ร่วมงานได้ มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นดำเนินการสื่อสารได้ตามขั้นตอนและวิธีการที่ กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน ตรวจสอบข้อมูลและเนื้อหาก่อนการสื่อสารอยู่เสมอ มีทักษะการเป็นผู้ฟัง

ที่ดี เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานทุกคนได้แสดงความคิดเห็นผู้บริหารและครูสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้โดยตรง ผู้บริหารสามารถใช้เครื่องมือในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

จากความหมายของด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ ที่นักการศึกษากล่าวไว้สรุปได้ว่า ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ประสานงาน พุดคุยแบ่งปันข้อมูล ทำให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ร่วมมือกันได้อย่างสามัคคี ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีภายในองค์กรทั้งทางตรงและทางอ้อม และส่งเสริมให้คุณครูทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีความสุข

3. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

Couros (2010, p. 168) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจเป็นหลักทั้งเชิงบวก เชิงรุก และวิธีการดูแลเอาใจใส่ ต้องใช้เวลาในการพบปะพูดคุยกับนักเรียน ครู และผู้ปกครอง รับรู้ และเห็นคุณค่าของพวกเขาโดยการพัฒนาความสัมพันธ์ที่แท้จริงให้เกิดขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารต้องสร้างสุขภาพตนเอง สวัสดิการ และระดับพลังงานให้พร้อมเสมอ

Maxine (2015, p. 132) กล่าวว่า ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง ผู้บริหารควรสร้างความกระตือรือร้นและความคิดเชิงบวกต่อบุคลากรในการร่วมกันกำหนดทิศทางในอนาคตสิ่งทั้งหมดนี้ต้องเน้นให้เกิดขึ้นในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2558, น. 194) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ต้องมีการสร้างแรงจูงใจสูง มีความต้องการอำนาจสูง คือ ความพยายามมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น และมีอำนาจในการทำให้ผู้อื่นยอมรับไว้วางใจและทำงานให้สำเร็จตามวิสัยทัศน์

วาริน แซ่ตุ (2562, น. 59) กล่าวว่า ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารที่มีการส่งเสริมให้ครูคิดว่าสิ่งที่ทำนั้นจะทำได้สำเร็จ ใช้คำพูดเพื่อเข้าใจให้ครูมั่นใจและกระตือรือร้นกระตุ้นให้ครูมีความสามารถพิเศษได้ทำโครงการใหม่ๆ ให้อาสาสมัครทำงาน การพูดให้ครูเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง การกระตุ้นให้ครูจัดการกับอุปสรรคของตนเอง และเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

ธีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564, น. 50) กล่าวว่า ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การบริหารงานของผู้บริหารที่กระตุ้นชักจูงให้ครูใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ เสริมแรงทางบวกให้ครูให้ความสำคัญและใส่ใจต่อการพบปะครูอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สร้างความกระตือรือร้นส่งเสริมความคิดเชิงบวกในการทำงานให้กับครู แก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยการรับฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากบุคคลและสถานการณ์รอบด้าน มีอิทธิพลในการทำให้ผู้อื่นยอมรับและไว้วางใจ ให้อาสาสมัครในลักษณะต่างๆ เพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจ

การทำงานของครู พัฒนาส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคุณภาพในการทำงานของครู ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ยกย่องชมเชยผลสำเร็จของงานเพื่อให้ครูเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเอง

ปทุมรัตน์ สีธูป (2560, น. 215) กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจ คือ การให้รางวัล การสร้างความมั่นใจในการประเมินผล การปฏิบัติงาน การจัดอุปสรรคในการทำงานที่ส่งผลกระทบต่อ ในเชิงลบต่อการสนับสนุนบุคลากรสามารถเลือกคนให้เหมาะสมกับงาน พัฒนาระบบบรรยากาศในการทำงาน โดยมีรูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสม เพื่อจูงใจบุคลากร การตอบแทนบุคลากรโดยการให้โอกาสเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน สร้างแรงบันดาลใจเพื่อจะไปสู่จุดหมายที่ทุกคนมีส่วนร่วมกัน สามารถสร้างแรงบันดาลใจที่ไม่ใช่เงิน

กนกอร อุ่ณสถานนท์ (2561, น. 101) กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจ คือการนำบุคลากรให้เกิดความคิดเชิงบวก ความกระตือรือร้นในการทำงาน เป็นการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อคุณภาพขององค์การ

จากความหมายของด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ที่นักการศึกษากล่าวไว้ สรุปได้ว่า ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่กระตุ้นชักจูงให้ครูทำงานได้อย่างมีศักยภาพ เพิ่มความสามารถ ใส่ใจต่อการพบปะพูดคุยกับครูอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สร้างความกระตือรือร้นส่งเสริมความคิดเชิงบวกในการทำงานให้กับครู แก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยการรับฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากบุคคลและสถานการณ์รอบด้าน มีอิทธิพลในการทำให้ผู้อื่นยอมรับและไว้วางใจ ให้รางวัลหรือยกย่องชมเชยเพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู พัฒนาส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคุณภาพในการทำงานของครู ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

4. ด้านการมีวิสัยทัศน์

Gerald Aungus (2018 p. 210) กล่าวว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ต้องมีวิสัยทัศน์ ในการที่จะทำให้โรงเรียนเตรียมพร้อมที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียน ไปสู่นาคตที่ต้องการ และสามารถแบ่งปัน วิสัยทัศน์ไปพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพร่วมกันได้ด้วย

สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2558, น. 5) กล่าวว่า ด้านการเก่งและมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การเป็นผู้บริหารที่มีความรอบรู้คือ รู้จริง รู้กว้าง รู้ลึก ของทุกเรื่องในระบบการบริหารงานของโรงเรียนที่รับผิดชอบ สามารถมองเห็นภาพความสำเร็จในอนาคตขององค์กรได้ตั้งนั้นผู้บริหารยุคใหม่ จะต้องมีความเก่งทั้ง 3 ประการดังนี้คือ เก่งตน เก่งคนและเก่งคิด เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ผู้บริหารทุกคนพึงมีบุคคลที่บริหารงานสำเร็จตามเป้าประสงค์ได้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติ ในการครองตน รู้จักธรรมชาติ จุดเด่น จุดด้อย ของผู้ร่วมงาน และรู้จักการวางแผนงานที่รัดกุมชัดเจน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะ

ทำให้มองเห็นแนวทางในการพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างเป็นระบบและประสบผลสำเร็จในอนาคตได้

ปทุมรัตน์ สีรูป (2560, น. 7-9) กล่าวว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารต้องมองการณ์ไกลและกล้าคิด กล้าทำกล้าตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มใหม่ๆ เพื่อสร้างความก้าวหน้าขององค์กร โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ที่มีกระบวนการมีส่วนร่วมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ทั้งจุดเด่น จุดด้อย โอกาส อุปสรรคขององค์กรด้วยความมั่นใจ จริงใจ โน้มน้าวและกระตุ้นให้บุคลากรคล้อยตาม มองที่เป้าหมายเป็นหลัก ต้องเปลี่ยนแนวต้องเปลี่ยนกระบวนการที่พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการตามวิสัยทัศน์ขององค์กรโดยการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล แนวโน้มของโลกในอนาคต ดังนั้นผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและเป็นวิสัยทัศน์ที่ท้าทาย

บุญมา แฝงศรีสาร (2561, น. 137-140) กล่าวว่า การพัฒนาวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กรทางการศึกษาคือการศึกษาค้นคว้าที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทในสังคมไทยที่ไม่ลืมไปว่าสังคมไทยมีรากเหง้าทางประเพณีและวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับพระพุทธศาสนาทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารจำเป็นต้องมีลักษณะของชาวพุทธที่ดีมีองค์ความรู้ทางหลักธรรม เพื่อสามารถเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ และเป้าหมายขององค์กรแบบเชิงพุทธให้มากยิ่งขึ้น

กนกอร อุณสถานนท์ (2561, น. 100) กล่าวว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาคือการมองภาพอนาคตขององค์กรที่เป็นตัวกำหนดทิศทางไปสู่จุดหมายปลายทางขององค์กรที่องค์กรต้องการให้เกิดขึ้นเพื่อก้าวไปข้างหน้าให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น วิสัยทัศน์จะเป็นสิ่งที่ทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกัน

จากความหมายของด้านการมีวิสัยทัศน์ ที่นักการศึกษากล่าวไว้ สรุปได้ว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีการมองการณ์ไกล เพื่อสร้างความก้าวหน้าให้กับองค์กร ซึ่งต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและท้าทาย โดยกำหนดวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และค่านิยมขององค์กรอีกทั้งสามารถวิเคราะห์ทั้ง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคในการพัฒนา สามารถโน้มน้าวใจให้บุคลากรคล้อยตาม มองภาพอนาคตขององค์กรกำหนดทิศทางไปสู่จุดหมายปลายทางขององค์กรที่องค์กรต้องการให้เกิดขึ้นเพื่อก้าวไปข้างหน้าให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกัน

5. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

Couros (2010, p. 168) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ว่า ผู้บริหารต้องเป็นนักประกอบการ คิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

คือ ความสามารถในการคิดนอกกรอบเป็นพลังที่มีอำนาจของผู้บริหาร การคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมเป็นวิธีที่ ดีที่สุดในการบริหารจัดการกับความซับซ้อนทางสังคมในศตวรรษที่ 21 และต้องพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์การประกอบกันได้ด้วย

Gerald Aungus (2018 p. 210) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคใหม่ ควรมีคุณลักษณะ นักสร้างสรรค์ คือ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ มีกระบวนการผลักดันให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีความสามารถสร้างสรรค์งานให้มีคุณภาพและมาตรฐานมากของนักเรียน และจะต้องหาวิธีจัดการอย่างต่อเนื่องเหมือนทฤษฎีน้ำไหล

สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2558, น. 5) กล่าวว่า การพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ คือ การคิดหรือวางแผนการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงศักยภาพพื้นฐานของโรงเรียน และความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาให้สูงขึ้นในระดับที่คาดหวัง ทั้งนี้จะต้องเกิดจากการร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างแท้จริง ใช้ระบบประชาธิปไตยในการทำงานยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตระหนักในปัญหาและความจำเป็นของโรงเรียนที่จะต้องพัฒนาวางแผนร่วมกัน แผนงานที่วางไว้ต้องสามารถปฏิบัติได้จริง และเน้นผลถาวร ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตความสำเร็จอยู่ที่ผู้บริหารสามารถพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ความทุ่มเท เสียสละและเต็มใจปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลัง เต็มความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา

ประทีป มากมิตร (2560, น. 34) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารยุคใหม่ที่จะส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity)

บุญมา แผงศรีสาร (2561, น. 137-140) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารทางการศึกษา ในยุคศตวรรษใหม่ ควรต้องมีความเป็นผู้นำที่สามารถต่อยอดนวัตกรรมการพัฒนาองค์การอย่างเนื่องไม่หยุดอยู่กับที่ ซึ่งต้องปรับเปลี่ยนแปลงองค์การไปสู่ความยืดหยุ่นให้มากที่สุดที่สามารถมองเห็นความสำเร็จและการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ใหม่ (2560-2579) ตามที่รัฐบาลกำหนด

กนกอร อุณสถานนท์ (2561, น. 100) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหาร จะต้องเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สามารถกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพมาตรฐานตามต้องการเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนและองค์การ ทั้งในส่วนของการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์แปลกใหม่

จากความหมายของด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่นักการศึกษากล่าวไว้ สรุปได้ว่า ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึง การคิดนอกกรอบ สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม สิ่งแปลกใหม่ ไม่ซ้ำเดิมในการบริหาร สามารถบูรณาการวิธีการทำงานที่หลากหลายมาใช้กับองค์การได้ และมีการกระตุ้นผลักดันให้บุคลากรในสถานศึกษามีการสร้างสรรคผลงานนวัตกรรมทางการเรียนรู้ใหม่ๆ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียนและองค์การ

บริบทเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา

ข้อมูลสภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ.2553 ได้กำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยท้องที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ปัจจุบัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ เลขที่ 151 หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 6700 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานสากล มีหน้าที่จัดการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานเท่าเทียมกัน โดยมีพื้นที่บริการ 11 อำเภอ มีโรงเรียนในสังกัด 39 โรงเรียน

นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ จุดเน้น ตัวชี้วัด ของ สพม. เพชรบูรณ์

นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ได้นำนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป็นนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ที่เลขที่ 151 หมู่ 9 ตำบลบ้านโตก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000 มีบริบท ดังนี้

วิสัยทัศน์ “สำนักงานเขตมาตรฐาน โรงเรียนคุณภาพ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพนักเรียนอย่างรอบด้านเพื่อให้ความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะคิดที่ติดต่อชาติบ้านเมืองและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
2. ส่งเสริม สร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำให้นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
3. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพอย่างมีคุณภาพ
5. ส่งเสริม พัฒนาระบบบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนแบบบูรณาการตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

1. นักเรียนมีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิตและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้คิดริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมและปรับตัวต่อการเป็นพลเมืองที่ดี
2. นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุกกันดาร ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
3. ครูมีความเชี่ยวชาญตามสมรรถนะ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ พัฒนาตนเองให้มีความรู้ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
4. บุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้เรียนรู้ มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่ง สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ และการบริหารแบบร่วมมือ
6. โรงเรียนจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
7. โรงเรียนบริหารงานและจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาพแวดล้อมเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ในทุกมิติ และวิจัยสร้างนวัตกรรมประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ บริหารจัดการได้มาตรฐาน ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

กลยุทธ์

1. จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
2. พัฒนาคุณภาพผู้เรียน
3. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
4. สร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
5. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

นโยบาย/จุดเน้น/ตัวชี้วัดความสำเร็จ

จุดเน้นที่ 1 ส่งเสริมการพัฒนางานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป สู่ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนางานวิชาการ สู่ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง

ประเด็นการพิจารณาที่ 3 ส่งเสริมการพัฒนางานงบประมาณ สู่ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง

ประเด็นการพิจารณาที่ 4 ส่งเสริมการพัฒนางานบริหารบุคคล สู่ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง

ประเด็นการพิจารณาที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนางานบริหารงานทั่วไป สู่ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน มีการดำเนินการพัฒนางานวิชาการงานงบประมาณงานบริหารบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป สู่ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง

ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน มีการดำเนินการพัฒนางานวิชาการงานงบประมาณงานบริหารบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป สู่ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็งระดับคุณภาพดีขึ้น

จุดเน้นที่ 2 ส่งเสริมให้โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม

ประเด็นการพิจารณา โรงเรียนมีการพัฒนา ปรับปรุง และบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละ 100 ของโรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนา ปรับปรุง และบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม

ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละ 80 ของโรงเรียนดำเนินการพัฒนา ปรับปรุง และบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ระดับคุณภาพดีขึ้น

จุดเน้นที่ 3 ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการบริหาร “1 โรงเรียน 1 นวัตกรรมการบริหารงาน”

ประเด็นการพิจารณา การสร้างหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี รูปแบบในการบริหาร และการจัดการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 5 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน มีการส่งเสริมการสร้างหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี รูปแบบในการบริหารและการจัดการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 6 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน มีการส่งเสริมการสร้างหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี รูปแบบในการบริหารและการจัดการศึกษาระดับคุณภาพดีขึ้น

จุดเน้นที่ 4 ส่งเสริมการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาด้วยเครือข่ายความร่วมมือการบริหารจัดการศึกษา

ประเด็นการพิจารณา โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนคุณภาพ การศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 7 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน ดำเนินการส่งเสริมการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ด้วยเครือข่ายความร่วมมือการบริหารจัดการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 8 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ดำเนินการส่งเสริมการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ด้วยเครือข่ายความร่วมมือการบริหารจัดการศึกษาระดับคุณภาพดีขึ้น

จุดเน้นที่ 5 ส่งเสริมโรงเรียนให้บริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ประเด็นการพิจารณา โรงเรียนมีการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 9 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน ดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 10 ร้อยละ 80 ของโรงเรียนดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับคุณภาพดีขึ้น

จุดเน้นที่ 6 ส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 มีการพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ที่ทันสมัย สอดคล้องความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 11 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ

ตัวชี้วัดที่ 12 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ ระดับคุณภาพดีขึ้น

จุดเน้นที่ 7 ส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญตามสมรรถนะมาตรฐาน และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีจรรยาบรรณในวิชาชีพและจิตวิญญาณความเป็นครู

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 13 ร้อยละ 100 ของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพและจิตวิญญาณความเป็นครู

ตัวชี้วัดที่ 14 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ดำเนินการส่งเสริมพัฒนา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพระดับคุณภาพดีขึ้น

จุดเน้นที่ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีระบบบริหารจัดการการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 มีระบบบริหารจัดการตามมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 กลุ่ม/หน่วย ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุน คุณภาพการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 15 ร้อยละ 90 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีระบบบริหารจัดการตามมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่

ตัวชี้วัดที่ 16 ร้อยละ 100 ของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีระดับคุณภาพดีขึ้น

นโยบายที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จุดเน้นที่ 9 ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 มีการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 ครูจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 17 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน มีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning ของครูและจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning

ตัวชี้วัดที่ 18 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning ของครูและจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

จุดเน้นที่ 10 ส่งเสริมและพัฒนาการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ “1 ครู 1 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้”

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 มีการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูนำนวัตกรรมจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 19 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน ส่งเสริมและพัฒนาการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ “1 ครู 1 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้”

ตัวชี้วัดที่ 20 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ “1 ครู 1 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้”ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

จุดเน้นที่ 11 ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

ประเด็นการพิจารณาที่ 3 สร้างโอกาสให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

ประเด็นการพิจารณาที่ 4 มีการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์พิเศษ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 21 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 22 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

นโยบายที่ 3 เพิ่มและยกระดับคุณภาพนักเรียนทุกระดับ

จุดเน้นที่ 12 เพิ่มและยกระดับคุณภาพของนักเรียนทุกระดับชั้น

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 23 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน ดำเนินการเพิ่มและยกระดับให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น

ตัวชี้วัดที่ 24 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไป

ตัวชี้วัดที่ 25 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ดำเนินการเพิ่มและยกระดับให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้นระดับคุณภาพดีขึ้นไป

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามมาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 26 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน ดำเนินการเพิ่มและยกระดับให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น

ตัวชี้วัดที่ 27 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ที่นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กำหนดในระดับดีขึ้นไป

ตัวชี้วัดที่ 28 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ดำเนินการเพิ่มและยกระดับให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้นระดับคุณภาพดีขึ้นไป

ประเด็นการพิจารณาที่ 3 นักเรียนมีการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียนเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 29 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน ดำเนินการเพิ่มและยกระดับการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามมาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ตัวชี้วัดที่ 30 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ที่มีนักเรียนมีผลการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามมาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ในระดับดีขึ้นไป

ตัวชี้วัดที่ 31 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ดำเนินการเพิ่มและยกระดับการอ่าน การคิด วิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามมาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

ประเด็นการพิจารณาที่ 4 นักเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในแต่ละวิชาเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 32 ร้อยละ 100 ของโรงเรียนมีการดำเนินการเพิ่มและยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

ตัวชี้วัดที่ 33 ร้อยละ 80 ของโรงเรียนมีนักเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละรายวิชาเพิ่มขึ้น มีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จากปี การศึกษาที่ผ่านมา

ตัวชี้วัดที่ 34 ร้อยละ 80 ของโรงเรียนมีการดำเนินการเพิ่มและยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

ประเด็นการพิจารณาที่ 5 นักเรียนมีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และสื่อสารภาษาที่ 3

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 35 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน มีการดำเนินการเพิ่มและยกระดับทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษ และสื่อสารภาษาที่ 3 ของนักเรียน

ตัวชี้วัดที่ 36 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ที่มีนักเรียนมีการสื่อสารภาษาอังกฤษ และสื่อสาร ภาษา ที่ 3 ในระดับดีขึ้นไป

ตัวชี้วัดที่ 37 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน มีการดำเนินการเพิ่มและยกระดับทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษ และสื่อสารภาษาที่ 3 ของนักเรียนระดับคุณภาพดีขึ้นไป

ประเด็นการพิจารณาที่ 6 นักเรียนที่มีทักษะด้าน Digital Literacy ที่มีการเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 38 ร้อยละ 100 ของโรงเรียนมีการดำเนินการเพิ่มและยกระดับทักษะด้าน Digital Literacy ที่มีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียน

ตัวชี้วัดที่ 39 ร้อยละ 80 ของโรงเรียนที่มีนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มรายวิชา วิทยาการคำนวณของนักเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

ตัวชี้วัดที่ 40 ร้อยละ 80 ของโรงเรียนมีการดำเนินการเพิ่มและยกระดับทักษะด้าน Digital Literacy ที่มีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียน ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

จุดเน้นที่ 13 เพิ่มศักยภาพนักเรียนให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถขับเคลื่อนคุณภาพชีวิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 สร้างนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้

ประเด็นการพิจารณาที่ 3 นักเรียนทุกคนมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะ ที่ดีสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 41 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน พัฒนาศักยภาพนักเรียนให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่ 42 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน มีการดำเนินการพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จุดเน้นที่ 14 เพิ่มศักยภาพนักเรียนให้สามารถค้นพบตนเอง มีทักษะพื้นฐานอาชีพ และการมีงานทำมีความพร้อมในการแข่งขัน

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สมรรถนะที่จำเป็นการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematic Literacy) การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ตามแนวทางการประเมิน PISA มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R8C) และมีความพร้อมในการเข้าสู่เวทีการแข่งขัน

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 นักเรียนมีความสามารถในการค้นพบตนเอง มีทักษะพื้นฐานอาชีพและการมีงานทำ

ประเด็นการพิจารณาที่ 3 นักเรียนมี ID Plan และ Portfolio เพื่อการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 43 ร้อยละ 100 ของโรงเรียนดำเนินการเพิ่มศักยภาพนักเรียนให้สามารถค้นพบตนเอง มีทักษะพื้นฐานอาชีพ และการมีงานทำมีความพร้อมในการแข่งขัน

ตัวชี้วัดที่ 44 ร้อยละ 80 ของโรงเรียนดำเนินการเพิ่มศักยภาพนักเรียนให้สามารถค้นพบตนเองมีทักษะพื้นฐานอาชีพ และการมีงานทำมีความพร้อมในการแข่งขันระดับคุณภาพดีขึ้นไป

จุดเน้นที่ 15 เพิ่มศักยภาพนักเรียนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติและพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดที่ 45 ร้อยละ 100 ของโรงเรียน ดำเนินการให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้องเป็นพลเมืองดีของชาติและพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม

ตัวชี้วัดที่ 46 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ดำเนินการให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้องเป็นพลเมืองดีของชาติและพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

ตัวชี้วัดที่ 47 ร้อยละ 100 โรงเรียน พัฒนาศักยภาพนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและมีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงได้แก่ภัยจาก ยาเสพติด ความรุนแรง การคุกคาม ในชีวิตและทรัพย์สินการค้ำมนุษย์อาชญากรรมไซเบอร์และภัยพิบัติต่างๆ

ตัวชี้วัดที่ 48 ร้อยละ 80 ของโรงเรียน ดำเนินการพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและมีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ได้แก่ภัยจากยาเสพติด ความรุนแรงการคุกคาม ในชีวิตและทรัพย์สินการค้ำมนุษย์อาชญากรรมไซเบอร์และภัยพิบัติต่างๆระดับคุณภาพดีขึ้นไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ธีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงเตตรา พบว่า 1) คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการสร้างชุมชน ด้านความมุ่งมั่นและความพากเพียร ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ตามลำดับ 2) การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการ มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านแบบแผนความคิด ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นที่ และด้านความรอบรู้แห่งตน ตามลำดับ 3) คุณลักษณะของผู้บริหารยุคใหม่กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ ด้านการสร้างชุมชน ด้านความมุ่งมั่นและความพากเพียร ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ สามารถร่วมกันพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้ร้อยละ 62.90

ขวัญชนก บุญนาค (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ระดับประถมศึกษา ได้แก่ 1) ระดับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูใน ศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ระดับประถมศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านบุคลากร ด้านโครงสร้าง ด้านภาวะผู้นำ ด้านกลยุทธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านกระบวนการ

สุชญา โกมลวานิช (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" ทุกด้าน เมื่อพิจารณาเรียงลำดับพบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัลมีการปฏิบัติที่สูงสุด รองลงมาเป็นด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลและด้านการรู้ดิจิทัล 2) การมีสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาเรียงลำดับ พบว่า ด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีการปฏิบัติที่สูงสุด รองลงมาเป็นด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการรู้ดิจิทัล สามารถพยากรณ์การมีสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ได้ร้อยละ 57.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสริมศักดิ์ คงสมบัติ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้านความร่วมมือ ด้านความเป็นสากล ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านเทคโนโลยี ด้านการจัดบทเรียนให้สอดคล้องกับชีวิตจริง และด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

วาริน แซ่ตู (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การสร้างความร่วมมือ และการติดต่อ การสร้างชุมชน ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ และความมุ่งมั่นและความพากเพียร 2) สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ภาวะผู้นำครู การบริหารจัดการชั้นเรียน

การวิเคราะห์สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาผู้เรียน ความสัมพันธ์กับชุมชนในการจัดการเรียนรู้ และการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการมีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความสามารถในการสร้างชุมชน ความมุ่งมั่นและความพากเพียร ความร่วมมือและการติดต่อ และการสร้างชุมชน ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 61.90

ศิวสมณ แป้นทิม (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการประสานงานที่ดี ด้านมิวสิคทัศน์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการและด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ด้านความสามารถในด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิดคำนวณ ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถในการเขียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางดารเรียนและพัฒนาการ ด้านความพร้อมในการศึกษาต่อการฝึกงานหรือการทำงานและด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณและแก้ปัญหา 3) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การประสานงานที่ดี มิวสิคทัศน์ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 50.50

กนกอร อุ่นสถานนท์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สู่การขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะที่จะนำพาให้สถานศึกษามุ่งไปสู่ความสำเร็จก้าวหน้าทั้งการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ประกอบไปด้วย การเป็นนักคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์การเป็นนักสื่อสารการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การคิดบวก การเชื่อมั่นในตนเอง การมุ่งมั่นพากเพียร เป็นนักประกอบการและสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยี นักสร้างแรงบันดาลใจ และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี นำไปสู่การขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ ด้วยการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การ

ใช้เทคโนโลยีเข้าถึงองค์ความรู้ และการสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ มีทักษะ และสมรรถนะ เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาไทย

คณิงนิตย์ กิจวิธ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม ด้านความมุ่งมั่นและพากเพียร มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ และด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก

ปทุมรัตน์ สีรูป (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 9 ด้าน ได้แก่ 1) การมีความเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง 2) การมีความสามารถในการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับยุคใหม่ 3) การบริหารการเปลี่ยนแปลง 4) การมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ 5) การมีวิสัยทัศน์ 6) การจัดการกลยุทธ์ 7) การมีทักษะการจูงใจ 8) การบริหารด้วยระบบคุณธรรม 9) การใช้เทคโนโลยีในการบริหารและจัดการศึกษา และแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 9 ด้านมีแนวทางพัฒนาได้แก่ ผู้บริหารต้องบริหารงานแบบมีส่วนร่วม พัฒนาทักษะกระบวนการกลุ่ม การสร้างบรรยากาศ การจัด อบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำหลักธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน การวิเคราะห์ข้อมูล การมอบหมายงาน การออกแบบงานให้ เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลง การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ การนิเทศอย่างเป็นระบบสร้าง อดมการณ์ในด้านวิชาการ การประเมินตรวจสอบคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การสร้างแรงจูงใจภายนอก และแรงจูงใจภายใน การสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ด้านเทคโนโลยี การพัฒนาระบบเทคโนโลยีการจากระบบ MIS ให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา โรงเรียน สร้างกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครอง และ การประเมินแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียน ขยายโอกาส สังกัดส านักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ศิริลักษณ์ มีจันโท (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

รองลงมา ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการระบบสารสนเทศ
 2) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย
 สูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านบุคคลที่รอบรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
 คือ ด้านรูปแบบวิธีคิดและด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน และ 3) คุณลักษณะของผู้บริหารมี
 ความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา อยู่ในระดับค่อนข้างสูง
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิมพ์ชนก ดันตะเทมีย์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล
 ต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
 พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วย
 1) ความฉลาดมีความรู้และความสามารถ 2) คุณธรรม จริยธรรมในการบริหาร และ 3) ภาวะผู้นำ

สุรารัตน์ ทองเหลือ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะและพฤติกรรมการบริหารของ
 ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและ
 รายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้
 ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการตัดสินใจ และด้านความสามารถ
 ในการบริหาร และพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ
 มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการ
 กำหนดเป้าหมาย ด้านการควบคุมบังคับบัญชา ด้านการติดต่อ สื่อสาร และด้านการจูงใจ ตามลำดับ
 2) วัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
 เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ขั้นตอนการจัดทำและวางแผน ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน
 ขั้นติดตามประเมินผล และขั้นการปรับปรุงพิจารณา ตามลำดับ 3) คุณลักษณะและพฤติ
 กรรมการบริหาร (X) ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา (Y) ได้แก่
 พฤติกรรมการบริหาร (X₂) และคุณลักษณะของผู้บริหาร (X₁) มีประสิทธิภาพในการทำนาย (R)
 ร้อยละ 66.30 ข้อค้นพบจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาจะประสบความสำเร็จทางด้านการ
 จัดการศึกษาจนนำไปสู่การมีวัฒนธรรมคุณภาพนั้นองค์ประกอบสำคัญนั้นคือ คุณลักษณะและพฤติ
 กรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกกับบุคลากรเพื่อก่อให้เกิดความพึงพอใจในการ
 ปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้งานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ ได้วางไว้

ลัดดาวัลย์ สืบจิต, สมเจตน์ ภูศรี และเสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร (2557) ได้ทำการวิจัย
 เรื่อง การพัฒนาสาระการวัดสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ผลจากการสร้างและพัฒนาสาระการวัดสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ที่ได้ จากการศึกษา
 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้องค์ประกอบหลัก

3 องค์ประกอบ องค์ประกอบย่อย 12 องค์ประกอบ และสาระการวัด 53 สาระ การวัด ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านการปฏิบัติตนมาตรฐานวิชาชีพ มี 4 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย 1) การพัฒนาผู้เรียน 2) การจัดการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรม 3) การบริการที่ดี และ 4) จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านภาวะผู้นำ และการบริหารจัดการ มีองค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) การทำงานเป็นทีมตามสหวิชาชีพ องค์ประกอบหลักที่ 3 ด้านประสิทธิผลส่วนบุคคล มี 3 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) การพัฒนาตนเองและ 3) การปรับตัวและความยืดหยุ่น

จุฬารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการไวต่อข้อมูลข่าวสารสารสนเทศหรือการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการอดทนอดกลั้น อารมณ์มั่นคง สมรรถนะครูในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า สมรรถนะครูด้านการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะครูสังกัดได้ร้อยละ 46.10 มี 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สุพรทิพย์ ธนภัทร โชติวัตร (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 พบว่า คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านความรู้ความสามารถในสาขาวิชา ประกอบด้วย 6 คุณลักษณะย่อย ได้แก่ 1) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา 2) มีเทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลาย 3) มีทักษะการคำนวณ 4) มีความสามารถในการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย 5) รู้จักและเข้าใจผู้เรียน 6) มีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนการสอน กิจกรรม และการประเมินผลที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ด้านที่ 2 ด้านการปฏิบัติตนและเห็นคุณค่าวิชาชีพครู ประกอบด้วย 7 คุณลักษณะย่อย คือ 1) เป็นผู้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ 2) มีสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล ทำงานเป็นทีมได้ 3) เป็นผู้มีความประพฤติ จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 4) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และ ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ 5) รักและศรัทธาในวิชาชีพครู 6) เป็นผู้มีความประพฤติทางวิชาการ 7) ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงาน และด้านที่ 3 ด้านสังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 คุณลักษณะย่อย ได้แก่ 1) มีความสามารถในการใช้ภาษาการสื่อสาร

2) เป็นผู้เลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม 3) เป็นผู้รอบรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทันสมัยทันเหตุการณ์ 4) มีความคิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 5) มีความสามารถในการบริหารจัดการ

ชุดิมนทน์ นครชัย (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เขตการศึกษาที่ 4 กรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อปัจจัยด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรและความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ฯ อยู่ในระดับมาก ทุกปัจจัย 2) ปัจจัยด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ฯ 3) ปัจจัยด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร สามารถพยากรณ์ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ฯ โดยมีตัวพยากรณ์ทั้งหมด 6 ปัจจัยย่อยเรียงลำดับดังนี้ การสร้างแรงบันดาลใจ แรงจูงใจ การกระตุ้นทางปัญญา การมุ่งเน้นระยะยาว การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ความพึงพอใจในงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

รัตนา สงวนสุข (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่คาดว่าจะ ส่งผลต่อความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานทุกด้านมีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยด้านองค์การดำเนินงานและด้านผู้บริหาร สามารถทำนายความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานได้ 41.6 % และมีความสัมพันธ์เชิงเส้นกับความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน 5) แนวทางในการส่งเสริมความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร ใน 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านองค์การ ปัจจัยด้านงาน ปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็นดังนี้ 5.1) ปัจจัยด้านองค์การ พบว่า นโยบายขององค์กรจะต้องชัดเจน เพื่อให้พนักงานปฏิบัติงานได้ถูกต้อง มีการติดต่อสื่อสารในองค์กร ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์มีจำนวนเพียงพอ 5.2) ปัจจัยด้านงาน พบว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพนักงานในการปฏิบัติงาน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การปฏิบัติงานทำงานกันเป็นทีม ให้พนักงานมีโอกาสได้พัฒนาองค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการให้อำนาจแก่พนักงานในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ 5.3) ปัจจัยด้านผู้บริหาร พบว่า การจัดการและการบริหารงานขององค์กรที่ดี ให้ความสำคัญกับพัฒนาศักยภาพพนักงานส่วนตำบล ความสัมพันธ์

ระหว่างผู้บังคับบัญชากับพนักงาน ตลอดจนครอบคลุมไปถึงการให้ความยุติธรรมในการพิจารณาความดีความชอบ

เบญจพร ยิฐธรรม (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านการสร้างร่วมมือ และการติดต่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Voinea and Palasan (2014) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์ของครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 ของโรมาเนีย ได้ข้อสรุปสำคัญดังนี้ 1) สิ่งที่ควรคำนึงถึงคือความเป็นมืออาชีพของครูและภาพลักษณ์เดิมของครู โดยกระทรวงศึกษาดึงอัตลักษณ์ทางวิชาชีพของครู และกระบวนการนี้ยังสามารถเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยการติดต่อกับเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ และจากการฝึกอบรมที่เป็นวิธีการกำหนดบทบาทวิชาชีพใหม่และสามารถพัฒนาการสอนได้ และ 2) ครูต้องตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบ โดยจะต้องเป็นส่วนหนึ่งกับนักเรียนและสามารถดึงดูดให้นักเรียนสนใจการสำรวจสร้างความรู้ และสร้างทัศนคติเชิงบวกได้

Magnuson (1971) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้จัดการโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ พบว่า คุณลักษณะของผู้จัดการโรงเรียนออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คือ มีความสามารถในการติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดีรู้จักมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ให้ความสนใจในบุคคลอื่นๆ มีความสามารถในการวางแผนและการจัดระเบียบงาน รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่นๆ และรู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจหน้าที่ 2) คุณลักษณะส่วนตัว คือ มีวิจรรย์ญาณและมีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดี มีความรู้กว้างขวางเป็นผู้มีสติไม่ใช้อารมณ์มีความจริงใจ มีความเป็นมิตร มีอารมณ์ขันมีใจกว้างและเปิดเผย มีความเสมอต้นเสมอปลายและมีความเมตตาปรานี และเอื้ออาทรต่อผู้อื่น

Verbeke (2014) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะสำหรับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ การศึกษาสมรรถนะในด้านความรู้ทักษะ และความสามารถและการเห็นคุณค่า ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาและใช้เป็นตัวบ่งชี้ในการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในสหรัฐอเมริกา การศึกษานี้มีเป้าหมายเพื่อ ตอบคำถามจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ 1) สมรรถนะใดจำเป็นต่อการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 2) สมรรถนะใดจำเป็นต่อการคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ สังเคราะห์นำมาเป็นตัวแปรพยากรณ์ 5 ด้าน และ ศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังเคราะห์นำมาเป็นตัวแปรเกณฑ์ ซึ่งประกอบด้วย 5 สมรรถนะ สามารถนำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 3

ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งหมด 1,514 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้นจำนวน 310 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 43) ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนขนาดโรงเรียน แสดงได้ดัง ตาราง 3

ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	จำนวน	ประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
		ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	
โรงเรียนขนาดเล็ก	24	30	200	230	6	41	47
โรงเรียนขนาดกลาง	9	14	427	441	3	87	90
โรงเรียนขนาดใหญ่	3	15	351	366	3	72	75
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	3	15	462	477	3	95	98
รวม	39	74	1,440	1,514	15	295	310

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เพื่อสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์จำนวน 36 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร	6	ข้อ
2. ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ	8	ข้อ
3. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	8	ข้อ
4. ด้านการมีวิสัยทัศน์	7	ข้อ
5. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	7	ข้อ

ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 60) โดยมีเกณฑ์ให้เลือก ในส่วนของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ใช้วิธีให้คะแนนตามน้ำหนักของตัวเลือก ดังนี้

- 5 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- ตอนที่ 3 สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เพชรบูรณ์ จำนวน 28 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	8	ข้อ
2. การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	5	ข้อ
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	6	ข้อ
4. การบริหารจัดการชั้นเรียน	5	ข้อ
5. การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา	4	ข้อ

ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 60) โดยมีเกณฑ์ให้เลือก ในส่วนของสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ใช้วิธีให้คะแนนตามน้ำหนักของตัวเลือก ดังนี้

- 5 หมายถึง สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเกณฑ์ แต่ละตัวแปรประกอบด้วย ดังนี้
 - 2.1 ตัวแปรพยากรณ์ คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่
 - 2.2 ตัวแปรเกณฑ์ คือ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายชื่อนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

5.1 รศ.ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอภิไชย ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.2 ผศ.ดร.สธิพร เขาวนชัย ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.3 ดร.เริงฤทธิ์ แก้วยศ ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมศิลป์อนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

โดยเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้อง มีดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

$IOC \geq 0.5$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

$IOC < 0.5$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ปรากฏว่าได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 (ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 151)

6. ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

7. นำแบบสอบถามไปทดลอง (try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.806 – 0.946 ดังตาราง 4 แสดงค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามในการวิจัย

ตาราง 4 ค่าดัชนีความสอดคล้อง และ ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม

ตัวแปร	ค่าดัชนีความสอดคล้อง ของ แบบสอบถาม IOC	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร (X_1)	1.00	0.873
ด้านการสร้างความร่วมมือ และการติดต่อ (X_2)	1.00	0.868
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_3)	1.00	0.722
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_4)	1.00	0.864
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_5)	1.00	0.806
สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 (Y)	1.00	0.946

8. นำข้อมูลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้บริหารการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. การเก็บข้อมูลผู้วิจัย ได้ดำเนินการด้วยวิธี ดังต่อไปนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและเก็บข้อมูลด้วยวิธีการกรอกแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ (Google forms) ได้รับผลการตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา มีจำนวน 310 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด (เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อยู่ในภาคผนวก ข, น. 165)

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จ SPSS โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยการนำข้อมูลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อข้อความ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวม

3. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยการนำข้อมูลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อข้อความ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวม

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ด้วยโปรแกรมสำเร็จ SPSS โดยอาศัยพื้นฐานจากสมการของสถิติต่อไปนี้ ได้แก่

ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2558, น. 106)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนตอบคำถาม

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2558, น. 107)

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนตอบคำถาม

เกณฑ์แปลการความหมายคะแนนเฉลี่ยของข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 แปลว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 แปลว่า อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 แปลว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 แปลว่า อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 แปลว่า อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จ SPSS ซึ่งกำหนดเกณฑ์ การแปลความหมายตามเกณฑ์ของ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550, น. 144) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.81 ขึ้นไปถือว่ามีความสัมพันธ์กัน ในระดับ สูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.61- 0.80 ถือว่ามีความสัมพันธ์กัน ในระดับ ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.41- 0.60 ถือว่ามีความสัมพันธ์กัน ในระดับ ปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.21- 0.40 ถือว่ามีความสัมพันธ์กัน ในระดับ ค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.20 ลงมาถือว่ามีความสัมพันธ์กัน ในระดับ ต่ำ

5. การทดสอบภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity) ของตัวแปรพยากรณ์ด้วยการวิเคราะห์ค่า Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามเกณฑ์ของ (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2548, น. 182 - 183) ดังนี้

ค่า Tolerance มีค่ามากกว่า 0.1 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์มีความเป็นอิสระต่อกัน

ค่า Variance Inflation Factor (VIF) มีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์มีความเป็นอิสระต่อกัน

6. การสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) โดยใช้วิธี stepwise ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จ SPSS

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จ ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สถิติที่ใช้ คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product Correlation Coefficient)
4. การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
4. ตอนที่ 3 ผลการศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
5. ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
6. ตอนที่ 5 ผลการสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปรผลการวิจัย ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์แทนความหมายของตัวแปรและค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

- X_1 แทน คุณลักษณะด้านความมุ่งมั่นพากเพียร
- X_2 แทน คุณลักษณะด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ
- X_3 แทน คุณลักษณะด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
- X_4 แทน คุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์
- X_5 แทน คุณลักษณะด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- Y แทน สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21
- n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

- SD. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
- * แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
- R^2 แทน ค่าอำนาจการพยากรณ์
- SE_{est} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-distribution
- b แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
- β แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
- a แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
- \hat{Y} แทน คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ในรูปคะแนนดิบ
- \hat{Z}_y แทน คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์มีข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
1	เพศ		
	1.1 ชาย	96	31.00
	1.2 หญิง	214	69.00
2	ตำแหน่ง		
	2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา	9	2.90

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
	2.2 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	6	1.90
	2.3 ครู	295	95.20
3	ประสบการณ์การทำงาน		
	3.1 ต่ำกว่า 10 ปี	59	19.00
	3.2 0-20 ปี	161	51.90
	3.3 มากกว่า 20 ปี	90	29
4	วุฒิการศึกษา		
	4.1 ปริญญาตรี	134	43.20
	4.2 สูงกว่าปริญญาตรี	176	56.80
	รวม	310	100.00

จากตาราง 5 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา ดังนี้

เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เพศหญิง จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00 รองลงมาเป็นเพศชาย 96 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00

ตำแหน่ง ส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 95.20 รองลงมาเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90 และ

ประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่เป็นประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 51.90 รองลงมาเป็นประสบการณ์การทำงานสูงกว่า 20 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 และประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00

วุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 56.80 รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 43.20

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

2.1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
ยุคใหม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ในภาพรวม

ด้าน	คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษายุคใหม่	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร	4.05	0.31	มาก	4
2	ด้านการสร้างความร่วมมือ และการติดต่อ	4.13	0.38	มาก	3
3	ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.15	0.34	มาก	2
4	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.18	0.34	มาก	1
5	ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.13	0.35	มาก	3
รวม		4.24	0.23	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก
(\bar{X} = 4.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ อยู่ใน
ระดับมาก (\bar{X} = 4.18) รองลงมา ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.15) และ
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านมุ่งมั่นพากเพียร อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.05)

2.2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนเป็นรายด้าน
ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ รายด้าน ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหาร
สถานศึกษายุคใหม่ ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร

ข้อ	ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารมีความพยายาม กระตือรือร้น ทุ่มเทในการทำงาน	4.04	0.62	มาก	4

ข้อ	ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
2	ผู้บริหารมีการจูงใจหรือ สื่อสารวิสัยทัศน์ไปยัง บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วน เสียกับสถานศึกษา	3.97	0.58	มาก	5
3	ผู้บริหารสามารถ ผลักดันให้ ครูและนักเรียนเกิดความ มุ่งมั่นในการทำงาน	4.11	0.52	มาก	1
4	ผู้บริหารสามารถดึง ศักยภาพของตนเอง ทั้งด้าน ทักษะความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน และขยาย ผลสู่ความเป็นเลิศแก่ตนเอง และผู้อื่น	4.04	0.62	มาก	4
5	ผู้บริหารมีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหา อุปสรรค ที่กำลังเผชิญ	4.06	0.52	มาก	3
6	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ หาแนวทางในการแก้ไข ปัญหาได้อย่างถูกต้อง	4.07	0.52	มาก	2
รวม		4.05	0.31	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถ ผลักดันให้ครูและนักเรียนเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการจูงใจหรือสื่อสารวิสัยทัศน์ไปยังบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ

ข้อ	ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารสามารถประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี	4.21	0.67	มาก	2
2	ผู้บริหารมีศักยภาพในการติดต่อประสานงานได้อย่างเหมาะสม	3.94	0.77	มาก	5
3	ผู้บริหารสร้างความสามัคคีปรองดอง สมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	4.19	0.67	มาก	3
4	ผู้บริหารสร้างความสามัคคีปรองดอง สมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในชุมชน	4.15	0.72	มาก	4
5	ผู้บริหารสามารถทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีขึ้นภายในสถานศึกษา	3.91	0.80	มาก	6
6	ผู้บริหารส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเป็นที่มอย่างเข้มแข็ง	4.22	0.70	มาก	1
7	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข	4.15	0.73	มาก	4

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
8	ผู้บริหารส่งเสริมให้ทีมงานมีส่วนร่วมวางแผน และร่วมรับผิดชอบงานอย่างเหมาะสม	4.22	0.72	มาก	1
รวม		4.13	0.38	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเป็นทีมอย่างเข้มแข็ง และ ผู้บริหารส่งเสริมให้ทีมงานมีส่วนร่วมวางแผน และร่วมรับผิดชอบงานอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสามารถประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีขึ้นภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

ข้อ	ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารสามารถกระตุ้นชักจูงให้ครูใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ	3.96	0.80	มาก	5

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
2	ผู้บริหารให้ความสำคัญและใส่ใจต่อการพบปะพูดคุยกับครูอย่างต่อเนืองสม่ำเสมอ	4.24	0.70	มาก	2
3	ผู้บริหารสร้างความรู้สึกร่วมกันส่งเสริมความคิดเชิงบวกในการทำงานให้กับครู	4.03	0.78	มาก	4
4	ผู้บริหารแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยการรับฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากบุคคลและสถานการณ์รอบด้าน	4.24	0.76	มาก	2
5	ผู้บริหารมีอิทธิพลในการทำให้ผู้อื่นยอมรับและไว้วางใจ	4.19	0.78	มาก	3
6	ผู้บริหารให้รางวัลหรือยกย่องชมเชยเพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู	4.27	0.72	มาก	1
7	ผู้บริหารพัฒนาส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคุณภาพในการทำงานของครู	4.24	0.66	มาก	2

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
8	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.03	0.78	มาก	4
	รวม	4.15	0.34	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารให้รางวัลหรือยกย่องชมเชยเพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา ผู้บริหารให้ความสำคัญและใส่ใจต่อการพบปะพูดคุยกับครูอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และผู้บริหารแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งโดยการรับฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากบุคคลและสถานการณ์รอบด้าน และ ผู้บริหารพัฒนาส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคุณภาพในการทำงานของครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถกระตุ้นชักจูงให้ครูใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านการมีวิสัยทัศน์

ข้อ	ด้านการมีวิสัยทัศน์	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง	4.27	0.65	มาก	1

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการมีวิสัยทัศน์	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
2	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ สถานการณ์ปัจจุบันเพื่อ วางแผนอนาคตของ สถานศึกษาได้อย่าง เหมาะสม	4.25	0.65	มาก	2
3	ผู้บริหารสามารถนำ วิสัยทัศน์มากำหนดกลยุทธ์ ในการบริหารได้	4.24	0.72	มาก	3
4	ผู้บริหารสามารถกำหนด วิสัยทัศน์ได้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และค่านิยมของสถานศึกษา	4.21	0.70	มาก	4
5	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ สถานการณ์ภายในและ ภายนอกที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรคที่เหมาะสมกับ บริบทและความต้องการ ของบุคลากร	4.21	0.69	มาก	4
6	ผู้บริหารสามารถวางแผน และทำให้บุคลากรปฏิบัติ ตามแผนการปฏิบัติงานของ องค์กรเพื่อบรรลุเป้าหมาย ร่วมกัน	4.20	0.68	มาก	5

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการมีวิสัยทัศน์	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
7	ผู้บริหารสามารถทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกันเพื่อให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น	3.89	0.80	มาก	6
รวม		4.18	0.34	มาก	

จากตาราง 10 พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันเพื่อวางแผนอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกันเพื่อให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ข้อ	ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารสามารถแสดงออกถึงการคิดนอกกรอบ หรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆได้รอบคอบ	4.23	0.67	มาก	1

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ด้านความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
2	ผู้บริหารสถานศึกษา แสดงออกถึงการสร้างสรรค์ นวัตกรรม สิ่งใหม่ๆ อย่างมี จินตนาการและและคิดนอก กรอบในการสร้างสรรค์ นวัตกรรม	4.16	0.80	มาก	4
3	ผู้บริหารมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และสร้าง นวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการ บริหารงานโดยอาศัย เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ ทันสมัยได้อย่างชำนาญ	3.92	0.78	มาก	6
4	ผู้บริหารสามารถสร้างสรรค์ นวัตกรรมในการบริหาร รูปแบบใหม่ๆได้	4.21	0.66	มาก	2
5	ผู้บริหารสามารถบูรณาการ วิธีการทำงานที่หลากหลาย มาใช้กับสถานศึกษาได้	4.19	0.69	มาก	3
6	ผู้บริหารมีการกระตุ้น ผลักดันให้ครูสร้าง นวัตกรรม/สื่อการเรียนการ สอนใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนา ผู้เรียนได้	4.19	0.74	มาก	3

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ด้านความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
7	ผู้บริหารมีการส่งเสริมและ สร้างบรรยากาศแห่งการ เรียนรู้ การค้นคว้า กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ๆอยู่เสมอ	4.01	0.76	มาก	5
รวม		4.13	0.35	มาก	

จากตาราง 11 พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารสามารถแสดงออกถึงการคิดนอกกรอบ หรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆได้รอบคอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมา ผู้บริหารสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมในการบริหารรูปแบบใหม่ๆได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารงานโดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยได้อย่างชำนาญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

ผลการศึกษาระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน จำนวน 5 ปัจจัย แสดงได้ดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ในภาพรวม

สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21					
ข้อ	ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์	\bar{X}	SD.	แปลผล	อันดับที่
1	การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.20	0.34	มาก	1
2	การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.12	0.37	มาก	5
3	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.15	0.37	มาก	3
4	การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.16	0.40	มาก	4
5	การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา	4.18	0.55	มาก	2
รวม		4.16	0.33	มาก	

จากตาราง 12 พบว่า ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ข้อ	การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	SD.		
1	ครูสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่น ภายใต้บริบทการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.28	0.63	มาก	1

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	SD.		
2	ครูประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	4.21	0.69	มาก	4
3	ครูใช้รูปแบบวิธีการสอนที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 (3Rs+8Cs)	4.22	0.70	มาก	3
4	ครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มสมรรถนะและทักษะของผู้เรียน	4.23	0.67	มาก	2
5	ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน	4.01	0.79	มาก	7
6	ครูประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้	4.19	0.73	มาก	5
7	ครูพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.18	0.68	มาก	6
8	ครูสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.21	0.72	มาก	4
รวม		4.20	0.34	มาก	

จากตาราง 13 พบว่า ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่นภายใต้บริบทการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา ได้แก่ ครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มสมรรถนะและทักษะของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ข้อ	การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	SD.		
1	ครูมีการคัดกรอง จัดกลุ่ม ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหาและส่งต่อผู้เรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	3.95	0.76	มาก	4
2	ครูจัดการเรียนการสอน โดยการ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.26	0.65	มาก	1
3	ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยให้ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วม	4.14	0.75	มาก	3
4	ครู ผู้ปกครอง และชุมชนจัดกิจกรรมในการดูแลช่วยเหลือและส่งต่อผู้เรียน	4.18	0.67	มาก	2
5	ครูจัดทำระบบสารสนเทศของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการช่วยเหลือ พัฒนาและส่งต่อผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง	4.18	0.66	มาก	2
รวม		4.12	0.37	มาก	

จากตาราง 14 พบว่า ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูจัดการเรียนการสอน โดยการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และชุมชนจัดกิจกรรมในการดูแลช่วยเหลือและส่งต่อผู้เรียน และ ครูจัดทำระบบสารสนเทศของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการช่วยเหลือ พัฒนาและส่งต่อผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูมีการคัดกรอง จัดกลุ่ม ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหาและส่งต่อผู้เรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ข้อ	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	SD.		
1	ครูสามารถออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลให้เหมาะกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.16	0.75	มาก	3
2	ครูสามารถสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวัดประเมินผลอย่างถูกต้องและเหมาะสม	3.95	0.76	มาก	5
3	ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสอบภาคปฏิบัติ การเขียนตอบ การมอบหมายงาน เป็นต้น	4.26	0.65	มาก	1
4	ครูสามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.14	0.75	มาก	4
5	ครูสามารถจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้และมีความน่าเชื่อถือ	4.18	0.67	มาก	2
6	ครูสามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	4.18	0.66	มาก	2
รวม		4.15	0.37	มาก	

จากตาราง 15 พบว่า ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสอบ

ภาคปฏิบัติ การเขียนตอบ การมอบหมายงาน เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา ได้แก่ ครูสามารถจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้และมีความน่าเชื่อถือ และ ครูสามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูสามารถสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวัดประเมินผลอย่างถูกต้องและเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การบริหารจัดการชั้นเรียน

ข้อ	การบริหารจัดการชั้นเรียน	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	SD.		
1	ครูจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.16	0.75	มาก	3
2	ครูจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา	3.95	0.76	มาก	5
3	ครูมีการใช้วินัยเชิงบวกในการกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา	4.26	0.65	มาก	1
4	ครูส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน	4.14	0.75	มาก	4
5	ครูให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยของผู้เรียน	4.18	0.67	มาก	2
รวม		4.16	0.40	มาก	

จากตาราง 16 พบว่า ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การบริหารจัดการชั้นเรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีการใช้วินัยเชิงบวกในการกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา ได้แก่ ครูให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$)

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา	(n=310)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	SD.		
1	ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.18	0.66	มาก	1
2	ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	4.16	0.75	มาก	2
3	ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำกับ ติดตามและวัดผลประเมินผลผู้เรียนได้	4.18	0.66	มาก	1
4	ครูสามารถให้คำแนะนำผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง	4.16	0.75	มาก	2
รวม		4.18	0.55	มาก	

จากตาราง 17 พบว่า ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำกับ ติดตามและวัดผลประเมินผลผู้เรียนได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ และ ครูสามารถให้คำแนะนำผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$)

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ที่เป็นกลุ่ม

ตัวอย่าง จำนวน 310 คน โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation of coefficient) แสดงได้ดังตาราง 18

ตาราง 18 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
X ₁	1.000					
X ₂	.476**	1.000				
X ₃	.509**	.399**	1.000			
X ₄	.598**	.540**	.567**	1.000		
X ₅	.461**	.766**	.429**	.534**	1.000	
Y	.812**	.517**	.629**	.741**	.512**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 18 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.512 - 0.812 และคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ คุณลักษณะด้านความมุ่งมั่นพากเพียร ($r_{xy}=0.812$) รองลงมา ได้แก่ คุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์ ($r_{xy}=0.741$) คุณลักษณะด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($r_{xy}=0.629$) คุณลักษณะด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ ($r_{xy}=0.517$) และต่ำที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($r_{xy}=0.512$) ซึ่งตัวแปรพยากรณ์คุณลักษณะด้านความมุ่งมั่นพากเพียร (X₁) มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ตัวแปรพยากรณ์คุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₄) และตัวแปรพยากรณ์ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X₃) มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับค่อนข้างสูง ตัวแปรพยากรณ์ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ (X₂) และ ตัวแปรพยากรณ์คุณลักษณะด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X₅) มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.512 - 0.812 ซึ่งตัวแปรพยากรณ์แต่ละคู่ มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง-สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ด้วยค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor: VIF เพื่อ

ตรวจสอบว่าตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความเป็นอิสระต่อกัน และไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity)

ตาราง 19 แสดงผลการวิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor: VIF

ที่	ตัวแปรพยากรณ์	Collinearity Statistics	
		Tolerance	VIF
1	ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร	0.574	1.742
2	ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ	0.384	2.606
3	ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	0.622	1.608
4	ด้านการมีวิสัยทัศน์	0.489	2.047
5	ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	0.386	2.592

จากตาราง 19 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว มีค่า Tolerance ต่ำสุด คือ 0.384 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ต้องมากกว่า 0.1 และค่า VIF มีค่าระหว่าง 2.047 – 2.606 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 10 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความเป็นอิสระต่อกัน จึงไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity) ดังนั้น ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณได้

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวแปรในสมการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ปัจจัยที่ดีที่สุด และเนื่องมาจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X_1, X_2, X_3, X_4, X_5) ในภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นระดับปานกลาง และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพื่อการตรวจสอบสมการที่สมบูรณ์ผู้วิจัยจึงเลือกการทดสอบด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อยืนยันสมการพยากรณ์ที่ดีที่สุด

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรที่ละ 1 ตัวแปรตัว เข้าสู่สมการถดถอยโดยพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (ภัทรสินี ภัทรโกศล, 2562, น. 32) มาร่วมกันพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่

กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพชรบูรณ์ ผลการวิเคราะห์ แสดงดังตาราง 20 และตาราง 21

ตาราง 20 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำแนกตามรูปแบบ (Model)

รูปแบบที่	R	R ²	R ² adj	F	Sig
1. X ₁	0.812	0.660	0.659	597.765**	.000
2. X ₁ , X ₄	0.873	0.762	0.760	490.660**	.000
3. X ₁ , X ₄ , X ₃	0.884	0.781	0.779	363.844**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อ	X ₁	แทน	คุณลักษณะด้านความมุ่งมั่นพากเพียร
	X ₄	แทน	คุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์
	X ₃	แทน	คุณลักษณะด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร (X₁) สามารถพยากรณ์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์ (R²) เท่ากับ 0.660 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร สามารถพยากรณ์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ได้ร้อยละ 66.00

เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ อีก 1 ตัว คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₄) พบว่า สามารถพยากรณ์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์ (R²) เท่ากับ 0.762 แสดงว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ด้านการมีวิสัยทัศน์ สามารถร่วมพยากรณ์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ได้ร้อยละ 76.00

เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ อีก 1 ตัว คือ คุณลักษณะด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_3) พบว่าสามารถพยากรณ์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์ (R^2) เพิ่มขึ้นเป็น 0.781 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ได้ร้อยละ 78.10

ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์ พบว่ารูปแบบที่ 3 มีอำนาจพยากรณ์มากที่สุดและยอมรับการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นค่าที่เหมาะสมของการวิจัยเชิงสำรวจทางการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบที่ 3 นำมาสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ดีที่สุดรายละเอียดแสดงดังตาราง 21

ตาราง 21 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

(n=310)						
คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษายุคใหม่	B	SE _b	β	t	Sig	VIF
ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร (X_1)	0.566	0.037	.528	15.295**	.000	1.667
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_4)	0.321	0.035	.327	9.049**	.000	1.820
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_3)	0.173	0.033	.175	5.199**	.000	1.578
R = 0.884 SE _{est} = 0.156						
R ² = 0.781 F = 363.844						
R ² adj = 0.779 a = -0.193						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์

ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร (X_1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_4) และ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ .566, .321 และ .173 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปร พยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .528, .327 และ .175 ตามลำดับมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .884 มีค่าอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 78.10 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน การพยากรณ์เท่ากับ 0.156 และค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ -0.193 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = -0.193 + 0.566X_1 + 0.321X_4 + 0.173X_3$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.528X_1 + 0.327X_4 + 0.175X_3$$

จากสมการในรูปคะแนนมาตรฐานเมื่อควบคุมตัวแปรให้คงที่ สามารถอธิบายได้ว่า ถ้าผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่มีคุณลักษณะด้านความมุ่งมั่นพากเพียร เพิ่ม 1 หน่วยคะแนนมาตรฐาน จะส่งผลให้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น 0.528 หน่วยคะแนนมาตรฐาน และถ้าผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่มีคุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์ เพิ่ม 1 หน่วยคะแนนมาตรฐาน จะส่งผลให้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น 0.327 หน่วยคะแนนมาตรฐาน และ เมื่อ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่มีคุณลักษณะด้านการสร้างแรงบันดาลใจ เพิ่ม 1 หน่วยคะแนนมาตรฐาน จะส่งผลให้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น 0.175 หน่วยคะแนนมาตรฐาน

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำนวน 310 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดของโรงเรียน จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและแบบออนไลน์ ได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 310 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านมุ่งมั่นพากเพียร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถ ผลักดันให้ครูและนักเรียนเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการจูงใจหรือสื่อสารวิสัยทัศน์ไปยังบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเป็นทีมอย่างเข้มแข็ง และ ผู้บริหารส่งเสริมให้ทีมงานมีส่วนร่วมวางแผน และร่วมรับผิดชอบงานอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีขึ้นภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารให้รางวัลหรือยกย่องชมเชยเพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถกระตุ้นชักจูงให้ครูใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกันเพื่อให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารสามารถแสดงออกถึงการคิดนอกกรอบ หรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆได้รอบคอบ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารงานโดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยได้อย่างชำนาญ อยู่ในระดับมาก

2. ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่นภายใต้บริบทการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

ที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในระดับมาก

2.2 การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูจัดการเรียนการสอน โดยการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูมีการคัดกรองจัดกลุ่ม ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหาและส่งต่อผู้เรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสอบภาคปฏิบัติ การเขียนตอบ การมอบหมายงาน เป็นต้น อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูสามารถสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวัดประเมินผลอย่างถูกต้องและเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2.4 การบริหารจัดการชั้นเรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีการใช้วินัยเชิงบวกในการกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา อยู่ในระดับมาก

2.5 การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำกับ ติดตามและวัดผลประเมินผลผู้เรียนได้ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ และครูสามารถให้คำแนะนำผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์มีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับปานกลางและสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.512 - 0.812 และคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ คุณลักษณะด้านความมุ่งมั่นพากเพียร รองลงมา ได้แก่ คุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์ คุณลักษณะด้านการสร้างแรงบันดาลใจ คุณลักษณะด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ และต่ำที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ อย่างมี

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ตัว ได้แก่ คุณลักษณะด้านความมุ่งมั่นพากเพียร (X_1) คุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_4) และคุณลักษณะด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_3) ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.884 มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) ได้ร้อยละ 78.10 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.156 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = -0.193 + 0.566X_1 + 0.321X_4 + 0.173X_3$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.528X_1 + 0.327X_4 + 0.175X_3$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ สามารถนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เป็นผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่นและพากเพียรในการปฏิบัติหน้าที่ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน รวมถึงพยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับวาริน แซ่ตู (2562) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมุ่งมั่นและพากเพียรอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ รัตนา สงวนสุข (2554, หน้า 69) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาคุณลักษณะผู้นำยุคใหม่

ที่ส่งผลในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้นำยุคใหม่ด้านความมุ่งมั่นและพากเพียรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้บริหารที่แสวงหา แบ่งปันข้อมูล และความรู้อย่างเปิดเผยชัดเจน มีการค้นหา ความเข้าใจและปฏิบัติอย่างเข้าใจกับคนอื่น มีการติดต่อสื่อสารกับโลกภายนอกผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ช่องทางต่างๆ และสร้างการร่วมมือกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ วาริน แซ่ตุ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่ออยู่ในระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจพร ยิฐธรรม (2553, หน้า 51) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านการสร้างความร่วมมือ และการติดต่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้รางวัลหรือยกย่องชมเชยเพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานของครูผู้สอน และให้ความสำคัญ ใส่ใจต่อการพบปะพูดคุยกับครูอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สามารถแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง รับฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากบุคคลและสถานการณ์รอบด้าน มีการพัฒนาส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคุณภาพในการทำงานของครู และสามารถกระตุ้นชักจูงให้ครูใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับ วีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับ วาริน แซ่ตุ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยทั้งภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เช่นกัน

1.4 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์เป็นคุณลักษณะเฉพาะของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา

ที่จำเป็นต้องมีอยู่แล้ว เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้ที่มองการณ์ไกล พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอสามารถนำวิสัยทัศน์มากำหนดกลยุทธ์ในการบริหารได้อย่าง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และค่านิยมของสถานศึกษา อีกทั้งสามารถวิเคราะห์ปัจจัย ภายในและภายนอกที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่เหมาะสมกับบริบทและความ ต้องการของบุคลากรภายในสถานศึกษาได้ด้วยและผู้บริหารจะต้องทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติงานและมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกันเพื่อให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุธารัตน์ ทองเหลือ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะและพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการตัดสินใจ และด้านความสามารถ ในการบริหาร และสอดคล้องกับ นางจุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทั้งภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ปทุมรัตน์ สีรูป (2560) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ด้าน การมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสามารถแสดงออกถึงการคิดนอกกรอบ หรือการตัดสินใจในการแก้ไข ปัญหาต่างๆได้รอบคอบ สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมในการบริหารรูปแบบใหม่ๆ และสร้างนวัตกรรม ใหม่ๆมาใช้ในการบริหารงานโดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยได้อย่างชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิวสมน แป้นทิม (2562) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการประสานงานที่ดี ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการและ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ สุธารัตน์ ทองเหลือ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะและพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการตัดสินใจ และด้านความสามารถในการบริหาร และพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการควบคุมบังคับบัญชา ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการจูงใจ ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยเห็นว่า สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงาน ที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ สุขญา โภมลวานิช (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีการปฏิบัติที่สูงสุด รองลงมาเป็นด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ เสริมศักดิ์ คงสมบัติ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้านความร่วมมือ ด้านความเป็นสากล ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านเทคโนโลยี ด้านการจัดบทเรียนให้สอดคล้องกับชีวิตจริง และด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์และตัวแปรพยากรณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง-สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะทางการบริหารที่ดี มีความมุ่งมั่นพากเพียร สามารถสร้างความร่วมมือและการติดต่อกับชุมชนได้ มีมนุษยสัมพันธ์เป็นที่ยอมรับ

ของผู้เกี่ยวข้องและสร้างแรงบันดาลใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์ในการบริหาร การศึกษาให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคน และมีบทบาทในการกระตุ้นการทำงานของบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้ บุคลากรได้พัฒนาตนเองตามกรอบสมรรถนะการปฏิบัติงานและมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษา ตลอดจนนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ พิมพ์ ชนก ตันตะเดเมียมัย (2559) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการ ปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เรียงลำดับตามอิทธิพล จากมากไปหาน้อยซึ่งได้แก่ ความฉลาดมีความรู้และความสามารถ คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร และภาวะผู้นำส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายสมรรถนะ การปฏิบัติงานของครู ได้ร้อยละ 35.20 และยังสอดคล้องกับ จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ (2556) ได้วิจัย เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา กับ สมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีความสัมพันธ์ในเชิง บวก ร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะครูได้ร้อยละ 46.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของตัวแปรในสมการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ผลการวิเคราะห์ พบว่าตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัวแปร ได้แก่ ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร ด้านการสร้าง ความร่วมมือและการติดต่อ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และ ด้านความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีความสอดคล้องกันในส่วนของตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถทำนายสมรรถนะครูในศตวรรษ ที่ 21 จำนวน 3 ตัวแปรได้แก่ ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร ด้านการมีวิสัยทัศน์ และ ด้านการสร้าง แรงบันดาลใจ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

4.1 ด้านความมุ่งมั่นพากเพียรส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา มีความมุ่งมั่น ตั้งใจแน่วแน่ที่จะทำงานให้บรรลุความสำเร็จ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับ มอบหมาย โดยใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถ ของตนเองที่มีอย่างเต็ม ทำให้ประสบความสำเร็จ มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชา สามารถนำ ความรู้มาพัฒนาให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ วาริน แซ่ตุ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า

คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความสามารถในการสร้างชุมชน ความมุ่งมั่นและความพากเพียร การสร้างความร่วมมือและการติดต่อ และการสร้างชุมชน ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 61.90 และสอดคล้องกับ อีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ ด้านการสร้างชุมชน ด้านความมุ่งมั่นและความพากเพียร ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ สามารถช่วยกันพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้ร้อยละ 62.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการวางแผนและมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลสามารถกำหนดแนวทางในการบริหารสถานศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับ จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการรู้จักยืดหยุ่นตามสถานการณ์ ด้านการมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย และด้านการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะครูได้ร้อยละ 46.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ ศวิสมน แป้นทิม (2562) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการประสานงานที่ดี และด้านมีวิสัยทัศน์ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 50.50 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4.3 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้คำพูดเพื่อเร้าใจครูให้มั่นใจและกระตือรือร้น กระตุ้นให้ครูมีความสามารถพิเศษได้ทำโครงการใหม่ๆ มีจิตอาสาสมัครใจทำงาน มีการพูดให้ครูเกิดความภาคภูมิใจในตนเองการกระตุ้นให้ครูจัดการกับอุปสรรคของตนเอง และเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับ ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ อีรพงษ์ กาญจนสกุล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ ด้านการสร้างชุมชน ด้านความมุ่งมั่นและความพากเพียร ด้านการ

ติดต่อสื่อสาร และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ สามารถช่วยกันพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้ร้อยละ 62.90 และสอดคล้องกับ และ สอดคล้องกับ ชูติมนพณ์ นครชัย (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ เขตการศึกษาที่ 4 กรุงเทพมหานคร พบว่า การสร้างแรงบันดาลใจ แรงจูงใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ไม่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ คือ ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ (X_2) และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_5) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกิดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X) ด้วยกันสูงกว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ โดยเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (r_{xy}) พบว่า ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ (X_2) มีความสัมพันธ์กับด้านความมุ่งมั่นพากเพียร (X_1) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_4) และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_5) มีค่า r_{xy} เท่ากับ .476, .399, .540, .766 และ .517 ตามลำดับ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_5) มีความสัมพันธ์กับ ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร (X_1) ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ (X_2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_3) และด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_4) มีค่า r_{xy} เท่ากับ .461, .766, .429 และ .534 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าสูงกว่า R_{x_2y} ของ X_2 กับ Y ซึ่งมีค่าเท่ากับ .517 และสูงกว่า R_{x_5y} ของ X_5 กับ Y ซึ่งมีค่าเท่ากับ .512 ค่าความสัมพันธ์ดังกล่าวทำให้ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 2 ตัว ได้แก่ ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ (X_2) และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_5) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ ศิวสมน แป้นทิม (2562) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไม่ส่งผลต่อ คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา และสอดคล้องกับ สุธารัตน์ ทองเหลือ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะและพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไม่ส่งผลต่อ วัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อค้นพบจากงานวิจัยที่สำคัญ พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร ด้านการมีวิสัยทัศน์ และ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ดังนั้น หากประสงค์จะพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนให้มีประสิทธิผล ควรมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเอง ให้เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่น ขยัน อดทนอดทนต่อปัญหาอุปสรรคที่กำลังเผชิญและพร้อมที่จะแก้ไข ปัญหาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยอย่างสันติสุข

1.2 จากผลการศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างจริงจัง และมีการรายงานผลการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนา ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

1.3 จากผลการศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่มีความสัมพันธ์กับ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ดังนั้น พบว่า ตัวแปรที่บ่งชี้ความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ คือ ด้านความมุ่งมั่น พากเพียร ด้านการมีวิสัยทัศน์ และ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ทั้งนี้ หากผู้บริหารสถานศึกษา ต้องการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิผลสูงสุด ควรให้ความสำคัญหรือเน้นไปที่ การพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะทั้ง 3 ด้านดังกล่าวข้างต้น

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ควรมีการจัดอบรม พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้มีความรู้ มีศักยภาพ มีคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษายุคใหม่และสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จภายในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่อง ปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

2. ควรมีการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

บรรณานุกรม

- กนกอร อุ่ณสถานนท์. (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สู่การขับเคลื่อน
คุณภาพการศึกษา. วารสารการประชุมวิชาการเสนอมผลงานวิจัยระดับชาติ “Graduate School
Conference 2018, 1(2), 98-103.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). คู่มือการประเมินสมรรถนะของครู. สืบค้น 15 สิงหาคม 2565, จาก
http://www.moe.go.th/moe/upload/news_research/htmlfiles/18528-8732.html.
- กิตติชัย สุธาสิโนบล. (2564). ครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คอมเมออร์เชียลเวิลด์ มีเดีย.
- กุสุมา ยี่ ภู. (2553). คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่พึงประสงค์ในทศวรรษของครูโรงเรียนชุมชน
วัดบางไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2.
(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ขจรศักดิ์ ศิริมัย. (2554). เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสมรรถนะ. สืบค้น 20 สิงหาคม 2565, จาก <http://www.competency.rmutp.ac.th/wp-content/uploads/2011/01/aboutcompetency.pdf>.
- ขวัญชนก บุญนาถ (2563). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21
โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ระดับประถมศึกษา. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาราชภัฏ
สวนสุนันทา, 13(1), 62-77.
- คณินนิตย์ กิจวิธิ (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- คมคาย น้อยสิทธิ์. (2561). ผู้บริหารยุคการศึกษา 4.0 Administrator of the Education 4.0 Era.
วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 46(4), 40-57.
- จิรประภา อัครบวร. (2549). สร้างคนสร้างผลงาน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ก.พลพิมพ์ (1996).
- จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์. (2556). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฉัตรชัย หวังมีจมี และองอาจ นัยพัฒน์. (2560). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 :
ปรับการเรียน เปลี่ยนสมรรถนะ. วารสารทรัพยากรบุคคลข่าวกรอง, 12(2), 47-63.
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2548). การใช้ SPSS เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 5).
สืบค้น 28 เมษายน 2565, จาก <http://www.watpon.in.th/spss/>.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). วารสารการประชุมวิชาการระดับครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อ
พัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21. สืบค้น 15 สิงหาคม 2565,
จาก https://conference.edu.ksu.ac.th/file/20160809_2488101126.pdf.

- ชุติมนทน์ นครชัย . (2554). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือ
สารสาสน์ เขตการศึกษาที่ 4 กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).*
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). *เทคนิคการสร้างเครื่องมือวิจัย:แนวทางการนำไปใช้อย่างมืออาชีพ.*
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรรการพิมพ์.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). *มารู้จัก COMPETENCY กันเถอะ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
เอช อาร์ เซ็นเตอร์.*
- ณัฐริตา จันทวี. (2553). *ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัย
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3.
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.*
- เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล. (2543). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์ตามความสามารถ. วารสาร
การบริหารคน, 21(4), 11–18.*
- เทียน ทองแก้ว. (2550). *สมรรถนะ (Competency): หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.*
- ธีรพงษ์ กาญจนสกุล. (2564). *คุณลักษณะผู้บริหารยุคใหม่ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา.
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ฉะเชิงเทรา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.*
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2558). *การพัฒนาองค์การและการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
ทริปเพิ้ล.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุริยาสาส์น.*
- บุญธรรม ไวยมิตร. (2553). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน
ตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).*
พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บุญมา แพงศรีสาร. (2561). *คุณลักษณะผู้บริหารทางการศึกษาในยุคศตวรรษใหม่.
วารสาร มจร นครน่านปริทรรศน์, 2 (2), 131-141.*
- บุณฑริก บุตราช. (2551). *คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาจังหวัดสกลนคร. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุตรธานี.*

- เบญจพร ยิฐธรรม. (2553). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3.* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปทุมรัตน์ สีฐป. (2560). *การพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา. (2563). *เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู.ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4).* สืบค้น 20 กรกฎาคม 2565, จาก https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2563/E/109/T_0010.PDF.
- ประทีป มากมิตร. (2560). *คุณสมบัติที่สำคัญของผู้บริหารสถาบันการศึกษายุคปัจจุบัน.* *วารสารวิชาการสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*, 1(1), 30-39.
- ปิยะชัย จันทร์วงศ์ไพศาล. (2549). *การค้นหาและวิเคราะห์เจาะลึก Competency ภาคปฏิบัติ.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2550). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิมพ์ชนก ตันตะเดมีย์. (2559). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- พิมพ์พันธ์ เดชคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2557). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2560). *โรงเรียน 4.0 โรงเรียนผลิตภาพ.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). *บทบาทหน้าที่ผู้บริหารยุคใหม่.* สืบค้น วันที่ 22 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/305604>.
- รัตนา สงวนสุข. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร.* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

- ลัดดาวัลย์ สืบจิต, สมเจตน์ ภูศรี และเสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 8(4), 142-149.
- วาริน แซ่ตู. (2562). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิสยามกมมาจล.
- ศิวสมน แป้นทิม. (2562). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ศิริลักษณ์ มีจันโท. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. (2552). โมเดลสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา. สืบค้น 20 มิถุนายน 2565, จาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=13037&Key=news2>.
- สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี. (2558). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสภาพปัจจุบันและในยุคปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสำนักงานการประถมศึกษาศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553. สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2562, จาก <http://www.tmk.ac.th/teacher/capacity.pdf>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. สืบค้น 5 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.obec.go.th/wpcontent/uploads/2018/10/OBECPolicy62.pdf>.

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). *คู่มือสมรรถนะราชการพลเรือนไทย*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ National Qualifications Framework (Thailand NGF)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์. (2564). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2564.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2562). *กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ)*.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บริษัทออนป้า จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พริกหวานกราฟฟิค.
- สีมา สีมานันท์. (2548). “สมรรถนะ” ในมุมมองของเลขาธิการ ก.พ. *วารสารข้าราชการ*, 50(1), 1-4.
- สุชญา โคมลวานิช. (2563). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุรารัตน์ ทองเหลือ. (2559). *คุณลักษณะและพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต. (2556). *การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุชนิพนธ์). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุรัตน์ ดวงชาทม. (2560). *ผู้บริหารมืออาชีพ*. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/382031>.
- เสริมศักดิ์ คงสมบัติ. (2563). *การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- องอาจ วรรณวิสิทธิ์. (2554). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของมืออาชีพ*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อนุชา โสมาบุตร. (2556). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2548). *พจนานุกรมความสามารถ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

- อุกฤษณ์ กาญจนเกตุ. (2543). การใช้ Competency ในการบริหารงานบุคคล. *วารสารบริหารคน*, 21(4), 19–22.
- Boam, R. and Sparrow, P. (1992). *Designing and Achieving Competency*. New York: McGraw-Hill
- Boyatzis, R.E. (1982). *Competence at work*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Couros, G. (2010). *The 21st Century Principal*. Retrieved January 1,2020. From <http://connect.tedprincipals.com/archives/1663>.
- Department of Education and Training. (2004). *Competency Framework for Teachers*. Western Australia: Department of Education and Training.
- Fiedler, F.E. (1997). *Introduction to Quality: Control Assurance and Management*. New York: Macmillan.
- General Teaching Council for Northern Ireland. (2011). *Teaching: the Reflective Profession Incorporating the Northern Ireland Teacher Competences*. Northern Ireland: General Teaching Council for Northern Ireland.
- George Couros. (2010). *The 21st Century Principal*. from <http://connectedprincipals.com/archives/1663>.
- Gerald Aungst. (2012). *21st Century Administrators: New Roles, New Responsibilities*. <http://www.geraldaungst.com/blog/2012/03/21st-century-administrators-new-roles-new-responsibilities>.
- Hapin A.W. (1996). *Theory and Research in Administration*. New York: Macmillan.
- Magnuson. (1971). *The characteristics of administrator affecting work competency*. New York: Harper Collins.
- Maxine, A. B. (2015). *Success for the New Global Manager: How to Work Across Distances, Countries, and Cultures*. San Francisco: Jossey-Bass.
- McClelland, D.C. (1975). *A Competency model for Human resource management specialists To be used in the delivery of the human resource management cycle*. Boston: Mcber.
- National Institute of Education, Singapore. (2009). *A Teacher Education Model for the 21st Century*. Singapore: National Institute of Education.
- Northouse, P. G. (2012). *Leadership: Theory and practice*. Los Angeles: SAGE Publications, Inc.

Spencer, L.M. and Spencer, S.M. (1993). *Competence at work: Model for superior performance*. New York: Wiley.

The American College Personnel Association [ACPA]. (2008). *Professional Competencies: A Report of the Steering Committee on Professional Competencies*. Retrieved May 26, 2019, from http://www.bacchusnetwork.org/documents/ACPA_Competencies.pdf.

The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [UNESCO]. (2011). *UNESCO ICT Competency Framework for Teachers*. France: UNESCO.

Verbeke, K. J. (2014). *Competencies for a leadership role in educational development*. Doctoral Retrieved from http://digitalcommons.wayne.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1930&context=oa_dissertations.

Voinea, M. and Palasan, T. (2014). *Teachers' professional identity in the 21st century Romania*. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 128(2014), 361-365.

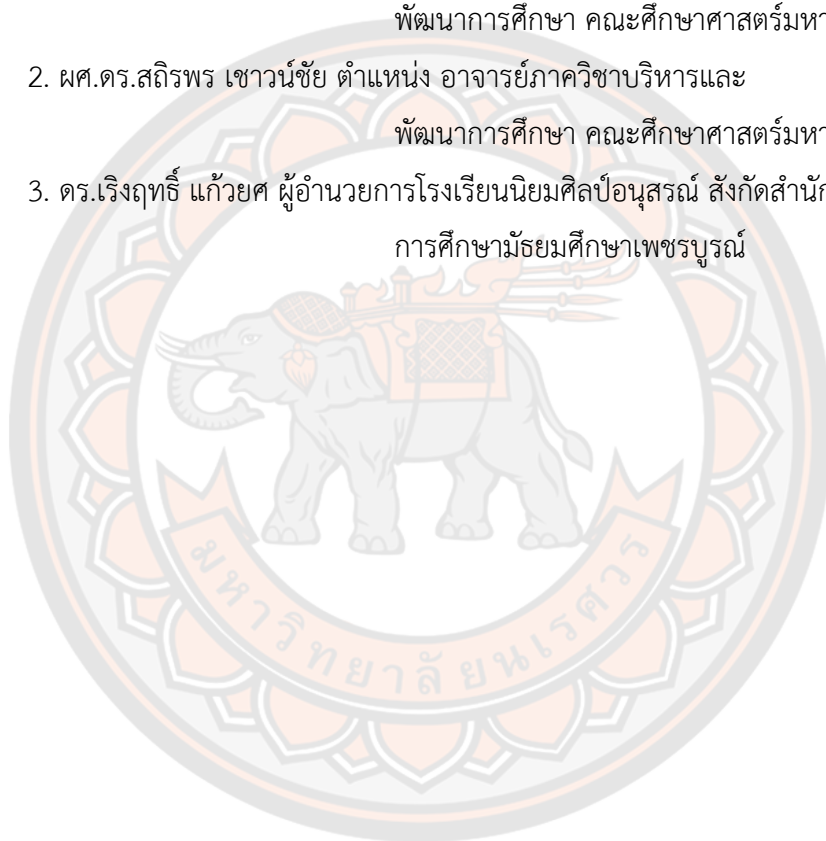
ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยนครพนม

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แก๊วเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (แบบสอบถาม คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์)

1. รศ.ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาบริหารและ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ผศ.ดร.สถิรพร เขาวนชัย ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาบริหารและ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ดร.เริงฤทธิ์ แก้วยศ ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมศิลป์อนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๗

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๔๘๕ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัณิพร เขาวนชัย

ด้วย นางสาวสร้อยทิพย์ แก้วตา รหัสประจำตัว ๖๔๐๗๑๓๒๗ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “คุณลักษณะ
ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสรณະครูในศตวรรษที่ ๒๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้
ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับ
ความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาคถม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๗

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๔๘๕ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอิจัย

ด้วย นางสาวสร้อยทิพย์ แก้วดา รหัสประจำตัว ๖๔๐๗๑๓๒๗ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “**คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสรณະครูในศตวรรษที่ ๒๑**” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพวง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข (ต่อ)

ที่ ฮว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๔๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ
เรียน คร.เริ่งฤทธิ์ แก้วยศ

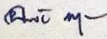
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสร้อยทิพย์ แก้วตา รหัสประจำตัว ๖๔๐๗๑๓๒๗ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “**คุณลักษณะ
ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสรณะครูในศตวรรษที่ ๒๑**” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพวง เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้
ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับ
ความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

 (รองศาสตราจารย์ ดร. อนุชา นาคุดม)
 รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๘๘๒๗
โทรสาร ๐ ๕๕๕๖ ๘๘๒๖

๒. นางสาวสร้อยทิพย์ แก้วตา
โทร. ๐๙ ๔๕๕๓ ๔๖๔๕

ภาคผนวก ข (ต่อ)

ภาคผนวก ค แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
ยุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เพชรบูรณ์

แบบประเมินความสอดคล้องของข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ

แบบสอบถาม เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษ
ที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

แบบประเมินความสอดคล้องฉบับนี้ เป็นแบบประเมินความสอดคล้องของข้อความกับนิยามศัพท์
เฉพาะ เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของ
นางสาวสร้อยทิพย์ แก้วตา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.อนุชา กอนพวง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา โดยขอให้
ท่านแสดงความคิดเห็น โดยใส่ เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามความคิดเห็น ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

นางสาวสร้อยทิพย์ แก้วตา
นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่

หมายถึง พฤติกรรมหรือลักษณะที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีบุคลิกภาพที่ดี การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ความมุ่งมั่นพากเพียร ความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม จริยธรรมซึ่งวัดได้จากความคิดเห็นของครูผู้สอนจากแบบสอบถามชนิดประเมินค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความพยายาม กระตือรือร้น ทุ่มเทในการทำงาน ผลักดันให้ครูและนักเรียนเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน และไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคต่างๆ เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้				
1. ผู้บริหารมีความพยายาม กระตือรือร้น ทุ่มเทในการทำงาน				
2. ผู้บริหารมีการจูงใจหรือสื่อสารวิสัยทัศน์ไปยังบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา				
3. ผู้บริหารสามารถ ผลักดันให้ครูและนักเรียนเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน				
4. ผู้บริหารสามารถตั้งศักยภาพของตนเอง ทั้งด้านทักษะความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และขยายผลสู่ความเป็นเลิศแก่ตนเองและผู้อื่น				
5. ผู้บริหารมีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาอุปสรรคที่กำลังเผชิญ				
6. ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง				
ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ประสานงาน พุดคุยแบ่งปันข้อมูล ทำให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ร่วมมือกันได้อย่างสามัคคี				

ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีภายในองค์กรทั้งทางตรงและทางอ้อม และส่งเสริมให้คุณครูทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีความสุข				
1.	ผู้บริหารสามารถประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี			
2.	ผู้บริหารมีศักยภาพในการติดต่อประสานงานได้อย่างเหมาะสม			
3.	ผู้บริหารสร้างความสามัคคี โปร่งดอง สมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา			
4.	ผู้บริหารสร้างความสามัคคี โปร่งดอง สมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในชุมชน			
5.	ผู้บริหารสามารถทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีขึ้นภายในสถานศึกษา			
6.	ผู้บริหารส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเป็นทีมอย่างเข้มแข็ง			
7.	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข			
8.	ผู้บริหารสามารถบริหารงานแบบให้ทีมงานมีส่วนร่วมวางแผน และร่วมรับผิดชอบอย่างเหมาะสม			
<p>ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ</p> <p>หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่กระตุ้นชักจูงให้ครูทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เต็มความสามารถ ใส่ใจต่อการพบปะพูดคุยกับครูอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สร้างความกระตือรือร้น ส่งเสริมความคิดเชิงบวกในการทำงานให้กับครู แก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยการรับฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากบุคคลและสถานการณ์รอบด้าน มีอิทธิพลในการทำให้ผู้อื่นยอมรับและไว้วางใจ ให้รางวัลหรือยกย่องชมเชยเพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู พัฒนา ส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคุณภาพในการทำงานของครู ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ</p>				

ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ผู้บริหารสามารถกระตุ้นชักจูงให้ครูใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ				
2. ผู้บริหารให้ความสำคัญและใส่ใจต่อการพบปะพูดคุยกับครูอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ				
3. ผู้บริหารสร้างความกระตือรือร้นส่งเสริมความคิดเชิงบวกในการทำงานให้กับครู				
4. ผู้บริหารแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยการรับฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากบุคคลและสถานการณ์รอบด้าน				
5. ผู้บริหารมีอิทธิพลในการทำให้ผู้อื่นยอมรับและไว้วางใจ				
6. ผู้บริหารให้รางวัลหรือยกย่องชมเชยเพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู				
7. ผู้บริหารพัฒนาส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคุณภาพในการทำงานของครู				
8. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ				
<p>ด้านการมีวิสัยทัศน์</p> <p>หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีการมองการณ์ไกล เพื่อสร้างความก้าวหน้าให้กับองค์กร ซึ่งต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและท้าทาย โดยกำหนดวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และค่านิยมขององค์กรอีกทั้งสามารถวิเคราะห์ทั้ง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการพัฒนา สามารถโน้มน้าวจูงใจให้บุคลากรคล้อยตาม มองที่เป้าหมายเป็นหลัก และทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกันเพื่อให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น</p>				

ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ผู้บริหารเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง				
2. ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันเพื่อวางแผนอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม				
3. ผู้บริหารสามารถนำวิสัยทัศน์ที่กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารได้				
4. ผู้บริหารสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และค่านิยมของสถานศึกษา				
5. ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ภายในและภายนอกที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของบุคลากร				
6. ผู้บริหารสามารถวางแผนและทำให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติงานขององค์กรเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน				
7. ผู้บริหารสามารถทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกันเพื่อให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น				
<p>ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์</p> <p>หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่แสดงออกถึง การคิดนอกกรอบ สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมสิ่งแปลกใหม่ ไม่ซ้ำเดิมในการบริหาร สามารถบูรณาการวิธีการทำงานที่หลากหลายมาใช้กับองค์กรได้ และมีการกระตุ้นผลักดันให้บุคลากรในสถานศึกษามีการสร้างสรรคผลงานนวัตกรรมทางการเรียนรู้ใหม่ๆ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนและองค์กร</p>				

ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ผู้บริหารสามารถแสดงออกถึงคตินอกกรอบหรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆได้รอบคอบ				
2. ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการสร้างสรรค์นวัตกรรม สิ่งใหม่ๆ อย่างมีจินตนาการและและคตินอกกรอบในการสร้างสรรค์นวัตกรรม				
3. ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารงานโดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยได้อย่างชำนาญ				
4. ผู้บริหารสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมในการบริหารรูปแบบใหม่ๆได้				
5. ผู้บริหารสามารถบูรณาการวิธีการทำงานที่หลากหลายมาใช้กับสถานศึกษาได้				
6. ผู้บริหารมีการกระตุ้นผลักดันให้ครูสร้างนวัตกรรม/สื่อการเรียนการสอนใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนได้				
7. ผู้บริหารมีการส่งเสริมและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การค้นคว้า กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ๆอยู่เสมอ				

ตอนที่ 2 สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความรู้ ความสามารถและทักษะของครูในการปฏิบัติงานที่โดดเด่นและสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งวัดได้จากความคิดเห็นของครูผู้สอน จากแบบสอบถามชนิดประเมินค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ 4) การบริหารจัดการชั้นเรียน และ 5) การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

ข้อความ	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ	
	+1	0	-1		
การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การสร้าง ออกแบบ และพัฒนาหลักสูตรในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ					
1.	ครูสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่น ภายใต้บริบทการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21				
2.	ครูประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร				
3.	ครูใช้รูปแบบวิธีการสอนที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 (3Rs+8Cs)				
4.	ครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มสมรรถนะและทักษะของผู้เรียน				
5.	ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน				
6.	ครูประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้				
7.	ครูพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล				
8.	ครูสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน				
การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สามารถช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม					

ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ครูมีการคัดกรอง จัดกลุ่ม ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหาและส่งต่อผู้เรียนที่มีพฤติกรรม ไม่เหมาะสม				
2. ครูจัดการเรียนการสอน โดยการสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์				
3. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยให้ผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วม				
4. ครู ผู้ปกครอง และชุมชนจัดกิจกรรมในการ ดูแลช่วยเหลือและส่งต่อผู้เรียน				
5. ครูจัดทำระบบสารสนเทศของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการช่วยเหลือ พัฒนาและส่งต่อผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง				
<p>การวัดและประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>หมายถึง การออกแบบ วางแผน สร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างส่วนบุคคลของผู้เรียน และมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ</p>				
1. ครูสามารถออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลให้เหมาะกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน				
2. ครูสามารถสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวัดประเมินผลอย่างถูกต้องและเหมาะสม				

ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
3. ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสอบภาคปฏิบัติ การเขียนตอบ การมอบหมายงาน เป็นต้น				
4. ครูสามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้				
5. ครูสามารถจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินการระบวงการวิจัยอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้และมีความน่าเชื่อถือ				
6. ครูสามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน				
<p>การบริหารจัดการชั้นเรียน</p> <p>หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา มีการใช้วินัยเชิงบวกในการกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน</p>				
1. ครูจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน				
2. ครูจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา				
3. ครูมีการใช้วินัยเชิงบวกในการกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา				
4. ครูส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน				
5. ครูให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยของผู้เรียน				

ข้อความ	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง ความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้สร้างพัฒนาและสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ประเมินผล เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการชี้แนะในการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง และมีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป				
1.	ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้			
2.	ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้			
3.	ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำกับติดตามและวัดผลประเมินผลผู้เรียนได้			
4.	ครูสามารถให้คำแนะนำผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง			
5.	ครูมีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การจัดการเรียนรู้แบบ Online หรือ Hybrid			

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ง ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร					
1. ผู้บริหารมีความพยายาม กระตือรือร้น ทุ่มเทในการทำงาน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ผู้บริหารมีการจูงใจหรือสื่อสารวิสัยทัศน์ไป ยังบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับ สถานศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ผู้บริหารสามารถ ผลักดันให้ครูและนักเรียน เกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ผู้บริหารสามารถตั้งศักยภาพของตนเอง ทั้งด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถในการ ปฏิบัติงาน และขยายผลสู่ความเป็นเลิศแก่ ตนเองและผู้อื่น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ผู้บริหารมีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหา อุปสรรคที่กำลังเผชิญ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ หาแนวทางใน การแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ					
7. ผู้บริหารสามารถประสานงานกับหน่วยงาน หรือบุคคลอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. ผู้บริหารมีศักยภาพในการติดต่อ ประสานงานได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
9.	ผู้บริหารสร้างความสามัคคี ประองดอง สมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารสร้างความสามัคคี ประองดอง สมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในชุมชน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารสามารถทำให้เกิดความสัมพันธ์ อันดีขึ้นภายในสถานศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจในการ ทำงานเป็นทีมอย่างเข้มแข็ง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13.	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูทำงาน ร่วมกันได้อย่างมีความสุข	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14.	ผู้บริหารสามารถบริหารงานแบบให้ ทีมงานมีส่วนร่วมวางแผน และร่วม รับผิดชอบอย่างเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ						
15.	ผู้บริหารสามารถกระตุ้นชักจูงให้ครูใช้ ศักยภาพที่มีอยู่ในการทำงานอย่างเต็ม กำลังความสามารถ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16.	ผู้บริหารให้ความสำคัญและใส่ใจต่อการ พบปะพูดคุยกับครูอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารสร้างความกระตือรือร้นส่งเสริม ความคิดเชิงบวกในการทำงานให้กับครู	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยการ รับฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจาก บุคคลและสถานการณ์รอบด้าน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19.	ผู้บริหารมีอิทธิพลในการทำให้ผู้อื่นยอมรับ และไว้วางใจ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
20. ผู้บริหารให้รางวัลหรือยกย่องชมเชยเพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21. ผู้บริหารพัฒนาส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคุณภาพในการทำงานของครู	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองและมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ด้านการมีวิสัยทัศน์					
23. ผู้บริหารเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24. ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันเพื่อวางแผนอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25. ผู้บริหารสามารถนำวิสัยทัศน์มากำหนดกลยุทธ์ในการบริหารได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26. ผู้บริหารสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และค่านิยมของสถานศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27. ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ภายในและภายนอกที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของบุคลากร	1	1	1	1.00	ใช้ได้

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28.	ผู้บริหารสามารถวางแผนและทำให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติงานขององค์กรเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29.	ผู้บริหารสามารถทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกันเพื่อให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์						
30.	ผู้บริหารสามารถแสดงออกถึงการคิดนอกกรอบ หรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆได้รอบคอบ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการสร้างสรรค์นวัตกรรม สิ่งใหม่ๆ อย่างมีจินตนาการและและคิดนอกกรอบในการสร้างสรรค์นวัตกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32.	ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารงานโดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยได้อย่างชำนาญ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33.	ผู้บริหารสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมในการบริหารรูปแบบใหม่ๆได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34.	ผู้บริหารสามารถบูรณาการวิธีการทำงานที่หลากหลายมาใช้กับสถานศึกษาได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35.	ผู้บริหารมีการกระตุ้นผลักดันให้ครูสร้างนวัตกรรม/สื่อการเรียนการสอนใหม่ๆเพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
36.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การค้นคว้า กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21						
การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้						
37.	ครูสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่นภายใต้บริบทการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	1	1	1	1.00	ใช้ได้
38.	ครูประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
39.	ครูใช้รูปแบบวิธีการสอนที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs+8Cs)	1	1	1	1.00	ใช้ได้
40.	ครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มสมรรถนะและทักษะของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
41.	ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
42.	ครูประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
43.	ครูพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	1	1	1	1.00	ใช้ได้
44.	ครูสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน						
45.	ครูมีการคัดกรอง จัดกลุ่ม ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหาและส่งต่อผู้เรียนที่มีพฤติกรรม ไม่เหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
46.	ครูจัดการเรียนการสอน โดยการ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
47.	ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยให้ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
48.	ครู ผู้ปกครอง และชุมชนจัดกิจกรรมใน การดูแลช่วยเหลือและส่งต่อผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
49.	ครูจัดทำระบบสารสนเทศของผู้เรียนเพื่อ นำไปใช้ในการช่วยเหลือ พัฒนาและส่งต่อ ผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
50.	ครูสามารถออกแบบวิธีการวัดและ ประเมินผลให้เหมาะกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
51.	ครูสามารถสร้างและตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือการวัดประเมินผลอย่างถูกต้อง และเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
52.	ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสอบภาคปฏิบัติ การเขียนตอบ การมอบหมายงาน เป็นต้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
53.	ครูสามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
54.	ครูสามารถจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้และมีความน่าเชื่อถือ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
55.	ครูสามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
การบริหารจัดการชั้นเรียน						
56.	ครูจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
57.	ครูจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
58.	ครูมีการใช้นโยบายเชิงบวกในการกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
59.	ครูส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
60.	ครูให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา						
61.	ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
62.	ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
63.	ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำกับติดตามและวัดผลประเมินผลผู้เรียนได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
64.	ครูสามารถให้คำแนะนำผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.944	36

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่
ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.873	6

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่
ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.868	8

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.722	8

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่
ด้านการมีวิสัยทัศน์

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.864	7

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.806	7

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.946	28

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.967	64

ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression)

Variables Entered/Removed ^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	TotalA		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).

ภาคผนวก จ (ต่อ)

Variables Entered/Removed ^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
2	TotalE		Stepwise (Criteria: Probability- of-F-to-enter <= .050, Probability- of-F-to- remove >= .100).
3	TotalD		Stepwise (Criteria: Probability- of-F-to-enter <= .050, Probability- of-F-to- remove >= .100).

a. Dependent Variable: TotalGK

ภาคผนวก จ (ต่อ)

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.812 ^a	.660	.659	.19418
2	.873 ^b	.762	.760	.16282
3	.884 ^c	.781	.779	.15633

a. Predictors: (Constant), TotalA

b. Predictors: (Constant), TotalA, TotalE

c. Predictors: (Constant), TotalA, TotalE, TotalD

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	22.540	1	22.540	597.765	.000 ^b
	Residual	11.614	308	.038		
	Total	34.154	309			
2	Regression	26.015	2	13.008	490.660	.000 ^c
	Residual	8.139	307	.027		
	Total	34.154	309			
3	Regression	26.676	3	8.892	363.844	.000 ^d
	Residual	7.478	306	.024		
	Total	34.154	309			

a. Dependent Variable: TotalGK

b. Predictors: (Constant), TotalA

c. Predictors: (Constant), TotalA, TotalE

d. Predictors: (Constant), TotalA, TotalE, TotalD

ภาคผนวก จ (ต่อ)

		Coefficients ^a					Collinearity Statistics	
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients				
Model		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
1	(Constant)	.632	.145		4.372	.000		
	TotalA X1	.870	.036	.812	24.449	.000	1.000	1.000
2	(Constant)	.031	.132		.236	.813		
	TotalA X1	.615	.037	.574	16.527	.000	.642	1.556
	TotalE X4	.391	.034	.398	11.449	.000	.642	1.556
3	(Constant)	-.193	.134		-1.440	.151		
	TotalA x1	.566	.037	.528	15.295	.000	.600	1.667
	TotalE x4	.321	.035	.327	9.049	.000	.549	1.820
	TotalD x3	.173	.033	.175	5.199	.000	.634	1.578

a. Dependent Variable: TotalGK

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ของนางสาวสร้อยทิพย์ แก้วตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนุชา กอนพวง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

ตอนที่ 3 สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใด ๆ ทั้งสิ้น และขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

นางสาวสร้อยทิพย์ แก้วตา
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู
ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

ครูผู้สอน

2. ประสบการณ์การทำงานตำแหน่งปัจจุบัน

ต่ำกว่า 10 ปี

10-20 ปี

มากกว่า 20 ปี

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับระดับการปฏิบัติของท่าน

5 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ระดับการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ระดับการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ระดับการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านความมุ่งมั่นพากเพียร						
1.	ผู้บริหารมีความพยายาม กระตือรือร้น ทุ่มเทในการทำงาน					
2.	ผู้บริหารมีการจูงใจหรือสื่อสารวิสัยทัศน์ไปยังบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา					
3.	ผู้บริหารสามารถ ผลักดันให้ครูและนักเรียนเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน					
4.	ผู้บริหารสามารถดึงศักยภาพของตนเอง ทั้งด้านทักษะความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และขยายผลสู่ความเป็นเลิศแก่ตนเองและผู้อื่น					
5.	ผู้บริหารมีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหา อุปสรรคที่กำลังเผชิญ					
6.	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง					
ด้านการสร้างความร่วมมือและการติดต่อ						
7.	ผู้บริหารสามารถประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี					
8.	ผู้บริหารมีศักยภาพในการติดต่อประสานงานได้อย่างเหมาะสม					
9.	ผู้บริหารสร้างความสามัคคี ประองตอง สมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา					
10.	ผู้บริหารสร้างความสามัคคี ประองตอง สมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในชุมชน					
11.	ผู้บริหารสามารถทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีขึ้นภายในสถานศึกษา					
12.	ผู้บริหารส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเป็นทีมอย่างเข้มแข็ง					
13.	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข					

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
14.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ทีมงานมีส่วนร่วมวางแผน และร่วมรับผิดชอบงานอย่างเหมาะสม					
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ						
15.	ผู้บริหารสามารถกระตุ้นชักจูงให้ครูใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ					
16.	ผู้บริหารให้ความสำคัญและใส่ใจต่อการพบปะพูดคุยกับครูอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ					
17.	ผู้บริหารสร้างความกระตือรือร้นส่งเสริมความคิดเชิงบวกในการทำงานให้กับครู					
18.	ผู้บริหารแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยการรับฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากบุคคลและสถานการณ์รอบด้าน					
19.	ผู้บริหารมีอิทธิพลในการทำให้ผู้อื่นยอมรับและไว้วางใจ					
20.	ผู้บริหารให้รางวัลหรือยกย่องชมเชยเพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู					
21.	ผู้บริหารพัฒนาส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคุณภาพในการทำงานของครู					
22.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ					
ด้านการมีวิสัยทัศน์						
23.	ผู้บริหารเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง					
24.	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันเพื่อวางแผนอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม					
25.	ผู้บริหารสามารถนำวิสัยทัศน์มากำหนดกลยุทธ์ในการบริหารได้					
26.	ผู้บริหารสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และค่านิยมของสถานศึกษา					
27.	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ภายในและภายนอกที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่เหมาะสมกับ					

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	บริบทและความต้องการของบุคลากร					
28.	ผู้บริหารสามารถวางแผนและทำให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติงานขององค์กรเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน					
29.	ผู้บริหารสามารถทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกันเพื่อให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น					
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์						
30.	ผู้บริหารสามารถแสดงออกถึงการคิดนอกกรอบ หรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆได้รอบคอบ					
31.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการสร้างสรรค์นวัตกรรมสิ่งใหม่ๆ อย่างมีจินตนาการและและคิดนอกกรอบในการสร้างสรรค์นวัตกรรม					
32.	ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารงานโดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยได้อย่างชำนาญ					
33.	ผู้บริหารสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมในการบริหารรูปแบบใหม่ๆได้					
34.	ผู้บริหารสามารถบูรณาการวิธีการทำงานที่หลากหลายมาใช้กับสถานศึกษาได้					
35.	ผู้บริหารมีการกระตุ้นผลักดันให้ครูสร้างนวัตกรรม/สื่อการเรียนการสอนใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนได้					
36.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การค้นคว้า กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ๆอยู่เสมอ					

ตอนที่ 3 สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับระดับการปฏิบัติของท่าน

5 หมายถึง สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ระดับการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ระดับการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ระดับการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ ที่	สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้						
1.	ครูสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่นภายใต้บริบทการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21					
2.	ครูประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร					
3.	ครูใช้รูปแบบวิธีการสอนที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 (3Rs+8Cs)					
4.	ครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มสมรรถนะและทักษะของผู้เรียน					
5.	ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน					
6.	ครูประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้					
7.	ครูพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล					
8.	ครูสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน						
9.	ครูมีการคัดกรอง จัดกลุ่ม ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหา และส่งต่อผู้เรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม					

ข้อ ที่	สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
10.	ครูจัดการเรียนการสอน โดยการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
11.	ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยให้ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม					
12.	ครู ผู้ปกครอง และชุมชนจัดกิจกรรมในการดูแลช่วยเหลือ และส่งต่อผู้เรียน					
13.	ครูจัดทำระบบสารสนเทศของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการช่วยเหลือ พัฒนาและส่งต่อผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง					
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
14.	ครูสามารถออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลให้เหมาะสม กับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
15.	ครูสามารถสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวัด ประเมินผลอย่างถูกต้องและเหมาะสม					
16.	ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสอบภาคปฏิบัติ การเขียนตอบ การมอบหมายงาน เป็นต้น					
17.	ครูสามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
18.	ครูสามารถจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการวิจัย อย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้และมีความ น่าเชื่อถือ					
19.	ครูสามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ แก่ผู้เรียน					
การบริหารจัดการชั้นเรียน						
20.	ครูจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียน					

ข้อ ที่	สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
21.	ครูจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ ประจำวิชา					
22.	ครูมีการใช้วินัยเชิงบวกในการกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/ รายวิชา					
23.	ครูส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน					
24.	ครูให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยของผู้เรียน					
การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา						
25.	ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้					
26.	ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรมในการจัดการ เรียนรู้					
27.	ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำกับ ติดตามและ วัดผลประเมินผลผู้เรียนได้					
28.	ครูสามารถให้คำแนะนำผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีได้อย่าง ถูกต้อง					

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความกรุณา